

Suomen Yrittäjien vaikuttamiskatsaus

5.3.2026

Sisällysluettelo

*Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.*

Unohtaako Suomi 300 miljardin kasvumahdollisuuden?

Iranin sota lisää epävarmuutta

1. Brysselin vaikuttaminen

2. Talous, verotus, osaaminen, ilmasto

Valtiovarainministeriön työryhmä esittää mikro- ja pienyrityksille oikeutta peruspankkipalveluihin

Digitaalinen euro vahvistaa strategista autonomiaa

Pk-yritykset tarvitsevat vakaan pankkijärjestelmän

Maksupalveludirektiivillä ja -asetuksella lisää turvaa ja kilpailua

Talletussuojassa tulee turvata pienten yritysten etusija

Eurokäteisen vastaanottamisen pakko on kohtuuton

InvestEU-takauksen kasvattaminen tukee pk-yritysten kasvua

Pääomamarkkinoiden kehittäminen parantaa pk-yritysten rahoitusasemaa

Rahoitusmarkkinoiden ja valvonnan integraation tulee tukea kilpailua

Suurempien ajoneuvoyhdistelmien käyttö sallittava kansallisesti

Osakevaihto (Lex "Massimuija")

ALV:n 14 prosentin kannan kevennys 13,5 prosenttiin

Järjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeus poistui

Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset verovapaiksi

Yrittäjyyden lukiodiplomi, yrittäjyyskasvatuksen linjaukset ja yrittäjyyden tutkinnon osat etenevät

Ammatillisen toiminnanohjauksen kokeilu käynnistyy

Koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkoinnin kehittäminen

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyö käynnissä

Pk-yritysten T&K-rahoitusohjelma Elinvoimakeskuksissa

EU yksinkertaistaa digisääntelyään

Sisällysluettelo

*Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.*

Eurooppalaiset yrityslompakot

Venäläisen kaasun tuontikielto

Tuulivoiman etäisyyssääntely (alueidenkäyttölaki)

Ydinenergialain kokonaisuudistus

Kansalliset ilmastotoimet tulossa EU-neuvottelupöydille

EU:n päästökaupan ETS1 uudistaminen

EU:n hiilirajamekanismi (CBAM)

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD)

3. Työmarkkinat, sosiaaliturva ja yrityslainsäädäntö

Norminpurkuhanke etenee

Kilpailuneutraliteettia halutaan vahvistaa

Hankintadirektiiviä uudelleentarkastellaan

Yritysten väliset maksuehdot

Toiminimiyritystä positiivisessa luottotietorekisterissä

Yrittäjän Talousapu –palvelu on turvattu jatkossakin

EU:n yritysvastuudirektiivi (Omnibus I)

EU:n kestävyysraportointidirektiivi (Omnibus I)

EU:n pakkotyöasetus

EU:n metsäkatoasetuksen korjaus ja toimeenpano

Tilinpäätösraportoinnin digitalisointi

LEI-tunnisteiden ylläpitotehtävien poistaminen PRH:lta

Osakeyhtiölain ja osuuskuntalain tarkistaminen

Ehdotus EU-tason yhtiömuodoksi kasvuyrityksille

Patenttilain kokonaisuudistus ja hyödyllisyysmallilaki

EU:n tavoitteissa kuluttajille turvallisempi verkko

Neuvottelut viherpesun estämisen keinoista jatkuvat

Kuluttajansuojalaki edistämään vihreää siirtymää

Sisällysluettelo

*Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.*

Vaihtoehtoista kuluttajariitaratkaisua koskeva direktiivi

”Temuttamista” pyritään suitsimaan

EU:n kuluttaja-asioiden toimintaohjelma 2025–2030

Tuotevastuudirektiivi pannaan kansallisesti täytäntöön

Ehdotus matkapakettidirektiivin muuttamiseksi

Matkustajien oikeudet multimodaalisissa matkoissa

Matkustajanoikeuksien tehokkaampi toimeenpano

Tietosuoja-asetuksen velvoitteita kevennettävä (GDPR)

Pienten riita-asioiden menettely

Välimiesmenettelylain uudistaminen

Tartuntatautilain kokonaisuudistus on käynnistynyt

Terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistus

Valmiuslain kokonaisuudistus on käynnistynyt

Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain uudistus

Suomen standardisointistrategia kasvun tueksi

Standardointiasetus tarkistetaan

Uuden tuotelainsäädäntökehyksen tarkistaminen (NLF)

EU:n markkinavalvonta-asetuksen uudistaminen

Kaavoittamista sujuvoitetaan

Ympäristöluvittamisen sujuvoittaminen

Lyhytmajoitusta koskeva esitys

Jätealan hallitusohjelman toimeenpano

Yhteistyötä huijausten torjumiseksi edistetään

Yrityslähestymiskielto

Määräaikaiset työsopimukset, lomautusilmoitusaika ja takaisinottovelvollisuus

Työaikaliitännäisten kanneaikojen yhdenmukaistaminen

Alustatyödirektiivin kansallinen täytäntöönpano

Sisällysluettelo

*Jos otsikko on lihavoitu, asia on uusi tai siihen on tullut huomattava päivitys.
Asian dialla samaa merkitsee *-merkki otsikon perässä.*

Hallintoedustuksen soveltamisrajan lasku

Työnantajalle oikeus vaikuttaa säästövapaan ajankohtaan

Uutta EU-sääntelyä työmarkkinoille

Palkka-avoimuusdirektiivin implementointi

Tasa-arvolain muuttaminen (raskaussyrjintä)

Työneuvoston ja yt-asiamiehen tehtävien muutokset

Psykososiaalisen kuormituksen sääntely ja rikosoikeudellinen rangaistusvastuu

Työelämän tietosuojalain uudistaminen

Yrittäjän eläkelain (YEL) uudistaminen

Yhdistelmävakuutus

4. Elinkeinopolitiikka

Itä-Suomi strategia ja erityistalousalueet

Valtion aluehallintouudistus

Team Finland –uudistus

Kuntabarometri 2026

Hyvinvointialueiden yksikkökustannuslaskenta

Omistajanvaihdosfoorumilta tavoitteita hallitusohjelmalle

Omistajanvaihdoksista lausuntopyyntö

Restartup-yrityshautomo -hankkeelle rahoitus

Hankintalaki eduskunnan käsittelyssä

Onnistu hankinnoissa – hyvän hankkijan tutkinto

Yksinyrittäjäbarometri

5. Mediaviestintä

Suomen Yrittäjien medianäkyvyys 2026

Yrittäjät toisena kilpailijavertailussa

Unohtaako Suomi 300 miljardin kasvumahdollisuuden?

Olemme jälleen todistaneet, kuinka epävarmuus on muuttunut ainoaksi ennustettavissa olevaksi. Tästä näytävät pitävän huolen suurvaltojen johtajat.

Euroopalle ratkaisevaa on, kykeneekö se rakentamaan asemaansa uskottavana geopoliittisena ja taloudellisena vaikuttajana. Yrityksille kilpailukyky ja erityisesti sisämarkkinan kehittäminen ovat avainasemassa. Työtä ei voi tehdä vain Brysselissä, vaan se vaatii nopeita toimia myös jäsenvaltioissa.

Suomessa on ajoittain lähes maaninen kasvukeskustelu. Suomen on tarjottava yrittäjyydelle alusta, joka kannustaa yrittämään, omistamaan, kokeilemaan ja kasvamaan. Ilma on sakeana erilaisia kasvuehdotuksia, joita nostetaan ehdottajan kulloinkin edustaman viiteryhmän vinkkelistä.

Hieman huolestuneena seuraan, onko Suomi jälleen kerran hiljalleen unohtamassa lähes 300 miljardin euron kasvumahdollisuutensa. Pk-yritykset, joita suomalaisista yrityksistä on 99,9 prosenttia, tekivät vuonna 2024 liikevaihtoa 282 miljardia euroa ja työllistivät lähes 900 000 ihmistä. Pelkästään alle 50 henkilöä työllistävien mikro- ja pienyritysten liikevaihto oli yli 180 miljardia ja työntekijöitä näillä yli 600 000.

Näkyykö pienten yrittäjyyden merkitys ja potentiaali kasvukeskustelussa ja päätöksissä?

Pelkästään viiden prosentin kasvu pk-yritysten liikevaihdossa toisi yli 14 miljardin euron kasvun. Tällä olisi merkitystä. Tämä olisi täysin tehtävissä.

Media tuntuu osin unohtavan pienten yritysten ja yrittäjyyden kannustimien merkityksen. Ay-liikkeelle työntekijöistään hyvin huolehtivat yrittäjät taas näyttävät olevan monelle pääasiallinen vastustaja.

On syytä edellyttää, että kehysriiheensä valmistautuva hallitus muistaa Suomeen sitoutuneiden yrittäjien potentiaalin kasvulle ja merkityksen maan tulevaisuudelle, olipa kyse sitten vero-, työllisyys- tai YEL-päätöksistä. Tämän ymmärryksen varmistamiseksi Suomen Yrittäjät tekee töitä.

Puheenjohtajan puheenvuoro

Petri Salminen
puheenjohtaja
0400 608 812
petri.salminen@yrittajat.fi

Iranin sota lisää epävarmuutta

Israelin ja Yhdysvaltojen hyökkäys Iraniin on lisännyt kansainvälisen politiikan epävarmuutta, mikä heijastuu väistämättä talouteen ja yrityksiin. Jos sota jatkuu tai laajenee Iranista muualle, kuten riski on, se voi heikentää tuntuvasti Suomeen ennustettua kasvua ja jopa syödä sen kokonaan.

Sotatilanteeseen liittyy paljon kysymyksiä: Laajeneeko sota, miten se vaikuttaa energian hintaan, logistiikkaan, kuljetuskustannuksiin, kuluttajaluottamukseen ja yritysten investointihalukkuuteen, Yhdysvaltojen ja Euroopan jo valmiiksi hauraaseen suhteeseen, Yhdysvaltojen välivaaleihin sekä Ukrainan tilanteeseen ja lisääkö se terrori-iskuja ja niiden pelkoa? Varmoja vastauksia on vähän. Varmaa on vain epävarmuuden kasvu, mikä hyvin harvoin tarkoittaa hyvää talouskehitykselle.

Iranin sota on jättänyt varjoonsa Ukrainan sodan, joka jatkuu entiseen malliin. Vaikuttaa siltä, että Venäjällä ei ole mitään halua rauhaan ainakaan lyhyellä aikavälillä.

Suomen talouteen ennustetaan tänä vuonna maltillista kasvua. Jää nähtäväksi, viekö alkanut Iranin sota pohjan tältä ennustetulta kasvulta.

Hallitus valmistautuu vaalikauden viimeiseen kehysriiheeseen. Hallitus kertoo keskittyvänsä työllisyyttä vahvistaviin kasvu- ja rakennetoimiin. Osassa elinkeinoelämää on vahva toive siitä, että hallitus poistaisi perintö- ja lahjaveron sekä korvaisi sen esimerkiksi perumalla jo päätetyn, ensi vuoden alussa voimaan tulevan yhteisöveron alennuksen. Jos hallitus peruu jo päätetyn yhteisöveroalennuksen, se antaa hallituksen veropolitiikasta vähintään poukkoilevan kuvan.

Yrittäjät on esittänyt kehysriihievästyksinä mm. hankintalain läpivientiä, YEL-uudistusta, maksuehtosäätelyn valvontaa, sairausajan omavastuuajan ja työajan pidentämisen valmistelun aloittamista, kiinni pitämistä jo tehdyistä veropäätöksistä ja rakentamisen korjaussarjaa.

YEL-uudistus on sosiaali- ja terveysministeriön valmistelussa. Esitystä odotetaan kehysriiheeseen mennessä lähiviikkoina. Valmistelu on mennyt oikeaan suuntaan, mutta lakiesityksen yksityiskohdat ratkaisevat, onko esitys askel parempaan vai pahempaan. Se ei ole vielä tiedossa.

Toimitusjohtajan alkusanat

Mikael Pentikäinen

toimitusjohtaja

040 504 1944

mikael.pentikainen@yrittajat.fi

1. Brysselin vaikuttaminen

EU:n keskeiseksi teemaksi ovat nousseet jo pitkään valmisteilla olleet **kauppasopimukset**: Mercosur-sopimus (EU, Argentiina, Brasilia, Paraguay ja Uruguay) päätyi parlamentin täysistuntoäänestyksen jälkeen EU-tuomioistuimen jopa kaksivuotiseen tarkastukseen. Komissio ei kuitenkaan jää odottamaan tuomioistuimen ratkaisua vaan on vahvistanut että ryhtyy **soveltamaan EU-Mercosur-kauppasopimusta jo väliaikaisesti**, joka tarkoittaa, että alennetut tullit voivat astua voimaan loppukevään 2026 aikana. Myöskin EU ja Intia solmivat kauppasopimuksen tammikuussa. Sopimusten myötä eurooppalaisille ja suomalaisille yrityksille avautuu uusia markkinoita ja vienti näihin maihin yksinkertaistuu. EU:n ja Yhdysvaltain kaupan raamisopimuksen implementointi EU:ssa on sen sijaan jäädytetty toistaiseksi kun Yhdysvaltain korkeimman oikeuden päätös mitätöi Yhdysvaltojen sopimuksen neuvotteluissa käyttämän oikeusperustan.

Komissio on julkaissut **strategian EU:n itäisten raja-alueiden tukemiseksi** niin turvallisuuden kuin taloudenkin saralta. Strategian prioriteetteina on vahvistaa EU:n itäisten raja-alueiden turvallisuutta ja häiriönsietokykyä, kasvua ja alueellista hyvinvointia sekä yhteyksiä. Strategiaan kuuluva rahallinen tuki perustuu lainapohjaisten rahoitusvälineiden sekä jo olemassa olevien rahoitusohjelmien varaan: Komissio perustaa uuden EastInvest-välineen, jonka kautta myös rajaseutujen yrityksillä on mahdollisuus hakea edullista lainaa.

Komissiolta odotetaan **uutta teollisuussäädöstä *European Industrial Accelerator Act*** jonka tavoitteena on nopeuttaa teollisia investointeja EU:ssa strategisten ja puhtaiden teknologioiden aloilla, mm. lupamenettelyjä ja hallinnollisia prosesseja yksinkertaistamalla ja tuomalla “eurooppalainen etusija”-ajattelu julkisiin hankintoihin ja EU-hankkeisiin ja -rahoitukseen.

EU-vaikuttamista kehitetään ja SY:n asiantuntijoiden vaikuttamistöitä ja –matkoja edistetään. 3.-5. maaliskuuta järjestetään orientaatioviikko Brysselin vaikuttamisesta kiinnostuneille asiantuntijoille yhdessä liikenteen edunvalvojajärjestön FinMobilityn kanssa. Kuntajohtajien yrittäjäyyskoulutuksen EU-osuus järjestetään 18.-20. maaliskuuta.

Mira-Maria Danisman
EU-toimiston päällikkö
+32 497 39 48 02
mira-maria.danisman@yrittajat.fi

Katja Palosaari
EU-asiantuntija
+32 494 52 51 38
katja.palosaari@yrittajat.fi

2. Talous, verotus, osaaminen, ilmasto

Suomen talous kääntyi kasvuun loppuvuodesta 2025. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi loka–joulukuussa 2025 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Koko vuoden 2025 BKT-kasvu jäi vaisuksi, ja oli noin 0,2 prosenttia. Tammikuussa 2026 työttömyysasteen trendi oli noin 10 prosenttia ja työllisyysaste alle 76 prosenttia. Työmarkkinatilanne on siis edelleen haastava. Työllisten määrä ei kasvanut merkittävästi viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Suomen julkinen talous säilyi vuonna 2024 ja 2025 alijäämäisenä, ja ylitti EU:n 3 prosentin rajan molempina vuosina. Vuonna 2024 julkisen sektorin alijäämä oli noin 4,4 % suhteessa BKT:hen ja julkinen velka noin 82 % BKT:stä. Vuonna 2025 ennakoidaan julkisen talouden alijäämän pysyneen edelleen lähellä 4 prosenttia. EU on avannut menettelyn Suomen liiallisen alijäämän vuoksi, mikä edellyttää sopeutustoimia ja tarkempaa suunnitelmaa julkisen talouden tasapainottamiseksi tulevina vuosina. Parlamentaarinen sopu nk. velkajarrusta on osa tätä suunnittelua.

Veropolitiikalla on tärkeä rooli talouskasvun edellytysten luomisessa. Verotuksen painopistettä on jo pidempään siirretty työn ja yrittämisen verotuksesta kohti kulutuksen ja haittojen verotusta. Suomen Yrittäjät pitää linjaa oikeana, koska kasvun kannalta välillisen verotuksen korotukset ovat tutkitusti vähemmän haitallisia työn ja yrittämisen verotuksen kiristämiseen verrattuna.

Käyttätymisperusteisten verojen tärkeys ja merkitys veropolitiikassa kasvaa todennäköisesti entisestään. Veronkiristykset eivät kannustaisi kasvuun, mutta niiltä välttyminen seuraavalla vaalikaudella ei ole realistinen lähtökohta, kun otetaan huomioon julkisen talouden vaikea tilanne ja sopeutuspaineet.

Päivi Puonti
johtaja, pääekonomisti
050 534 3536
paivi.puonti@yrittajat.fi

Petri Malinen
johtava ekonomisti
050 434 5952
petri.malinen@yrittajat.fi

Laura Kurki
johtava veroasiantuntija
09 2292 2928
laura.kurki@yrittajat.fi

Jukka-Pekka Hellman
veroasiantuntija
09 2292 2875
jukka-pekka.hellman@yrittajat.fi

Yrittäjät ja yritykset odottavat verotukselta ennustettavuutta, sillä esimerkiksi investointipäätöksiä suunnitellaan ja toteutetaan pitkäjänteisesti. Yleisesti jaettu näkemys on, että veropolitiikassa tulee välttää poukkoilevuutta.

Koulutuspolitiikan saralla toteutetaan jo eduskunnan päättämiä ammatillisen koulutuksen rahoituslain ja oppimisen tuen uudistuksia sekä toiminnanohjauksen kokeilua. Työryhmät valmistelevat työelämäyhteistyötä ja jatkuvan oppimisen tarjontaa sekä yrittäjäyyskasvatuksen valtakunnallisia linjauksia. Myös peruskoulun tulevaisuustyö ja korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040 ovat valmistelussa.

Digitaalista sääntelyä ohjaa nykyisin lähes kokonaan EU. Viime komissiokaudella vietiin läpi useita merkittäviä lainsäädäntöpaketteja, kuten tekoäly- ja data-asetukset. Sääntelytahti on ollut niin nopea, että komissio on jo joutunut tarkistamaan linjaansa ja hillitsemään alkuperäistä sääntelyintoaan. Kuluvana vuonna Yrittäjien edunvalvonta ja seurantatyö kohdistuvat erityisesti ns. Digipaketin käsittelyyn, joka sisältää keskeisiä digilainsäädännön kokonaisuuksia, etenkin tekoäly-, data- ja tietosuojalainsäädäntöä. Valitettavasti nykyiset kevennysesitykset hyödyttävät lähinnä suuria yrityksiä, mutta yleisen kilpailukyvyn kannalta ne ovat toivottavia.

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan saralla eletään hallituksen viimeisiä toimeenpanoajoja. Valtaosa parlamentaarisesti sovitusta T&K-rahoituksen kohteista on jo päätetty. Elinvoimakeskusten tulisi aloittaa tänä vuonna pk-yrityksille suunnattu oma T&K-rahoitusinstrumenttipilotti. Pilotti on suuruudeltaan 30 miljoonaa euroa kolmessa vuodessa. Yrittäjät keskittyy edistämään innovaatorahoituksen elvyttämistä ja Suomen tiukkojen T&K-määritelmien joustavoittamista niin, että myös pk-yritysten TKI-toiminta saa tukea.

Roope Ohlsbom
ekonomisti
050 352 8565
roope.ohlsbom@yrittajat.fi

Mikko Kinnunen
koulutuspolitiikan asiantuntija
050 514 3884
mikko.kinnunen@yrittajat.fi

Maria Nyroos
digi- ja TKI-politiikan asiantuntija
040 753 9099
maria.nyroos@yrittajat.fi

Valtiovarainministeriön työryhmä esittää mikro- ja pienyrityksille oikeutta peruspankkipalveluihin

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Valtiovarainministeriön työryhmä ehdottaa mietinnössään mikro- ja pienyrityksille oikeutta perusmaksutiliin. Tilejä olisivat velvoitettuja tarjoamaan talletuspankit, jotka tarjoavat vastaavia palveluita oikeushenkilöille tai elinkeinonharjoittajille.

Työryhmän mietinnössä puututaan myös De-risking-ilmion pienille yrityksille aiheuttamiin ongelmiin laajentamalla Finanssivalvonnan oikeutta saada raportointitietoja pankeilta ja määrittelemällä perusmaksutilin hyväksyttävät kieltäytymis- ja irtisanomisperusteet lain tasolla.

Työryhmän mietintö etenee normaalin lainvalmisteluprosessin mukaan ja tavoitteen on, että ehdotetut muutoksen lainsäädäntöön tulisivat voimaan 1.7.2027.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät on erittäin tyytyväinen työryhmän esitykseen, joka on vastaus ongelmiin, joita mikro- ja pienyrityksille ovat kohdanneet peruspankkipalveluiden saatavuudessa. Toteutuessaan esitys poistaa niitä ongelmia, joita pienet yritykset ovat kohdanneet tilien avaamisessa, palveluiden rajoittamisessa ja tilien perustelemattomissa sulkemisissa.

Yrittäjyys edellyttää nykypäivänä peruspankkipalveluita. Tämän vuoksi niiden saatavuus ja käytettävyys ovat pienille yrityksille erityisen tärkeitä. Ehdotetut säännökset korjaavat merkittävästi tilien avaamisessa ja irtisanomisessa esiintyneitä ongelmia. Karkea arvio on, että esitetyt säännökset mahdollistavat jopa tuhansien uusien yritysten syntymisen.

Yritysten ja yrittäjyyden lisääntyminen vaikuttaa positiivisesti taloudelliseen aktiivisuuteen, työllisyyteen ja verotuottoihin. Ehdotuksella olisi siten kokonaisuudessaan suuri positiivinen vaikutus paitsi yritystoiminnan aloittamiseen ja jo olemassa olevan yritystoiminnan jatkamiseen myös kasvuun.

Digitaalinen euro vahvistaa strategista autonomiaa

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi ehdotuksen digitaalista euroa koskevasta lainsäädännöstä osana yhtenäisvaluuttapakettina julkaistua kokonaisuutta, jossa säädetään keskuspankkirahan, mukaan lukien euroseteleiden ja metallirahojen, asemasta lainsäädännössä.

Digitaalista euroa koskevan lainsäädäntöesityksen tavoitteena on varmistaa, että suuren yleisön pääsy keskuspankkirahaan turvataan myös digitaalisena aikana. Digitaalinen euro ei olisi uusi valuutta vaan euron digitaalinen ilmenemismuoto, jota laskisivat liikkeelle Euroopan keskuspankki (EKP) ja euroalueen kansalliset keskuspankit, kuten Suomen Pankki.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa digitaalista euroa. Näkemyksemme mukaan se vahvistaisi Euroopan huoltovarmuutta ja strategista autonomiaa, koska emme olisi enää niin riippuvaisia EU:n ulkopuolisista yhtiöistä ja teknologiasta. Pidämme lisäksi tärkeänä sitä, että digitaalinen euro toimisi myös tietoliikenteen häiriötilanteissa.

Pk-yritysyen näkökulmasta erityisen positiivista on lisäksi se, että digitaalinen euro lisäisi kilpailua ja voisi siten laskea maksamisen kustannuksia tai ainakin tehokkaasti hillitä niiden kasvua.

Pk-yritykset tarvitsevat vakaan pankkijärjestelmän

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi lainsäädäntöpaketin pankkien kriisinratkaisu- ja talletussuojasääntelyn kehittämiseksi. Osana pakettia komissio ehdottaa muutettavaksi niin sanottua elvytys- ja kriisinratkaisudirektiiviä, joka koskee varhaisen puuttumisen toimenpiteitä, kriisinratkaisumenettelyn edellytyksiä ja kriisinratkaisutoimien rahoittamista.

Uudistuksella pyritään siihen, että kriisinratkaisuvälineitä voidaan käyttää aiempaa laajemmin myös keskikokoisten ja pienempien pankkien kohdalla, ei vain suurten, järjestelmäriskipankkien tapauksessa.

Yrittäjien kanta

Toimiva pankkijärjestelmä on yksi keskeinen perusedellytys pk-yritysten toiminnalle, joten pidämme perusteltuna ehdotuksen tavoitetta kriisinratkaisumenettelyn soveltamisesta nykyistä laajempaan joukkoon pankkeja niin, että myös pienten ja keskisuurten pankkien kriisitilanteet voitaisiin hoitaa nykyistä useammin kriisinratkaisumenettelyssä.

Lisäksi korostamme, että myös kansallisten maksukyvyttömyysmenettelyjen tulee jatkossakin olla tosiasiallisesti käytettävissä oleva keino. Kiinnitämme huomiota myös siihen, että viranomaisilla tulee olla valmiudet puuttua pankkien ongelmiin riittävän aikaisessa vaiheessa.

Maksupalveludirektiivillä ja -asetuksella lisää turvaa ja kilpailua

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi ehdotukset kolmanneksi maksupalveludirektiiviksi ja maksupalveluasetukseksi. Muutokset helpottaisivat niin kutsutun avoimen pankkitoiminnan (open banking) toimintaa luoden siten lisää valvottua kilpailua. Lisäksi ehdotus mahdollistaisi vähittäiskaupoille tarjota käteisnostopalveluita ilman toimilupaa.

Asetusehdotuksella vahvistetaan maksupalvelujenkäyttäjien asemaa maksupalvelumarkkinoilla ja lisäksi asetusehdotus sisältää useita asiakkaiden vahvaa tunnistamista koskevia uudistuksia, joiden voidaan olettaa vahvistavan maksupalvelunkäyttäjien suojaa väärinkäytöksiä vastaan sekä vähentävän väärinkäytösten määrää.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotusta, jolla samaan aikaan pyritään lisäämään kilpailua maksupalveluissa ja turvaamaan asiakkaiden asema. Näkemyksemme mukaan ehdotuksen voidaan arvioida olevan omiaan lisäämään avoimen pankkitoiminnan (open banking) kilpailukykyä luoden kilpailua ja siten hilliten pk-yritysten maksupalvelujen kustannusten nousua. Pidämme lisäksi erityisen kannatettavana, että maksupalvelun käyttäjien luottamusta ja suojaa väärinkäytöksiltä pyritään vahvistamaan.

Talletussuojassa tulee turvata pienten yritysten etusija

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi lainsäädäntöpaketin pankkien kriisinratkaisu- ja talletussuojasääntelyn kehittämiseksi. Osana pakettia komissio ehdottaa muutettavaksi niin sanottua talletussuojadirektiiviä. Komission muutosehdotukset yhteistä talletussuojaa koskevan keskustelun näkökulmasta.

Komission ehdotuksessa ei esitetä EU:n yhteisen talletussuojajärjestelmän perustamista, mutta ehdotettavat muutokset pankkien kriisinratkaisu- ja talletussuojasääntelyyn saattavat johtaa siihen, että komissio ehdottaa kansallisten talletussuojajärjestelmien yhdistämistä yhteiseksi pankkiunionin talletussuojajärjestelmäksi.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät korostaa, että ehdotettujen talletussuojaa koskevien muutosten ei tule johtaa tilanteeseen, jossa käytännössä toimiakseen ja rahoituksen riittävyyden kannalta talletussuoja edellyttäisi yhteisvastuullista talletussuojajärjestelmää.

Lisäksi toteamme, että sijoittajavastuun toteutumisen ja uskottavan talletussuojan tulee säilyä kriisinratkaisusääntelyn perustana ja pidämme välttämättömänä, että yksittäisten tallettajien, erityisesti yksityishenkilöiden ja pienyritysten, talletussuojan etusija säilytetään ennallaan.

Eurokäteisen vastaanottamisen pakko on kohtuuton

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio antoi ehdotuksen euroseteleitä ja metallirahoja koskevasta lainsäädännöstä osana yhtenäisvaluuttapakettina julkaistua kokonaisuutta, jossa säädetään keskuspankkirahan, mukaan lukien digitaalisen euron asemasta lainsäädännössä.

Komissio haluaa ehdotuksellaan turvata eurokäteisen roolin laillisena maksuvälineenä: käteinen pitäisi hyväksyä laajasti ja sitä täytyisi olla saatavilla riittävän hyvin. Lähtökohtana olisi, että maksunsaaja ei saisi kieltäytyä maksuna tarjotusta eurokäteisestä, elleivät osapuolet olisi sopineet toisesta maksutavasta tai ellei siihen sovellettaisi poikkeusta.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät vastustaa ehdotusta, joka velvoittaisi lähtökohtaisesti aina yrityksiä hyväksymään käteisen rahan maksuvälineenä, mistä voitaisiin poiketa vain asetusehdotuksessa määriteltyjen tiukkojen poikkeusten suhteen.

Suomen Yrittäjät korostaa kansallisen liikkumavaran mukaan lukien kansallisten erityispiirteiden ehdotettua laajempaa huomioon ottamista. Näkemyksemme mukaan lähtökohtainen käteisen hyväksymisvelvoite lisäisi pienten yritysten kustannuksia kohtuuttomasti johtuen rahahuollon järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista erityisesti niissä tapauksissa, joissa asiakkaat eivät laajassa mitassa ole halukkaista käyttämään käteistä.

Yrityksillä ja asiakkailla tulee säilyttää nykyisen kaltainen oikeus sopia siitä, ettei käteisen käyttö ole mahdollista.

InvestEU-takauksen kasvattaminen tukee pk-yritysten kasvua

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Komissio on osana komission ehdottamaa puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaa antanut ehdotuksen InvestEU-ohjelman kehittämiseksi. Ehdotus sisältää muun muassa muutoksia, joiden tavoitteena on yksinkertaistaa hallinnollisia vaatimuksia, jotka kohdistuvat ohjelman toteutuskumppaneihin, rahoituksen välittäjiin sekä lopullisiin tuen vastaanottajiin, etenkin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin.

Ehdotuksella kasvatettaisiin InvestEU-takausta 2,5 miljardilla eurolla, jotta saataisiin mobilisoitua noin 25 miljardin arvosta uusia investointeja. Tämä edellyttäisi EU-budjetissa yhden miljardin euron lisävarausta InvestEU-ohjelmaa varten.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotusta, sillä tähänastiset kokemukset InvestEU-ohjelmasta ovat Suomen näkökulmasta olleet verrattain hyviä. InvestEU-malli on ollut keskeinen työkalu kasvurahoituksessa, sillä se yhdistää EU-takaukset ja yksityiset sijoitukset, jolloin rahoitusriski jakautuu useammalle osapuolelle. Tällainen jaettu riskinjako luo houkuttelevamman sijoitusympäristön yksityiselle sektorille ja mahdollistaa suuremmat investoinnit korkean riskin, mutta suuren potentiaalin omaaviin kohteisiin, kuten kasvuyrityksiin ja innovaatiohankkeisiin.

InvestEU on osoittautunut tehokkaaksi erityisesti pk-yrityksille. InvestEU on tarjonnut merkittävää tukea myös suomalaisille pk-yrityksille tarjoamalla rahoitusta, joka mahdollistaa kasvuinvestoinnit ja liiketoiminnan laajentamisen sekä investointeja vähäpäästöisiin teknologioihin. Erityisesti lainatakaukset ovat olleet tärkeässä roolissa, sillä ne vähentävät rahoituksen saatavuuteen liittyvää riskiä ja parantavat pk-yritysten mahdollisuuksia saada yksityistä rahoitusta.

Pääomamarkkinoiden kehittäminen parantaa pk-yritysten rahoitusasemaa

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi kaksi lainsäädäntöehdotusta arvopaperistamissääntelyn uudistamiseksi. Ehdotukset muodostavat osan laajempaa EU:n pääomamarkkinoiden kehittämiseen tähtäävää toimenpidekokonaisuutta. Ehdotukset muodostavat arvopaperistamispaketin, jonka tavoitteena on elvyttää EU:n arvopaperistamismarkkinoita ja vahvistaa arvopaperistamisen roolia reaalitalouden rahoittamisessa.

Ehdotusten taustalla on tarve parantaa EU:n arvopaperistamismarkkinoiden toimivuutta ja houkuttelevuutta sekä poistaa sääntelystä johtuvia esteitä, jotka ovat rajoittaneet markkinoiden kasvua ja tehokasta riskien siirtoa. Arvopaperistaminen voi osaltaan tukea EU:n strategisia tavoitteita, kuten vihreää ja digitaalista siirtymää, puolustusteollisuuden rahoitusta sekä pk-yritysten luototusta.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa Euroopan laajuisen pääomamarkkinan kehittämistä ja pitää tärkeänä pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Kestävää kasvua vahvistavan pääomamarkkinaunionin tavoitteena tulee olla eurooppalaisen pääomamarkkinan syventäminen ja laajentaminen yritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseksi ja rahoitusjärjestelmän monipuolistamiseksi.

Korostamme, että säästämis- ja sijoittamisunionin toteuttamisessa painopiste tulee olla toimenpiteissä, joilla aidosti kehitetään EU:n laajusten pääomamarkkinoiden kehittämistä nykyisen pankkikeskeisen rahoitusjärjestelmän rinnalla tukemaan suoraan ja välillisesti pk-yritysten rahoituksen saatavuutta. Pidämme tärkeänä edistää pk-yritysten markkinaehtoista rahoitusta ensisijaisesti yksityisten sijoittajien osallistumismahdollisuuksien parantamisen ja riskinjakojärjestelyjen monipuolistamisen kautta.

Rahoitusmarkkinoiden ja valvonnan integraation tulee tukea kilpailua

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio antoi ehdotuksen rahoitusmarkkinoiden ja valvonnan integraation edistämispaketiksi. Ehdotus jakautuu kolmeen lainsäädäntöehdotukseen.

Ehdotuksella pyritään edesauttamaan rahoitusmarkkinoiden infrastruktuuria palvelevien toimijoiden toimintaa yli rajojen ja niiden mahdollisuuksia yhdentyä.

Lisäksi ehdotetaan, että niistä suurimman osan valvonta siirrettäisiin kansallisilta valvontaviranomaisilta eurooppalaiselle viranomaiselle ESMA:lle. Myös kryptovarapalvelujen tarjoajien valvonta ehdotetaan siirrettäväksi kokonaisuudessaan ESMA:lle.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää erittäin tärkeänä Euroopan laajuisen pääomamarkkinan kehittämistä ja kannattaa pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Kestävää kasvua vahvistavan pääomamarkkinaunionin tavoitteena tulisi olla eurooppalaisen pääomamarkkinan syventäminen ja laajentaminen yritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseksi, kestävän talouskasvun aikaansaamiseksi, rahoitusjärjestelmän monipuolistamiseksi sekä rahoitusmarkkinoiden kriisinkestävyyden vahvistamiseksi markkinaehtoista riskinjakoa parantamalla.

Suhtaudumme avoimesti ehdotuksiin pääomamarkkinoiden valvonnan keskittämisestä. Riittävällä sääntelyllä on tärkeä rooli rahoitusmarkkinoiden vakauden ja sijoittajansuojan turvaajana, mutta samalla on huolehdittava, ettei velvoitteilla nosteta rahoituksen hintaa tai saatavuutta kohtuuttomasti eikä luoda markkinoille tulon esteitä.

Katsomme, että on tärkeää varmistaa ESMA:n ja kansallisten valvojien välisten yhteistyön mekanismien tasapuolisuus sekä se ettei ehdotuksesta aiheudu päällekkäistä sääntelyä tai ylimääräisiä kustannuksia.

Suurempien ajoneuvoyhdistelmien käyttö sallittava kansallisesti

Komission esitys Euroopan parlamentissa ja Euroopan unionin neuvostossa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio julkaisi osana niin kutsuttua vihreää rahtipakettia ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston mitta- ja massadirektiivi, eli direktiiviksi tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista.

Ehdotuksen yleisenä tavoitteena on eurooppalaisen maantieliikenteen kuljetusmarkkinoiden toimivuuden parantaminen, tieliikenteen aiheuttamien päästöjen ja ympäristövaikutusten vähentäminen sekä valvonnan tehostaminen.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotusten yleisiä tavoitteita, mutta pidämme erityisen tärkeänä sitä, että jäsenvaltiot voivat jatkossakin sallia poikkeuksia suurimpiin sallittuihin mittoihin ja massoihin tietyissä kansallisissa kuljetuksissa, jotka eivät vaikuta merkittävästi kansainväliseen kilpailuun kuljetusalalla.

Tärkeää on myös sen, että rajat ylittävä liikenne, erityisesti harvaan asutuilla alueilla, voisi jatkua nykyisellä kalustolla. Lisäksi pidämme tärkeänä sitä, että ehdotus ei kasvata merkittävästi yrityksille koituvaa hallinnollista taakkaa.

Osakevaihto (Lex ”Massimuija”)

Lakimuutokset voimassa

Mistä on kyse?

Varojen arvostamisesta verotuksessa annettua lakia muutettiin siten, että osakevaihdolla hankitut osakkeet arvostetaan hankkivan yhtiön nettovarallisuuslaskennassa käyvän arvon sijaan osakevaihtoa edeltävään matemaattiseen arvoon. Muutosta sovelletaan etuyhteysosakevaihtoihin, jotka on toteutettu 1.1.2017 tai sen jälkeen.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia muutettiin siten, että osakevaihdossa osakkeita hankkivan yhtiön verotuksessa osakkeiden hankintamenona pidetään osakevaihtoa edeltävää yhteenlaskettua matemaattista arvoa. Muutosta sovelletaan etuyhteysosakevaihtoihin, jotka on toteutettu 1.1.2026 tai sen jälkeen.

Yrittäjien kanta

SY piti lainvalmistelussa ensisijaisen tärkeänä, että mahdolliset osinkoverotuksen minimoimiseksi tehtyjen osakevaihtojärjestelyiden ehkäisemiseksi nettovarallisuuslaskentaan säädettävät osakevaihtoa koskevat säännökset eivät saa johtaa osakkaan kannalta epäedullisempaan asemaan osinkoverotuksessa.

Verotuksen ennakoitavuuden näkökulmasta muutos vähentää verotuksen ennakoitavuutta, mitä voidaan pitää verolainsäädännön kehitykselle epätoivottuna suuntana. Yrittäjien verojärjestelmään kohdistuvan luottamuksen kannalta selkeintä olisi ollut säätää säännökset sovellettaviksi lain voimaantulon jälkeisiin osakevaihtoihin.

Hallitus päätti kevään 2025 kehysriihessä estää ”osinkoverotuksen minimointiin tähtäävien osakevaihtojärjestelyiden hyödyntäminen”. Elinkeinoverolain osakkeiden hankintamenoa koskeva muutos meni hallituksen kehysrihipäätöstä ja hallituksen esityksen tavoitetta pidemmälle eikä muutos ollut tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi.

ALV:n 14 prosentin kannan kevennys 13,5 prosenttiin

Lakimuutos voimassa

Mistä on kyse?

Arvonlisäverolakia muutettiin 1.1.2026 alkaen siten, että 14 prosentin suuruinen alennettu verokanta alennettiin 13,5 prosenttiin.

Alennettu 13,5 prosentin verokanta koskee mm. ruokaa, henkilökuljetuksia, ravintola- ja ateriapalveluja, majoitustoimintaa, lääkkeitä, kirjoja sekä liikunta- ja kulttuuritoimintaa.

Yrittäjien kanta

SY painottaa, että jokainen muutos verokannoissa aiheuttaa yrityksille aina hallinnollisia kustannuksia hallinnollista taakkaa, kuten tieto-, kirjanpito- ja hintajärjestelmämuutoksia.

SY kannattaa johdonmukaista veropolitiikkaa ja pitää verotuksen ennustettavuutta tärkeänä. Lyhyen aikavälin arvonlisäverokantojen edestakaista veivaamista ei voida pitää hyvänä - etenkin, kun 0,5 prosenttiyksikön alennus on marginaalinen toimenpide, josta yrityksille varmuudella aiheutuvien hallinnollisten kustannusten ohella muihin tavoiteltuihin vaikutuksiin liittyy vähintäänkin suurta epävarmuutta ja tavoitellut hyödyt voivat toteutuessaankin jäädä mitättömiksi. Arvonlisäverotukseen on tehty lyhyen ajan sisällä lukuisia muutoksia, ja esimerkiksi henkilökuljetusten verokanta on muuttunut neljästi kolmen vuoden aikana.

Myös talouden dynamiikan kannalta olisi ollut perustellumpaa kohdistaa muutosesitykseen varatut valtiontalouden resurssit työn ja yrittämisen verotuksen keventämiseen erityisesti, kun hallituksen kevään 2025 kehysriihessä päättämien verotoimien oli tarkoitus olla nimenomaan kasvua tukevia ja niiden rahoittamiseksi jouduttiin tekemään myös veronkiristyksiä.

Järjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeus poistui

Lakimuutos voimassa

Mistä on kyse?

Hallitus päätti vuoden 2025 kehysriihessä poistaa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden symmetrisesti sekä työnantaja- että työntekijäjärjestöjen jäsenmaksuilta. Myös yritystoiminnan edistämiseen tähtäävälle järjestölle maksetut jäsenmaksut ovat vähennyskelvottomia, jos järjestöllä voi sen omien sääntöjen mukaan olla työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita tai jos se kuuluu toiseen järjestöön, jolla on tällaisia tavoitteita.

Vähennyskelvottomuuden kannalta merkityksellistä ei ole vain nimenomainen maininta työmarkkinatoimintaan liittyvistä tavoitteista, vaan ratkaisevaa on, mahdollistavatko yhdistyksen tai muun oikeushenkilön säännöt tai yhtiöjärjestys tällaisten tavoitteiden edistämisen.

Yrittäjien kanta

SY piti tärkeänä, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verokohtelun mahdollinen muutos toteutettaisiin symmetrisesti pääministeri Orpon hallituksen linjaamalla tavalla. Lainvalmistelun aikana SY kritisoi lakiesityksen käsitteiden tulkinnanvaraisuutta, mutta eduskunnan valiokuntakäsittelyssäkään hallituksen esityksen väljiä käsitteitä ei tarkennettu. SY nosti esiin, että esimerkiksi keskeisen käsitteen "työmarkkinatoimintaan liittyvä tavoite" sisältöä ei lakiesityksessä tarkemmin avattu.

Vallitsevassa julkisen talouden tilanteessa muutosta voidaan pitää ymmärrettävänä ottaen erityisesti huomioon, että hallitus päätti myös miljardiluokan tuloverokevennyksistä, jotka myös tulivat voimaan 1.1.2026. Lisäksi hallitus on päättänyt laskea yhteisöverokantaa vuoden 2027 alusta.

Huonoa on, että muutos heikentää verotuksen ennakoitavuutta. Hallituksen esityksen ehdotuksien tavoitteena oli päinvastoin parantaa verotuksen ennakoitavuutta.

Työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset verovapaiksi

Lakimuutos voimassa

Mistä on kyse?

Työnantajan maksamat työntekijän rikosasian oikeudellisen neuvonnan kustannukset ovat 1.1.2026 voimaan tulleella lakimuutoksella verovapaita, jos

- 1) työnantajalla on intressi maksaa oikeudellisen neuvonnan kustannukset;
- 2) asia on aiheutunut osana työtehtävien suorittamista;
- 3) ei ole ilmeistä, että työntekijän olisi tullut mieltää toimintansa lainvastaiseksi jo tekohetkellä; ja
- 4) työntekijä ei ole saanut korvausta samoista kustannuksista muualta ja työntekijä sitoutuu suorittamaan mahdollisesti myöhemmin muualta saamansa korvauksen työnantajalle.

Muutosta sovelletaan myös hallinnollisten seuraamusten määräämisestä sekä riita-asioiden käsittelystä aiheutuneisiin vastaaviin kustannuksiin.

Yrittäjien kanta

SY on ollut aloitteellinen lakimuutoksen toteuttamiseksi ja pitää muutosta hyvänä.

Lakimuutoksen taustalla on korkeimman hallinto-oikeuden 11.12.2023 julkaisema Helsingin Sanomien ns. Viestikoekeskus-juttua koskeva päätös, jonka mukaan työnantajan toimittajien puolesta maksama oikeusapu katsottiin työntekijöiden palkaksi.

SY katsoi KHO:n päätöksen jälkeen vallitsevan oikeustilan olevan kohtuuton ja esitti yhdessä muiden veronmaksajia edustavien järjestöjen kanssa joulukuussa 2023, että työnantajan työntekijän puolesta rikosasiassa suorittamista neuvonta- ja oikeudenkäyntikuluista ei tulisi muodostua työntekijälle veronalaista etuutta, jos työntekijän teko tai laiminlyönti on tapahtunut osana työtehtävien suorittamista.

Työntekijä voi joutua tavanomaisten työtehtäviensä suorittamisen vuoksi rikosprosessin kohteeksi, vaikka olisi huolellisesti noudattanut työnantajansa ohjeistusta. Myös työnantajan maksamien oikeudenkäyntikulujen verokohtelua tilanteessa, jossa työntekijä on rikosasiassa asianomistajan asemassa, oli perusteltua selkeyttää.

Yrittäjyyden lukiodiplomi, yrittäjyyskasvatuksen linjaukset ja yrittäjyyden tutkinnon osat etenevät

Yrittäjyyden lukiodiplomi ja ammatillisen koulutuksen yrittäjyyden tutkinnon osat ovat valmistelussa opetushallituksessa. Työryhmä valmistelee ehdotusta yrittäjyyskasvatuksen linjauksiksi opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Mistä on kyse?

Suomen Yrittäjien pitkäaikainen tavoite saada valtakunnallinen yrittäjyyden lukiodiplomi lukioiden opetussuunnitelmiin on edennyt opetushallituksessa valmisteluvaiheeseen. Asian edistämiseksi on tehty merkittävästi vaikuttamistyötä. Aikaisemmin yrittäjyyden epävirallisia lukiodiplomeja on tehty vuosittain satoja eri puolilla Suomea.

Liikunnan, kuvataiteen ja musiikin lukiodiplomit muuttuvat kirjoitettaviksi aineiksi ylioppilaskirjoituksissa. Yrittäjyyden lukiodiplomi sijoittuu muiden lukiodiplomien joukkoon. Uudistus vahvistaa merkittäväällä tavalla lukion yrittäjyyskasvatusta ja on yksi vastaus nuorten yrittäjyysinnon kasvamiseen ja nuorten yrittäjyyteen. Nuorten tulevaisuusraportin 2025 mukaan 51 prosenttia yläkoulun ja toisen asteen opiskelijoista voisi toimia yrittäjänä, 45 prosenttia voisi jatkaa toisen yritystä, 27 prosenttia aikoo perustaa oman yrityksen.

Yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjauksia valmistellaan syksyyn 2026 mennessä opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmässä, jossa Suomen Yrittäjät on edustettuna. Linjaukset on päivitetty viimeksi 2017.

Ammatillisen koulutuksen yrittäjyyteen liittyviä kaikkiin ammatillisiin tutkintoihin sopivia tutkinnon osia valmistellaan opetushallituksessa. Suomen Yrittäjät on osallistunut valmisteluun aktiivisesti.

Yrittäjien kanta

Yrittäjyyskasvatus on investointi, joka hyödyttää yksilöitä, kuntia ja koko yhteiskuntaa vahvistaen elinvoimaa sekä veto- ja pitovoimaa.

Yrittäjyyskasvatuksessa opitaan sekä sisäistä yrittäjyyttä, kuten itsensä johtamista, innovatiivisuutta ja riskinottoa, että ulkoista yrittäjyyttä, kuten yrityksen perustamista, jatkamista ja kehittämistä.

Töitä oppii tekemällä ja yrittämään oppii yrittämällä – molempia on hyvä kokeilla jo nuorena. Suomi tarvitsee yrittävää asennetta kansalaistaitona, sillä tulevaisuuden työelämässä yhä useampi yhdistää palkkatyötä, yrittämistä ja jatkuvaa oppimista.

Yritteliäisyys on mahdollisuuksien havaitsemista ja ideoiden muuttamista toiminnaksi, joka luo taloudellista, sosiaalista ja yhteiskunnallista arvoa.

Yrittäjyyskasvatus kehittää luovuutta, yhteistyötä, vastuullisuutta ja oma-aloitteisuutta. Se auttaa lapsia ja nuoria oppimaan työelämätaitoja, talousosaamista ja yrittäjämäistä asennetta.

Yhteistyö yritysten kanssa tarjoaa oppilaille käytännön kokemuksia ja uranäkymiä, ja yrityksille mahdollisuuden vaikuttaa tulevaisuuden osaajiin ja rekrytointiin.

Ammatillisen toiminnanohjauksen kokeilu käynnistyy

Hallituksen esitys hyväksytty eduskunnassa

Mistä on kyse?

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa kahdeksan vuotta kestävästä toiminnanohjauksen kokeilusta, jonka tavoitteena on uuden ohjausmallin avulla parantaa koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta. Tarkoituksena on vahvistaa ammatillisen koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyötä, jotta koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin.

Toiminnanohjauksen kokeiluun on valittu eri puolilta maata 40 koulutuksen järjestäjää, jotka voivat toteuttaa alueen työelämän ja yritysten tarpeiden mukaan koulutusta joustavasti ilman järjestämislupamenettelyä.

Kokeiluun valituille on myönnetty kokeiluluvat, joiden perusteella koulutuksen järjestäjä voi järjestää nykyistä vapaammin lähes kaikkia ammatillisia tutkintoja ja koulutuksia.

Oppilaitokset valittiin kokeiluun Karvin arvioinnin perusteella.

Kokeilu toteutetaan 1.1.2026-31.12.2033.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa toiminnanohjauksen kokeilua. Nykyinen tutkintojen järjestämislupaprosessi on liian hidas, mikä vaikeuttaa nopeaa reagoitua työelämän muutoksiin ja alueelliseen osaajapulaan.

Osaavan työvoiman puute on edelleen merkittävä kasvun este pk-yrityksille, erityisesti teollisuudessa ja Pohjois-Suomessa.

Kokeiluun valituilla koulutuksen järjestäjillä on laaja oikeus järjestää ammatillisia tutkintoja ja oppisopimuskoulutusta. Samalla on kuitenkin huolehdittava siitä, että myös kokeilun ulkopuolelle jäävät järjestäjät voivat kehittää toimintaansa.

Ammatillinen koulutus on keskeinen alueellisen elinvoiman ja elinkeinoelämän tukija. Koulutuksen tulee vastata joustavasti työelämän tarpeisiin.

Kaikkien koulutuksen järjestäjien tulee voida osallistua TE-uudistukseen liittyvien osaamis- ja koulutuspalvelujen toteuttamiseen.

Koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkoinnin kehittäminen*

Työryhmän laajennettu kokoonpano aloitti työnsä.

Mistä on kyse?

OKM asetti 27.1.2026 koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkoinnin kehittämisen työryhmän ajalle 1.2.2026-31.1.2027. Suomen Yrittäjät osallistuu työryhmän laajennetun kokoonpanon työskentelyyn.

Tavoitteena on, että ennakointi yhdistäisi määrällisen työn muutoksen analyysin, väestökehitystä koskevan analyysin ja asiantuntija-arvioinnin perusteella muodostettavan laadullisen analyysin. Ennakointi on trendiarviota tulevasta kehityksestä ja tulevaisuutta koskevien tavoitteiden asetantaa. Työssä hyödynnetään pääsääntöisesti olemassa olevia ennakointimalleja.

Työryhmän tehtävänä on: 1) laatia esitys koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkoinnin toteuttamiseksi. Soveltuvien osin työryhmän tulee arvioida aikuiskoulutuksen/jatkuvan oppimisen tarpeita; 2) laatia esitys sidosryhmä-yhteistyön järjestämiseksi ja yhteiskunnallisen keskustelun edistämiseksi; 3) laatia esitys ruotsinkielisen koulutuksen ennakkoinnista ja 4) laatia esitys ennakointitulosten alueellistamisesta.

Työryhmän tulee ottaa huomioon tekoälyn tuottamat mahdollisuudet ennakkoinnin toteuttamisessa ja keskeisen kansainvälisen ennakointia koskevan keskustelun. Työryhmä kuulee alan keskeisiä tutkijoita ja aluetoimijoita.

Yrittäjien kanta

Toimintaympäristön ja työelämän muutokset haastavat yhteiskunnalliseen keskusteluun tulevaisuuden koulutustarpeista ja niiden ennakkoinnista. Väestökehitys, teknologiamurros, vihreä siirtymä, luova talous, globaalien kauppasuhteiden muutos ja puolustussektorin kasvu muuttavat työn tekemistä ja osaamisvaatimuksia.

Koulutusjärjestelmän tehtävänä on varmistaa osaavan työvoiman tarjonta yritysten tarpeisiin. Osaavan työvoiman saatavuus on yritysten kannalta kriittisen tärkeä kysymys. Osaajapula on yksi merkittävimmistä pk-yritysten kasvun esteistä. Työvoima-, osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointi on tärkeää tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaamiseksi. Kansallisen ennakointityön tulee tukea yritysten ja työelämän tarpeita.

Koulutuksen ja elinvoiman kehittämisessä tarvitaan alueellista ja paikallista keskustelua, yhteistyötä ja vuoropuhelua oppilaitosten, viranomaisen, työllisyyspalvelujen, yritysten ja työelämän kanssa. Näin syntyy alueellisia ratkaisuja, jotka vastaavat alati muuttuviin työvoimatarpeisiin.

Koska tilanne on erilainen eri puolilla Suomea, koulutuksen ennakointia tulee tehdä vähintään viidellä alueella, pohjoisessa, keskisessä, läntisessä, itäisessä ja eteläisessä Suomessa.

Suomen Yrittäjien kanta tarkentuu työryhmän työskentelyn edetessä.

Mikko Kinnunen, koulutuspolitiikan asiantuntija, mikko.kinnunen@yrittajat.fi, 0505143884

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyö käynnissä

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

OKM on käynnistänyt korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision uudistamisen, jonka tehtävänä on luoda korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kehittämisen pitkän aikavälin suuntaviivoja vuoteen 2040 ja tunnistaa tarvittavat toimenpiteet vision saavuttamiseksi.

Ohjausryhmän 23.1.2026 käsittelemä luonnos korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision tavoitteiksi sisältää seuraavat teemat:

- Suomi on sivistyksen, demokratian ja tieteen vapauden edelläkävijä.
- Koulutus kuuluu kaikille ja mahdollisuuksia lisätään erityisesti nuorille.
- Luovat osaajat ja kunnianhimoinen tutkimustoiminta uudistavat yhteiskuntaa.
- Rohkea uudistuminen rakentaa tulevaisuuden osaamista: korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö vahvistuvat.
- Kohti kasvua: korkeakoulutuksen ja tutkimuksen rahoitus monipuolistuu.

Visiotyön valmistelijat ovat kuulleet kaksi kertaa Suomen Yrittäjien osaamisen valiokuntaa valmistelutyön aikana.

Yrittäjien kanta

- **Kaikille opiskelijoille ja tutkijoille yrittäjyyskoulutusta ja yrittäjyyskasvatusta:** Yrittäjyyskoulutuksen, startup-toiminnan ja innovaatioiden kaupallistamisen tulee olla olennainen osa korkeakoulujen opetusta, palveluja ja opettajankoulutusta.
- **Joustavoitetaan korkeakoulujen rahoitusmallit:** Korkeakoulujen rahoitusmalleja tulee joustavoittaa siten, että ne kannustavat alueelliseen vaikuttavuuteen, yritysysteistyöhön, tutkimuksen laatuun ja tutkijoiden yrittäjyyteen perusrahoitus turvaten.
- **Yhden luukun yritys- ja TKI-palvelut yritysysteistyön peruskiviksi:** Yritys- ja TKI-yhteistyötä tulee vahvistaa keskittämällä palvelut selkeäksi yhden luukun kokonaisuudeksi.
- **Sujuvampia polkuja toiselta asteelta korkeakouluun:** Siirtymiä toiselta asteelta ja työelämästä korkeakouluun tulee helpottaa joustavilla tutkinnoilla, oppisopimusmalleilla ja sujuvammilla jatkokoulutusväylillä.
- **Tunnistetaan ja tunnustetaan moninainen osaaminen:** Korkeakouluissa tulee tunnistaa ja hyväksi lukea osaamista, jota kertyy tutkintojen lisäksi työelämästä, yrittäjyydestä, vapaaehtoistoiminnasta ja harrastuksista.

Maria Nyroos, digi- ja innovaatiopolitiikan asiantuntija, maria.nyroos@yrittajat.fi, 040 753 9099
Mikko Kinnunen, koulutuspolitiikan asiantuntija, mikko.kinnunen@yrittajat.fi, 0505143884

Pk-yritysten T&K-rahoitusohjelma Elinvoimakeskuksissa*

Rahoitushaku on käynnissä

Mistä on kyse?

Suomen Yrittäjät on tällä hallituskaudella ajanut pk-yrityksille omaa T&K-rahoitusohjelmaa, sillä Business Finlandille suunnattu T&K-rahoitus ei olemassa olevien T&K-ohjelmien kautta kanavoidu pk-yrityksien T&K-toimintaan tai sen aloittamiseen. Tarve omalle rahoitusohjelmalle korostui, kun ELY-keskukset lakkauttivat KEHPA-ohjelman ja Business Finland innovaatioasetelin.

Hallitus linjasi kehysriihessä 2024 seuraavasti: ”Elinvoimakeskusten käynnistyessä otetaan käyttöön rahoitusmekanismi, jolla edistetään pk-yritysten tavoitteellista T&K-toimintaa. Elinvoimakeskuksille esitetään yhteensä 30 miljoonan euron valtuuksia vuosille 2026–2028 kolmivuotiseen kokeiluun, jolla vauhditetaan pienten ja keskisuurten yritysten tutkimus- ja kehittämistoimintaa.”

Yrittäjät kommentoivat rahoitusehtoja ja hakukuulutusta ennen niiden julkaisua. Rahoitushaku avattiin 26.2.2026.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät ovat voimakkaasti ajaneet uuden T&K- tai innovaatorahoitusohjelman luomista pk-yrityksille lakkautettujen ohjelmien tilalle. Lisäksi muut ohjelmat eivät byrokraattisuudellaan palvele pk-yrityksiä riittävästi.

Nyt voimaan tullut rahoitusohjelma on vain pilotti ja kantamme on, että sitä on seurattava kattavin mittaristoin, jotta pilotin jälkeen rahoitusohjelma saa jatkoa ja tuo aitoa kasvua yrityksille ja Suomelle.

[Uusi rahoitushaku mikro- ja pk-yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeille käynnistyy Etelä- ja Länsi-Suomessa 26.2.2026 - Elinvoimakeskus](#)

Maria Nyroos, digi- ja innovaatiopolitiikan asiantuntija, maria.nyroos@yrittajat.fi, 040 753 9099

EU yksinkertaistaa digisääntelyään*

Säädösehdotukset parlamentin ja neuvoston arvioitavina / Hallituksen esitys eduskunnassa

Mistä on kyse?

Digital package on osa komission 19.11. julkistettua yksinkertaistamistoimia. Pakettiin kuuluu kolme osa-aluetta: digialan omnibus, dataunionistrategia ja eurooppalaiset yrityslompakot. Tavoitteena on raportointikäytäntöjen yksinkertaistaminen, jotta päällekkäisyyksiltä vältytään.

Digi-omnibus tähtää yleisen tietosuoja-asetuksen osalta riskiperusteisempaan lähestymistapaan ja esimerkiksi siihen, että tietosuojaloukkauksista ilmoitettaisiin vain yhdelle taholle, evästeikkunat jäisivät historiaan ja tekoälysääntelyllä pyritäisiin innovaation lisäämiseen. Dataunionistrategia keskittyy eurooppalaisen tekoälyn kehittämiseen ja datankeruuseen tätä tarkoitusta varten, kun yrityslompakot edesauttavat yritysten digitalisaatiota. Digitaalista lainsäädäntöä arvioidaan vielä siitä näkökulmasta, miten se vastaa yritysten, erityisesti pk-yritysten, tarpeisiin.

Suomen kanta on ollut Suomen EU8-kilpailujaoston ja EU19-viestintäjaoston käsittelyssä 19.12.-7.1. Seuraavaksi käsittely siirtyy EU-ministerivaliokuntaan, jonka pohjalta neuvottelut jatkuvat Euroopan neuvostossa.

Eduskunnan talousvaliokunta kuuli Suomen Yrittäjiä yrityslompakoista 19.2. ja digi- ja tekoälyomnibuseista 26.2.

Yrittäjien kanta

Yksinkertaistaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen digitaalista lainsäädäntöä muokkaamalla on tärkeä hanke, jota myös toimialajärjestöt ovat vaatineet. Kaikkeen digitaaliseen sääntelyyn pitäisi paneutua holistisesta näkökulmasta niin, että tähdätään yksinkertaistamiseen sekä byrokratian ja raportoinnin sujuvoittamiseen. Digi- ja tietosuojasääntelyn osalta EU:n kevennys- ja selventämisyritykset jäävät vielä suhteellisen kevyiksi ja pintapuolisiksi.

Yrittäjät kannattaa komission ehdotuksia GDPR-sääntelyn keventämisestä riskiperusteisemmaksi, mutta katsoo, että Suomen tulisi vaatia vielä kunnianhimoisempia toimia erityisesti mikro- ja pk-yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Nykyiset kevennykset kohdistuvat lähinnä suurempiin yrityksiin, eivätkä riittävästi huomioi pienyritysten tarpeita.

Dataunionistrategian tavoitteet ovat pääosin kannatettavina, mutta olemme esittäneet huolestamme datalaboratorioiden ja uusien EU-tason keskitettyjen rakenteiden tarpeellisuudesta sekä strategian tekoälypainotteisuudesta.

Komission tavoite olisi voinut olla kunnianhimoisempi, mutta nyt tehdyt ehdotukset yritysten sääntelytaakan vähentämisestä tulee kuitenkin saattaa mahdollisimman pian voimaan.

Eurooppalaiset yrityslompakot*

Säädösehdotukset parlamentin ja neuvoston arvioitavana / Hallituksen esitys eduskunnassa

Mistä on kyse?

Euroopan komissio julkaisi 19.11. ”Digital package” -kokonaisuuden, joka koostuu kolmesta suuresta aloitekokonaisuudesta: digilainsäädännön yksinkertaistusasetus (eli ehdotus digitaalista koontiasetusta koskevaksi asetukseksi), dataunionistrategia (Data union strategy) ja yrityslompakko (Business wallet).

Eurooppalainen yrityslompakko on EU:n digitaalinen ratkaisu yrityksille. Se yhdistää neljä keskeistä toimintoa: sähköinen tunnistautuminen, eIDAS-vaatimusten mukaiset allekirjoitukset ja leimat, sähköisten todistusten hallinta (esim. rahtikirjat, tuotetodistukset) sekä turvallinen viestipalvelu asiakirjojen välittämiseen. Lompakossa on sisäänrakennettu käyttövaltuuksien hallinta, ja sen tekninen rakenne mahdollistaa yhteentoimivuuden muiden lompakoiden ja luottavien osapuolten kanssa. Tarjoaminen perustuu markkinaehtoisuuteen, ja tarjoajien on täytettävä EU:n kyberturvallisuusvaatimukset.

Eduskunnan talousvaliokunta kuuli Suomen Yrittäjiä yrityslompakoista 19.2.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät näkee, että eurooppalaisilla yrityslompakoilla on potentiaalia vähentää hallinnollista taakkaa ja parantaa oikeusvarmuutta erityisesti rajat ylittävissä liiketoiminnaissa, mutta nykyinen ehdotus ei riittävästi takaa näitä hyötyjä käytännössä.

Huolta aiheuttaa esityksen häilyvät reunaehdot ja pintapuoliset vaikutusarvioinnit. Yrityslompakkojen käytön vapaaehtoisuus voi jäädä näennäiseksi, kustannukset voivat muodostua merkittäviksi pienille yrityksille ja rinnakkaisten kansallisten järjestelmien säilyminen voi lisätä taakkaa. Lisäksi ehdotus ei sisällä riittäviä takeita kohtuuhintaisuudesta, järjestelmien konsolidoinnista eikä siitä, että kotimarkkinoilla toimivat pk-yritykset eivät joudu tarpeettomaan paineeseen ottaa lompakko käyttöön. Komission mukaan yrityslompakon käyttöönotto aiheuttaa kustannuksia (mm. koulutus, perehdytys, IT-integraatiot ja hankinnat), mutta arvioiden perusteella hyödyt ylittävät kustannukset.

Lainsäädäntöprosessissa tulisi vahvistaa kustannussuoja, varmistaa todellinen vapaaehtoisuus ja edistää järjestelmien yhdistämistä sekä rajat ylittävien standardien kehittämistä, jotta yrityslompakosta tulisi aidosti hallinnollista taakkaa keventävä työkalu.

Venäläisen kaasun tuontikielto

Poliittinen sopu trilogissa; odottaa EU:n neuvoston muodollista hyväksyntää

Mistä on kyse?

Euroopan parlamentti ja jäsenmaita edustava neuvosto saavuttivat 3. joulukuuta poliittisen yhteisymmärryksen asetuksesta, joka kieltää Venäjän maakaasun tuonnin Euroopan unionin alueelle vaihteittain. Asetus on keskeinen osa REPowerEU-tiekarttaa ja tähtää EU:n irtautumiseen venäläisestä energiasta sekä energiaomavaraisuuden ja toimitusvarmuuden vahvistamiseen.

Tuontikielto on tarkoitus ottaa käyttöön porrastetusti: rajoitukset ulotetaan ensin spot-markkinahankintoihin ja sen jälkeen kaikkiin voimassa oleviin lyhyt- ja pitkäkestoisiin toimitussopimuksiin. Täydellinen nesteytetyn maakaasun (LNG) tuontikielto Venäjältä tulee voimaan 1.1.2027, ja putkikaasun tuonti päättyy kokonaan viimeistään 1.11.2027.

Tuontikielto tulee pienentämään merkittävästi Venäjän fossiilienergian vientituloja. Lainsäädäntö tiukentaa myös jo pakotteiden piirissä olevan venäläisen fossiilienergian tuonnin pakotteisiin liittyvää valvontaa. Samalla Euroopan komissio on sitoutunut valmistelemaan lainsäädäntöehdotuksen, jolla venäläisen öljyn tuonti EU:hun lopetetaan viimeistään vuoden 2027 loppuun mennessä.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät on omassa EU-vaikuttamistyössään johdonmukaisesti ajanut ratkaisuja, joilla katkaistaan jäsenmaiden riippuvuus venäläisestä fossiilienergiasta, vahvistetaan EU:n energiaomavaraisuutta ja turvataan energian toimitusvarmuus.

EU-tason päätös venäläisten fossiilisten polttoaineiden tuonnin kieltämisestä olisi pitänyt tehdä selvästi aiemmin, jotta olisi voitu nopeammin vähentää Venäjä-riippuvuutta sekä lopettaa EU:n energiaostojen kautta tapahtuva Venäjän sodankäynnin rahoittaminen.

Joulukuussa 2025 saavutettu sopu on myöhäisyydestään huolimatta tärkeä ja myönteinen askel kohti EU:n Venäjä-riippuvuuksien katkaisemista.

Tuulivoiman etäisyys sääntely (alueidenkäyttölaki)

Hallitus antaa esityksen alkuvuonna 2026

Mistä on kyse?

Hallitus antaa esityksen uudesta alueidenkäyttölaista alkuvuonna 2026. Esitys sisältää aurinko- ja tuulivoimarakentamista ohjaavat erityiset säännökset.

Kun tuulivoimarakentamista ohjaava yksityiskohtaisempi kaava ei sijoitu maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueelle, vähimmäisetäisyyden asutukseen pitäisi olla vähintään 1,25 kilometriä. Etäisyysvaatimuksesta voitaisiin poiketa asuinrakennuspaikkojen omistajien 4/5 enemmistöllä. Etäisyys sääntelyä ei myöskään sovellettaisi jo tuulivoimakäyttöön rakennettujen alueiden osalta.

Uusi 1,25 kilometrin vähimmäisetäisyys poikkeaa lausuntokierroksella olleesta luonnoksesta, jossa vähimmäisetäisyys oli kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeus. Arvioiden mukaan nykylaisäädännöllä keskimääräinen vähimmäisetäisyys asettuisi noin 800 metriin.

Hallituksen hallitusohjelmaan kirjattuna tavoitteena on moninkertaistaa puhtaan sähkön tuotanto Suomessa ja edistää Suomen asemaa ja kilpailuetua puhtaan energian edelläkävijänä.

Yrittäjien kanta

Tasapuolisen kohtelun ja teknologianeutraalin lähestymistavan mukaisesti tuulivoiman sijoittumisen perustana on perusteltua säilyttää tapauskohtainen arviointi. Liian tiukka lakiin kirjattu kiinteä etäisyys sääntö voi estää ja hidastaa hankkeita sekä nostaa sähkön käyttäjien kustannuksia. Samalla valta ja vastuu Suomen puhtaan energian investoinneista siirtyy maakuntakaavoittajille. Yrittäjät kannattaa kuntien päätösvallan säilyttämistä.

Uusi 1,25 kilometrin vähimmäisetäisyys on merkittävä parannus lausuntokierroksella olleesta luonnoksesta, jossa vähimmäisetäisyys oli kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeus. Alkuperäinen kirjaus olisi tarkoittanut vähintään 2–3 kilometrin vähimmäisetäisyyttä asutuksesta. Etäisyys sääntelyn soveltamatta jättäminen jo tuulivoimakäyttöön rakennettujen alueiden osalta on kannatettavaa.

Uusi linjaus edellyttää huolellista vaikutusten arviointia, jotta Suomen tarvitsemat sähköntuotannon lisäykset eivät vaarannu. Riittävä ja edullinen sähkö on kilpailukyvyyn ja investointien perusedellytys.

Ydinenergilain kokonaisuudistus

Hallitus antaa esityksen keväällä 2026

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriö lähetti kesällä 2025 lausunnoille luonnoksen hallituksen esitykseksi uudeksi ydinenergialaiksi, ja valmistelu jatkuu lausuntokierroksen jälkeen. Uudistuksen päätavoitteena on pitää ydinenergian käyttö yhteiskunnan kokonaisedun mukaisena sekä huolehtia toiminnan turvallisuudesta ja Suomessa syntyvästä ydinjätteestä. Samalla tavoitteena on vahvistaa Suomen asemaa houkuttelevana ydinenergian tuotannon rakentamisaikkana.

Keskeinen muutos koskee ydinlaitosten lupamallia: luonnoksessa ydinlaitoshankkeen ensimmäinen kokonaisvaltainen arvio yhteiskunnan kokonaisedun mukaisuudesta tehtäisiin periaatepäätösvaiheessa, joka olisi nykyistä yleisluonteisempi. Päätöksen tekisi pääsääntöisesti valtioneuvosto, mutta pienten ydinvoimalaitoshankkeiden osalta työ- ja elinkeinoministeriö, ja myönteinen periaatepäätös annettaisiin eduskunnalle selontekona.

Uudistuksessa pidetään kiinni peruslinjasta, jonka mukaan Suomessa syntyvät ydinjätteet loppusijoitetaan Suomessa eikä Suomeen loppusijoiteta muualla syntynyttä ydinjätettä. Samalla tuonnin ja viennin sääntelyä esitetään kehitettäväksi niin, että se mahdollistaa loppusijoitusta edeltävän käsittelyn tai mahdollisen uusiokäytön.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät suhtautuu ydinenergilain kokonaisuudistukseen myönteisesti ja kannattaa sen päätavoitteita. Uudistuksen tulee yhdistää korkea turvallisuustaso ja ydinjätteestä huolehtiminen siihen, että Suomi on houkutteleva ja ennakoitava investointiympäristö myös uusille toimijoille ja pienemmille hankkeille. Riittävä sähkön tarjonta ja sen mahdollistamat investoinnit ovat olennaisia myös pk-yrityksille ja teollisten arvoketjujen pienemmille toimijoille.

Keskeistä on, että esitetty modulaarinen lupamalli ja nykyistä yleisluonteisempi periaatepäätös nopeuttavat hankekehitystä ilman turvallisuudesta tinkimistä. Uudistus voi vauhdittaa erityisesti lämmön tuotantoon tai lämmön ja sähkön yhteistuotantoon tähtääviä hankkeita. Modulaariset kaukolämpöreaktorit ovat turvallisia ja sarjatuotantomahdollisuuden ansiosta kustannustehokkaita. Lisäksi reaktoreiden mahdollinen sarjatuotanto voi synnyttää kokonaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia kotimaiselle konepaja- ja laitevalmistukselle sekä kunnossapitopalveluille.

Pienten modulaaristen reaktorien (SMR) eteneminen kaupalliseen käyttöön edellyttää sujuvia, mittakaavaan suhteutettuja menettelyjä ja selkeää vastuunjakoa, mukaan lukien pienten hankkeiden periaatepäätökset työ- ja elinkeinoministeriössä.

Kansalliset ilmastotoimet tulossa EU-neuvottelupöydille

Komission ehdotus julkaistaan Q3&Q4/2026

Mistä on kyse?

Climate package for a decade ahead -ilmastotoimipaketilla halutaan päivittää kansallisia kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteita esimerkiksi EU:n uuden 2040 ilmastotavoitteen pohjalta. Tavoitteena on EU:n ilmastoneutraaliuus vuoteen 2050 mennessä. Paketilla vaikutetaan siihen, miten ilmastoponnistelut jakautuvat jäsenvaltioiden kesken ja joustovälineitä käytetään vuosien 2030 ja 2040 tavoitteiden saavuttamisessa.

Paketti on keskeinen väline vastuiden ja kulujen jakamisessa jäsenvaltioiden välillä tavoilla, jotka yksinkertaistavat järjestelmää ja tekevät siitä sekä joustavamman että ennakoitavamman.

Näillä toimilla vaikutetaan kansallisiin ilmastotoimiin, jotka määrittelevät esimerkiksi sen, millaisen sääntelyn, kulujen ja investointikannustimien kanssa suomalaiset pk-yritykset toimivat. Jos uudistus toteutetaan hyvin, sillä voidaan tukea kilpailukykyä ja rahoituksen saamista, mutta epäonnistuessaan se voi johtaa monimutkaisen tai epävakaa sääntelyn kautta nouseviin kuluihin ja epävarmuudessa eläviin yrittäjiin.

Yrittäjien kanta

SY kannattaa ilmastoneutraaliuuteen tähtääviä toimia, kunhan kansalliset tavoitteet ja joustomahdollisuudet ovat oikeudenmukaisia ja läpinäkyviä, ja ne tarjoavat yrittäjien pitkän aikavälin investointeihin tarvitsemaa ennakoitavuutta. Toimista ei saa aiheutua pk-yrityksille tarpeettomia kuluja eivätkä ne saa mutkistaa yritysten toimintaa.

Uusissa kansallisissa tavoitteissa tulisi ottaa huomioon esimerkiksi aiemmat hiilestä irtautumiseksi tehdyt toimet, jotta korkean elinkustannustason jäsenvaltiot ja niiden pk-yritykset eivät joudu muita heikompaan asemaan. Lisäksi uusien joustomahdollisuuksien tulee olla ympäristön kannalta johdonmukaisia ja tukea kansalaisten luottamusta niihin.

Muutosten on oltava kustannustehokkaita ja pk-yrityksmyönteisiä. Tähän päästään panostamalla teknologianeutraaliin päästöjen hinnoitteluun ja muihin markkinapohjaisiin toimiin. Pk-yritysten osalta on varmistettava, että raportointivelvoitteet ja ohjeistukset ovat selkeitä, eivätkä ne aiheuta yrityksille epäsuhtaista hallinnollista taakkaa. Pk-yrityksille on oltava tarjolla rahoitusta, jonka turvin ne voivat tehdä muutoksia ja investoida vähähiilisiin ratkaisuihin.

EU:n päästökaupan ETS1 uudistaminen

Komissio ehdottaa päästökaupan (ETS1) uudistamista Q3/2026

Mistä on kyse?

ETS1 tarkoittaa EU:n nykyistä päästökauppaa, joka kattaa erityisesti sähkön ja lämmön tuotannon sekä suuren osan energiantensiivisistä teollisuudesta, ja nykyisin myös osia lentoliikenteestä ja meriliikenteestä. Järjestelmässä asetetaan EU-tasoinen päästökatto, joka pienenee vuosittain, ja yritykset tarvitsevat yhden päästöoikeuden jokaista hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti.

Uudistuksessa on kyse seuraavan päästökauppakauden pelisääntöjen ja päästökaton kiristysuran määrittelystä vuoden 2030 jälkeen niin, että ETS1 tukee EU:n sitovaa 2040-ilmastotavoitetta. Komissiolla on velvoite tehdä kattava arvio ja tehdä esitys ETS-direktiivin päivittämiseksi vuoden 2026 aikana. Samalla tarkastellaan myös markkinavakausvarantoa (market stability reserve), koska järjestelmä lähestyy 2030-luvun lopulla tilannetta, jossa markkinan toimivuus ja likviditeetti voivat heikentyä ilman sääntöpäivityksiä.

Merkittävimminä asioina päätetään, miten nopeasti kattoa kiristetään, ja miten varmistetaan kilpailukyky sekä hiilivuodon ehkäiseminen tilanteissa, joissa hiilirajamekanismi (CBAM) ei kata kaikkia sektoreita. Lisäksi päätetään hiilidioksidin poistojen huomioimisesta osana päästökauppaa, mahdollisista sektorilaajennuksista sekä huutokauppatulojen ohjaamisesta.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät korostaa, että päästökaupan tulee säilyä ilmastopolitiikan ensisijaisena ohjauskeinona ja että sen vaikuttavuutta ja kattavuutta tulee vahvistaa EU-tasoisesti ja teknologianeutraalisti. Päästökauppaan perustuva EU:n yhteinen ilmastopolitiikka mahdollistaa tehokkaimmat ja vaikuttavimmat toimet.

Päästökaupan tavoitteet on tärkeää asettaa ajoissa, jotta yritykset saavat oikean signaalin investoinneille. Näin luodaan mahdollisuuksia vähäpäästöisille vaihtoehtoisille teknologioille ja polttoaineille fossiilisten polttoaineiden sijaan. EU:n päästökaupan rooli on keskeinen myös Suomen päästövähennystavoitteiden saavuttamisessa.

Päästökaupan uudistuksessa tulee huomioida sovittu 90 prosentin nettopäästövähennystavoite vuodelle 2040. Merkittävimminä asioina päätetään, miten nopeasti kattoa kiristetään, ja miten varmistetaan kilpailukyky sekä hiilivuodon ehkäiseminen tilanteissa, joissa hiilirajamekanismi (CBAM) ei kata kaikkia sektoreita. Lisäksi päätetään hiilidioksidin poistojen huomioimisesta osana päästökauppaa, mahdollisista sektorilaajennuksista sekä huutokauppatulojen ohjaamisesta.

EU:n hiilirajamekanismi (CBAM)

Hallituksen esitys CBAM-asetuksen kansallisen toimeenpanon tarkennuksista etenee vuonna 2026

Mistä on kyse?

EU:n hiilirajamekanismi on väline, jolla EU ulottaa päästöhinnointelua myös tiettyihin EU:n ulkopuolelta tuotaviin päästöintensivisiin tuotteisiin. Tavoitteena on ehkäistä hiilivuotoa ja tasoittaa kilpailuasetelmaa niin, että EU:ssa valmistetut ja EU:hun tuodut tuotteet kohtaavat mahdollisimman samansuuntaisen päästöintensivisyyteen perustuvan kustannuksen.

EU:ssa on viety eteenpäin kevennyksiä mekanismin aiheuttaman hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Pk-yritysten kannalta keskeisin muutos on uusi 50 tonnin (nettopaino) vuosikynnys maahantuoja kohti. Tämän rajan alle jäävä CBAM-tuotteiden tuonti ei kuulu siten CBAM-velvoitteiden piiriin. Tämä rajaa käytännössä valtaosan pk-yrityksistä CBAM-järjestelmän ulkopuolelle. Tullin arvion mukaan Suomessa 92 prosenttia nykyisistä maahantuojista vapautuisi velvoitteista, samalla kun noin 99 prosenttia päästöistä jäisi edelleen mekanismin piiriin.

Alkuvaiheessa CBAM koskee kuutta sektoria: rautaa ja terästä, sementtiä, alumiinia, lannoitteita, vetyä ja sähköä. Vuoden 2028 alusta mekanismi laajenee kattamaan valikoituja teräs- ja alumiini-intensiivisiä jatkojalosteita. Laajennus on komission ehdotus ja edellyttää vielä EU:n lainsäädäntömenettelyssä hyväksyntää.

[Hiilirajamekanismi - Tulli](#)

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa hiilirajamekanismin tavoitteita hiilivuodon ehkäisemiseksi ja kilpailuolosuhteiden tasoittamiseksi. Samalla Yrittäjät korostaa, että päästökaupan tulee säilyä ilmastopolitiikan ensisijaisena ohjauskeinona ja että sen vaikuttavuutta ja kattavuutta tulee vahvistaa EU-tasoisesti ja teknologianeutraalisti.

Pk-yrityksille tärkein ehdotettu muutos mekanismiin on tuonnin raja-arvoa koskeva kevennys. CBAM-tuonnin kynnysarvon muutos vähentää merkittävästi pieniin ja keskisuuriin maahantuojiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa vähentämättä juurikaan mekanismin päästökattavuutta tai sen kerryttämiä tuloja. On tärkeää, että kynnysarvon tarkistusta arvioidaan jatkossa säännöllisesti, jotta mekanismin tehokkuus ja kattavuus voidaan varmistaa.

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä mahdollisuutta käyttää laskennallisia oletusarvoja EU:n ulkopuolella maksetulle hiilen hinnalle. Kannatettavia ovat myös päästöarvojen laskentaan ja todentamiseen sekä CBAM-todistusten myyntiin ja takaisinostoon liittyvät muutosehdotukset.

Roope Ohlsbom, ekonomisti, roope.ohlsbom@yrittajat.fi, 050 352 8565

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD)

Direktiivi on toimeenpantava 28.5.2026 mennessä, kansallinen säädösvalmistelu on käynnissä

Mistä on kyse?

EU:n uudistetun rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) pitkän aikavälin tavoitteena on päästötön rakennuskanta viimeistään vuonna 2050.

Direktiivissä säädetään rakennusten energiatehokkuuden laskenta- ja luokittelutavasta, rakentamisen vähimmäisenergiatehokkuusvaatimuksista ja -standardeista, energiatodistuksista, kansallisista rakennuskannan peruskorjaussuunnitelmista ja korjauspassista (renovation passport) sekä rakennusten teknisten järjestelmien (esim. lämmitys ja jäähdytys), uusiutuvan energian ja latausinfra edistämistä koskevista velvoitteista.

Direktiivin mukaan kaikkiin ei-asuinkäytössä oleviin kiinteistöihin, joiden yhteydessä on yli 20 pysäköintipaikkaa, on asennettava vähintään yksi sähköautojen latauspiste jokaista kymmentä pysäköintipaikkaa kohden. Lisäksi kaikkiin uusiin ei-asuinkäytössä oleviin kiinteistöihin, joiden yhteydessä on yli viisi pysäköintipaikkaa, on asennettava vähintään yksi sähköautojen latauspiste jokaista viittä pysäköintipaikkaa kohden.

Suomen Yrittäjät on mukana ympäristöministeriön EPBD:n toimeenpanosäädösten valmistelun seurantaryhmässä.

Yrittäjien kanta

EPBD:n kansallisessa toimeenpanossa on syytä hyödyntää direktiivin sallimia joustoja, jotta velvoitteet voidaan toteuttaa yritysten ja kiinteistönomistajien näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti.

Direktiivin latauspisteitä koskevaa sääntelyä tulisi joustavoittaa siten, että kansallisessa toimeenpanossa voidaan ottaa huomioon kiinteistön käyttötarkoitus, käyttöaste ja alueelliset olosuhteet sekä latausinfrastruktuurin todellinen kysyntä. Velvoitteiden tulisi kohdentua ensisijaisesti kohteisiin, joissa lataustarve on todennettavissa, jotta vältetään kustannuksia lisäävät investoinnit vähälle käytölle jääviin latauspisteisiin ja varmistetaan samalla liikenteen sähköistymisen eteneminen kustannustehokkaasti.

Nykyisten latauspistevaatimusten sopusuhtaisuus riippuu siitä, miten velvoitteen piiriin luettavat autopysäköintipaikat rajataan ja miten rakennuksen käytössä olevat, mutta omistukseltaan tai sijainniltaan eriytyneet pysäköintijärjestelyt huomioidaan. Kannatettava rajausta ehkäisee tilanteen, jossa latauskapasiteettia rakennetaan vähäisen käyttöasteen kohteisiin kustannuksia kasvattaen.

EPBD:tä tulisi tarkastella ja joustavoittaa osana komission Omnibus-hankkeita.

3. Työmarkkinat, sosiaaliturva ja yrityslainsäädäntö

2000-luvun alussa Suomen talouskasvu oli vauhdikasta ja julkinen talous kunnossa. Sittemmin taloutemme on ottanut iskua ensin finanssikriisistä ja sen jälkeen koronaepidemian ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksista. Suomen talous ei ole kasvanut 17 vuoteen, ja talouskasvumme on ollut jo pitkään yksi maailman heikoimpia. Vaikka pääministeri Orpon hallituskaudella etsitään ratkaisuja talouden vauhdittamiseksi, talouskasvu on edelleen ajankohtainen teema vuoden 2027 eduskuntavaaleissa. Yrittäjäjärjestön tulee tehdä arvojensa mukaisia rohkeita avauksia yrityslainsäädännön kehittämiseksi.

Kaikki kansantaloutemme rahat tulee joko suoraan tai välillisesti yritystoiminnan kautta. Panostukset yrittäjyyteen, sen edellytyksiin sekä investointihalukkuuteen ovat panostuksia kasvuun. Lähes 70 prosenttia pk-yrityksistä on sitä mieltä, että sääntely-ympäristömme ei ole tällä hetkellä yrittäjyyttä ja kasvua tukevaa. Yhä suurempi osa yrityssääntelystä annetaan EU:ssa, mikä lisää edunvalvonnan tarvetta Brysselissä. Kiina ja Yhdysvallat haastavat EU:ta nyt enemmän kuin koskaan, ja eurooppalaisten yritysten kilpailukyky tulee turvata sääntelyä vähentämällä. Samalla Suomen tulee olla yritysmuutoksen sääntelyn kärkimaa 2030.

Suomalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi on välttämätöntä löytää toimivat keinot, joilla entistä moninaisemmin yrittämisen ja työn kilpailukykyä voidaan parantaa. Tätä varten Suomessa tarvitaan laajemmin ymmärrys siitä, että työpaikka syntyy ainoastaan, jos sekä työn tarjoaminen että vastaanottaminen ovat kannattavia. Ennen kaikkea Suomeen pitäisi saada lisää työllistäviä ja kasvavia yrityksiä. Tämä edellyttää työlainsäädännön rakenteellisia muutoksia, joilla työllistämisen kynnystä alennetaan sekä sosiaaliturvan uudistamista.

Atte Rytönen-Sandberg
johtaja
040 359 1986
atte.rytkonen-sandberg@yrittajat.fi

Tiina Toivonen
lainsäädäntöasioiden päällikkö
041 528 5679
tiina.toivonen@yrittajat.fi

Sanna Lempiäinen
asiantuntija
040 9693 112
sanna.lempiainen@yrittajat.fi

Antti Turunen
asiantuntija
041 517 9707
antti.turunen@yrittajat.fi

Kuluvan hallituskauden aikana on toteutettu useita työmarkkinauudistuksia, joiden tavoitteena on lisätä joustavuutta, parantaa pk-yritysten mahdollisuuksia toimia sekä työllistää ja vähentää hallinnollista taakkaa. Paikallisen sopimisen uudistus, työrauhalainsäädännön muutokset sekä henkilöperusteisen irtisanomisen helpottaminen ovat olleet Yrittäjien pitkään ajamia muutoksia. Vuoden 2026 aikana työlainsäädännön vaikuttamisen painopisteenä ovat jäljellä olevien hallitusohjelman kirjausten toteuttaminen erityisesti määräaikaisten sopimusten helpottamisen, lomautusilmoitusajan lyhentämisen sekä takaisinottovelvollisuuden poistamisen osalta.

Sosiaaliturvan ja eläkkeiden osalta vuoden 2026 keskeisin painopiste on yrittäjien eläkelain uudistus, jonka hallitus on luvannut tehdä tämän vaalikauden aikana. SY:n tavoitteena on lisätä yrittäjien vapautta päättää eläkemaksujensa sekä –turvan tasosta ja nostaa pakollisen vakuuttamisen alarajaa.

Harri Hellstén

työmarkkina-asioden päällikkö
050 502 0111
harri.hellsten@yrittajat.fi

Albert Mäkelä

johtava asiantuntija
040 776 0560
albert.makela@yrittajat.fi

Niko Nurmela

asiantuntija
050 571 9009
niko.nurmela@yrittajat.fi

Norminpurkuhanke etenee*

Jatkuva seuranta

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi helmikuussa 2025 ensimmäisen koko valtioneuvoston kattavan raportin sääntelytaakan kehityksestä ja norminpurusta. Raportissa tarkasteltiin eduskunnan kevät- ja syysistuntokausien 2024 aikana esitettyjä muutoksia sääntelyyn. Vuoden 2024 aikana annetut hallituksen esitykset vähentävät yritysten hallinnollista taakkaa noin 120 miljoonalla eurolla vuodessa. Lisäksi on purettu ainakin 133 yrityksiä ja kansalaisia haittaavaa normia.

Vuoden 2025 norminpurkuraportti julkaistiin maaliskuussa. Pääministeri Petteri Orpon hallitus on purkanut tähän asti yhteensä 243 normia, jotka ovat haitanneet yrityksiä tai kansalaisia arjessa. Yritysten hallinnollisen taakan arvioidaan vähentyneen euromääräisesti istuntovuosina 2024–2025 yhteensä noin 120 miljoonalla. Hallituksen tavoitteena on pyrkiä vähentämään myös EU-sääntelyä, joka lisää yritysten hallinnollista taakkaa.

[Suomi 2025: Suomi – yritysmyönteisen sääntelyn kärkimaa 2025 \(pdf\)](#)
[Norminpurku etenee aikataulussa: jo 243 normia purettu - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

Yrittäjien kanta

Pidämme tärkeänä, että yrityksiä koskevaa sääntelyä järjeistetään ja turha sääntely puretaan. Pk-yrityksistä 66 prosenttia raportoi, että yrityksiin kohdistuva sääntely on lisääntynyt viimeisten kolmen vuoden aikana. Viranomaisvelvoitteet aiheuttavat merkittäviä kustannuksia 75 prosentin mielestä. Byrokratiaan kuluu vähintään 3,8 miljoonaa henkilötyöpäivää vuodessa eli noin 15 000 henkilötyövuotta. Jokainen turhaan käytetty tunti on pois kasvusta ja arvonluonnista.

Olemme julkistaneet asiaa koskevan ohjelman, jota päivitetään. Päivitetty ohjelma julkistetaan kevätkaudella 2026. Pidämme tärkeänä, että Suomessa on nyt laajasti otettu käyttöön nk. yksi sisään – yksi ulos –periaate, jonka tavoitteena on hillitä yrityksille koituvia sääntelykustannuksia. Edellytämme, että jatkossa sääntelyn keventämiselle asetetaan Suomessa prosenttimääräinen tavoite ja otetaan käyttöön kunnianhimoisempi yksi sisään – yksi ulos –periaate.

Kuulemme päivittämisen yhteydessä alue- ja toimialajärjestöjämme.

Lisäksi SY valmistelee uutta norminpurkulistaa, joka toimitetaan maan hallituksen käyttöön maaliskuun aikana.

Tiina Toivonen, lainsäädäntöasioiden päällikkö, tiina.toivonen@yrittajat.fi, 0415285679

Kilpailuneutraliteettia halutaan vahvistaa

Ministeriössä virkamiesvalmistelussa

Mistä on kyse?

Hallituksen tavoitteena on parantaa reilua kilpailua markkinoilla. Työ- ja elinkeinoministeriö pyysi loppuvuodesta 2025 lausuntoja arviomuistiosta, joka käsittelee suosituksia kilpailuneutraliteetin uudistamiseksi. Arvioidut suositukset perustuvat professori Kirsi-Maria Halosen selvitykseen, jonka mukaan kilpailuneutraliteettisääntelyä ei noudateta julkisella sektorilla niin hyvin kuin pitäisi. Selvitys esittää 11 suositusta, jotka keskittyvät erityisesti neutraliteettisääntelyn selkeyteen ja täytäntöönpanon tehokkuuteen.

Kilpailulain kilpailuneutraliteettilakia koskeva hallituksen esitys valmistellaan kevään aikana. Tavoitteena on, että se annetaan eduskunnalle syyskaudella 2026.

Yrittäjien kanta

Kilpailulain kilpailuneutraliteettisäännökset eivät kiellä julkista sektoria harjoittamasta yksityisen sektorin kanssa kilpailevaa toimintaa, vaikkakin tällaiselle toiminnalle on asetettu yritysmuotoon ja hinnoitteluun liittyviä ehtoja. Myös voimassa oleva kuntalaki mahdollistaa, että kunta voi kilpailla yritysten kanssa. Pidämme nykyasetelmaa erittäin ongelmallisena. Julkisen vallan tulee ensisijaisesti luoda sellaiset puitteet yritystoiminnalle, että niillä on mahdollisuus menestyä, työllistää ja luoda alueille hyvinvointia. Julkisen vallan liiketoiminta tulisi olla mahdollista vain poikkeustilanteissa, kuten esimerkiksi todellisen markkinapuutteen ilmetessä.

Kilpailuneutraliteettia tulee parantaa kunnianhimoisilla keinoilla. Pidämmekin perusteltuna, että kilpailuneutraliteettia parantavassa jatkovalmistelussa arvioidaan kunnianhimoisesti, tulisiko kilpailuneutraliteettia koskeva sääntely siirtää omaan erilliseen kilpailuneutraliteettilakiin. Lisäksi pidämme tärkeänä, että kilpailuneutraliteettia koskevassa jatkovalmistelussa kuullaan ja osallistetaan yrittäjä- ja elinkeinoelämän järjestöjä.

Hankintadirektiiviä uudelleentarkastellaan

Komissiossa valmistelussa

Mistä on kyse?

Komissio on aloittanut hankintadirektiivien uudistustarpeiden arvioinnin. SY on antanut asiasta lausuntonsa. Komission tarkoituksena on kyselyn perusteella arvioida muun muassa sitä, miten hyvin direktiiveillä on onnistuttu edistämään:

- kilpailun lisääntymistä sisämarkkinoilla
- pk-yritysten osallistumista hankintamenettelyihin
- hankintamenettelyjen yksinkertaistamista ja joustavuutta
- julkisten varojenkäytön tehokkuutta, avoimuutta ja luotettavuutta
- ekologisesti ja sosiaalisesti vastuullisia sekä innovaatioille avoimia sisämarkkinoita.

Lisäksi komissio arvioi direktiiveistä aiheutuvia kustannuksia ja hyötyjä sekä hankintayksiköille että tarjoajille. Komissio arvioi myös yleisesti direktiivien ajanmukaisuutta ja johdonmukaisuutta. Julkisen kuulemisen lisäksi komissio järjestää kohdennettuja kyselyjä sidosryhmille sekä asiantuntijakuulemisia.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät kannattaa direktiivin uudistamista siten, että pk-yritysten toimintamahdollisuudet osallistua hankintoihin paranee sekä kilpailu ja kilpailuneutraliteetti lisääntyvät Suomessa ja sisämarkkinoilla.

Olemme esittäneet muun muassa, että:

- Hankintadirektiivi pysyy jatkossakin prosessilakina. Vastuullisuutta koskevia edellytyksiä ei tule kirjata hankintadirektiiviin, vaan sektorikohtaiseen lainsäädäntöön.
- Kilpailuneutraliteettia tulee parantaa laskemalla direktiivissä säädettyä ulosmyyntirajaa sekä asettamalla sidosyksikön omistususuudelle vähimmäisvaatimus 10 prosenttia.
- Innovaatioille ja uusille ratkaisuille tulee jättää riittävästi tilaa.

Yritysten väliset maksuehdot

Valmistelussa

Mistä on kyse?

Syyskuun budjettiriihessä 2025 päätettiin helpottaa pienyritysten tilannetta. Yksi päätöksistä koski yritysten välisen maksuliikenteen ripeyttä, jota hallitus haluaa parantaa. Maksuehtolain mukaan yritysten välisten laskujen maksuaika saa ylittää 30 päivää vain, jos osapuolet ovat siitä sopineet erikseen. Ongelmat maksuajan noudattamisessa voivat ajaa erityisesti pienempiä yrityksiä maksuvaikeuksiin. Hallitus päätti, että selvitetään keinot tehostaa maksuehtolain noudattamista viranomaisvalvonnan kautta. Tämä on pitkäaikainen SY:n tavoite.

Yrittäjien kanta

Lähes 60 prosenttia pk-yrityksistä kertoo, että maksuaikalakia ei ole noudatettu. Suurten yritysten lisäksi myös valtio- ja kuntaomisteiset yhtiöt pitkittävät maksuaikoja yli lain salliman rajan. Maan tapa on, että suuryritys vain yksipuolisesti ilmoittaa pienyrittäjän saavan rahansa myöhemmin. On arvioitu, että neljännes konkurssista johtuu siitä, että yritys ei saa rahojaan ajallaan. Olemme nähneet viime aikoina ennätyskorkeita konkurssilukuja ja arvioimme määrän vielä pysyvän korkealla tasolla ainakin tämän vuoden. Siksikin on tärkeää, että lain rikkominen ja siitä yrittäjille aiheutuvat mittavat haitat loppuvat.

Hallitus on nyt kuullut yrittäjien ja Suomen Yrittäjien huolet pitkistä maksuajoista ja kiitämme, että asia halutaan nyt saattaa kuntoon. Järjestö esittää, että tulee asettaa viranomainen valvomaan maksuehtolain noudattamista. Samaan mieltä on myös yli puolet pk-yrityksistä.

Toiminimiyrittäjä positiivisessa luottotietorekisterissä

Valmisteilla

Mistä on kyse?

SY on tehnyt laajasti edunvalvontatoimia, jotta toiminimiyrittäjien kohtuuton tilanne positiivisen luottotietorekisterin osalta helpottuisi. Hallitus päätti budjettiriihessä syksyllä 2025, että positiivinen luottotietorekisteri laajennetaan koskemaan myös toiminimiyrittäjiä. Toiminimiyrittäjien liiketulojen jääminen positiivisen luottotietorekisterin tiedoista vaikeuttaa merkittävästi näiden yrittäjien lainansaantia ja henkilökohtaisten hankintojen tekemistä.

Yrittäjien kanta

SY on tyytyväinen hallituksen päätökseen ja tulee osallistumaan keskusteluun, miten tilannetta tulisi käytännössä muuttaa. Yksi ratkaisu voisi olla, että positiiviseen luottotietorekisteriin viedään tieto henkilön yrittäjyydestä, mikä ohjaa luotonantajia arvioimaan yrittäjän tulot muista lähteistä kuin positiivisesta luottotietorekisteristä.

Yrittäjän Talousapu –palvelu on turvatta jatkossakin*

Jatkuva seuranta

Mistä on kyse?

Yrittäjän Talousapu –palvelun kautta tuhannet pienyrittäjät saavat vuosittain taloudellista neuvontaa talous- ja velkaongelmiinsa. Valtakunnallisen puhelinpalvelun rinnalla toimii alueellinen verkosto, jossa useat SY:n aluejärjestöistä ovat mukana. Lisäksi verkostoon kuuluu lukuisia muita toimijoita, kuten verohallinto, ulosottolaitos, konkurssiasiamies, Finnvera ja finanssiala, yrityskummit sekä Mieli ry. SY on ollut palvelun yhteistyökumppani jo lähes 20 vuoden ajan.

Yrittäjän Talousapu –palvelu sijaitsee Keha-keskuksen alaisuudessa. On kuitenkin ilmennyt, että säästöpainneiden vuoksi palvelu siirrettään vuoden 2026 jälkeen toiseen paikkaan. On vielä täysin auki, että minne ja taataanko toiminnalle rahoitus.

Yrittäjän Talousapu –palvelun kautta Suomi täyttää muun muassa maksukyvyttömyysasetuksen edellyttämän yrittäjän neuvontapalvelun.

Yrittäjien kanta

Yrittäjän Talousapu –palvelun toiminta tulee turvata jatkossakin. Sen vuoksi on tärkeää, että palvelulle osoitetaan riittävän ajoissa uusi kotipesä ja toimintaan tarvittava määräraha. Teemme tämän eteen aktiivisesti vaikuttamistyötä muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön suuntaan.

EU:n yritysvastuudirektiivi (Omnibus I)

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Yritysvastuudirektiivin tavoitteena on edistää yritysten kestäväää ja vastuullista toimintaa ja varmistaa, että yritykset tunnistavat toimintansa haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset ja puuttuvat niihin asianmukaisella huolellisuudella. Sääntelyvelvoitteet kohdistuvat suuriin yrityksiin (yli 5 000 työntekijää ja 1,5 miljardin euron liikevaihto), mutta vaikuttavat epäsuorasti myös tällaisten yritysten arvoketjussa toimiviin yrityksiin.

Yritysvastuudirektiiviä koskevat muutokset (Omnibus I) on vahvistettu Euroopan neuvostossa 26.2.2026. Muutosten myötä kansallisen täytäntöönpanon määräaika on lykätty vuodelle 26.7.2028 asti.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut yritysvastuudirektiivin implementointia varten työryhmän, jonka työ alkoi lokakuussa 2024. Lainsäädäntöehdotus on tarkoitus julkistaa lausunnoille huhtikuussa 2026. Elinkeinoelämän järjestöjen yhteisenä edustajana työryhmässä toimii EK ja varajäsen on Keskuskaupakamarista. SY on hankkeen seurantaryhmässä.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää olennaisena, että kansallisessa täytäntöönpanossa noudatetaan direktiivissä tehtyjä rajoituksia ja vältetään sääntelemästä kansallisia lisävelvoitteita. Sääntelyä valmisteltaessa tulee ottaa huomioon myös sen epäsuorat vaikutukset suuryritysten arvoketjuissa toimiviin pk-yrityksiin sekä pyrkiä varmistamaan, että noudattamiskustannukset eivät valu sääntelyn ulkopuolelle jääville pk-yrityksille ja tietojenvaihto toimitusketjussa toteutuisi tavalla, joka ei aiheuta kohtuutonta kuormitusta pk-yrityksissä.

EU:n kestävyysraportointidirektiivi (Omnibus I)

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Kestävyysraportointidirektiivin tavoitteena on lisätä yritysten kestävyysraportoinnin läpinäkyvyyttä, luotettavuutta ja vertailtavuutta. Kestävyysraportointidirektiivi on saatettu kansallisesti voimaan 31.12.2023 täydentämällä kirjanpitolakia ja tilintarkastuslakia sekä osakeyhtiölakia ja osuuskuntalakia.

Kestävyysraportointivelvoitteita koskevat muutokset (Omnibus I) on hyväksytty Euroopan neuvostossa 26.2.2026 ja kansallista täytäntöönpanoa koskeva lainsäädäntöehdotus on tarkoitus esitellä valtioneuvostolle viikolla 11/2026.

Muutosten myötä raportointivelvoitteet tulevat rajoittumaan suuriin yrityksiin (yli 1 000 työntekijää ja 450 miljoonan euron liikevaihto), mutta raportointivelvoitteet tulevat vaikuttamaan epäsuorasti myös soveltamisalaan kuuluvien yritysten arvoketjussa toimiviin yrityksiin.

Kestävyysraportointia koskevat velvoitteet täsmentyvät kestävyysraportointistandardeissa (ESRS), joita koskevat muutokset on julkaistu 23.12.2025 ja jotka tulevat komission vahvistettavaksi alkuvuodesta 2026. Muutoksilla voi olla vaikutuksia myös jo julkaistuihin vapaaehtoiseen raportointistandardiin (VSME), jota koskeva lausuntokierros päättyy huhtikuussa 2026.

[Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää olennaisena, että kansallisessa täytäntöönpanossa noudatetaan direktiivissä tehtyjä rajoituksia ja vältetään sääntelemästä kansallisia lisävelvoitteita. Sääntelyn täytäntöönpanossa ja valvonnassa tulee ottaa huomioon myös sen epäsuorat vaikutukset suuryritysten arvoketjuissa toimiviin pk-yrityksiin sekä pyrkiä varmistamaan, että noudattamiskustannukset eivät valu sääntelyn ulkopuolelle jääville pk-yrityksille ja tietojenvaihto toimitusketjussa toteutuisi tavalla, joka ei aiheuta kohtuutonta kuormitusta pk-yrityksissä.

Kestävyysraportointia koskevien standardien valmistelussa on niin ikään otettava huomioon standardien vaikutukset pk-yritysten vapaaehtoiseen kestävyysraportointiin ja käytettävyys toimitusketjussa tapahtuvaan tietojenvaihtoon.

Antti Turunen, asiantuntija, antti.turunen@yrittajat.fi, 041 517 9707

EU:n pakkotyöasetus

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Pakkotyöasetuksella kielletään pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden saattaminen EU:n markkinoille. Pakkotyöllä valmistetuille tuotteille voidaan asettaa markkinoilleasettamiskielto. Lisäksi yrityksen pitää pääsääntöisesti vetää takaisin markkinoille asetetut tuotteet ja hävittää ne erikseen säännellyt ympäristönäkökulmat huomioon ottaen.

Asetusta sovelletaan kaikkiin yrityksiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan laajuudesta riippumatta sekä kaikkiin EU:ssa valmistettuihin tuotteisiin ja tuontituotteisiin. Kielto koskee myös vientiä EU:n markkinoilta.

Asetus tuli voimaan 13.12.2024, ja sen soveltaminen alkaa kolme vuotta myöhemmin eli 14.12.2027. Asetus on sellaisenaan jäsenmaissa suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä.

Uusi asetus edellyttää jäsenvaltioiden säätävän erikseen kansallisesta toimivaltaisesta viranomaisesta ja seuraamuksista. Kansallinen täytäntöönpano käynnistettiin alkuvuonna 2025 työ- ja elinkeinoministeriön johdolla.

[EU:n pakkotyöasetuksen kansallinen täytäntöönpano - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät tukee asetuksen tavoitteita pakkotyön kitkemiseksi. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että kansallisessa täytäntöönpanossa ja valvonnassa huomioidaan pienyrityksiä koskevat suhteellisuusnäkökohdat, ja varmistetaan sääntelyn selkeys ja riittävä ohjeistus sääntelyn noudattamiseksi.

Antti Turunen, asiantuntija, antti.turunen@yrittajat.fi, 041 517 9707

EU:n metsäkatoasetuksen korjaus ja toimeenpano

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

EU:n metsäkatoasetuksen tavoite on vähentää tiettyjen tuotteiden tuotannon aiheuttamaa maailmanlaajuista metsäkatoa. Asetus koskee puuta, naudan lihaa ja muita naudan osia, kahvia, kaakaota, soijaa, öljypalmua ja kumia sekä näistä valmistettuja tiettyjä tuotteita.

Metsäkatoasetus tuo kaikenkokoisille yrityksille uusia velvoitteita. Asetus vaikuttaa maahantuontiin EU:n ulkopuolelta, vientiin EU:n ulkopuolelle, kaupankäyntiin kotimaassa ja EU:n sisällä, kotimaiseen tuotantoon sekä jatkojalostukseen kotimaassa ja EU:n alueella.

Asetuksen piti astua voimaan vuoden 2026 alussa, mutta EU:n parlamentin päätöksellä soveltaminen on siirretty vuoden loppuun, 30. joulukuuta 2026 alkaen. Pienyritysten osalta asetusta aletaan soveltaa vasta 30. kesäkuuta 2027.

Kansallista lainsäädäntöä valmistelevan työryhmän toimikautta tullaan jatkamaan vuoden 2026 loppuun saakka. Lisäksi kansallisen täytäntöönpanon käytäntöjä tullaan arvioimaan uudelleen.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää lykkäyksen yhteydessä säädettyjä kevennyksiä alhaisen riskiluokan mikro- ja pientoimijoiden velvoitteisiin perusteltuina ja kannattaa muutoinkin yksinkertaistamista, joka ei merkittävästi heikennä asetuksen tavoitetta vähentää globaalia metsäkatoa ja metsien tilan heikentymistä.

Tilinpäätösraportoinnin digitalisointi

Hallituksen esitys lausuntokierroksella

Mistä on kyse?

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi lait kirjanpitolain, kaupparekisterilain ja tilintarkastuslain muuttamisesta. Muutoksen myötä tilinpäätös ja toimintakertomus laadittaisiin ja ilmoitettaisiin rekisteröitäväksi digitaalisessa muodossa, jos kirjanpitovelvollinen on rekisteröity osakeyhtiönä tai se on avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka kaikki (vastuunalaiset) yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä.

Myös sivuliikettä koskevien tilinpäätöstietojen digitaalisuudesta säädettäisiin. Niin ikään tilinpäätösmerkintä ja tilintarkastuskertomus laadittaisiin digitaalisesti. Ehdotus perustuu yhtiöoikeusdirektiiviin ja siihen tehtyihin muutoksiin.

Lainsäädäntöehdotus on tarkoitus esitellä valtioneuvostolle viikolla 15/2026.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että tilinpäätösraportoinnin digitalisointia toteutetaan siten, että tavoitellut kustannus- ja tehokkuushyödyt tavoittavat myös pk-yritykset ja että muutosten kertakustannukset minimoidaan erityisesti pk-yritysten osalta.

Ehdotusta koskevassa vaikutusarviossa on huomioitava erityisesti pk-yrityksiin kohdistuvat mahdolliset uudet velvoitteet ja niiden aiheuttama hallinnollinen taakka, digitaalisen raportoinnin tekniset vaatimukset ja rajoitukset sekä digitaalisen raportoinnin toteuttamista koskevat mahdolliset siirtymäajat pk-yrityksille ja yksinyrittäjille.

LEI-tunnisteiden ylläpitotehtävien poistaminen PRH:lta

Hallituksen esitys lausuntokierroksella

Mistä on kyse?

Yritys- ja yhteisötietolaista kumottaisiin kansainvälistä yhteisötunnistetta eli LEI-tunnistetta koskevat säännökset. Patentti- ja rekisterihallitus ei jatkossa enää antaisi LEI-tunnistetta, joka oikeushenkilöllä tulee olla sen käydessä arvopaperikauppaa. Tunniste olisi tämän jälkeen haettava tunnisteita antavilta muilta palveluntarjoajilta. Patentti- ja rekisterihallituksen aikaisemmin antamat tunnisteet siirrettäisiin muiden palveluntarjoajien hallinnoitavaksi.

Esitys on osa julkisen talouden sopeuttamistoimia, joilla viranomaisten lakisääteisiä tehtäviä karsitaan

Yrittäjien kanta

Suomessa on yli 30 000 yritystä, jotka käyttävät PRH:n palvelua, mikä vastaa noin 85 prosenttia koko markkinasta. Esitys toteutuessaan tarkoittaisi, että nämä yritykset joutuvat siirtämään myönnetyt tunnisteet muiden palveluntarjoajien rekistereihin.

Yrittäjät katsoo, että esityksen seurauksena yrityksille kokonaisuudessaan aiheutuvat kustannukset suurella varmuudella kasvaisivat. Esityksellä ei myöskään saavutettaisi merkittäviä tai edes vähäisiääkään kustannussäästöjä julkisen talouden näkökulmasta, sillä palvelun tuottamisen kustannukset on tähänkin asti katettu yrityksiltä perittävillä maksuilla.

Yrittäjät katsoo, että lakkauttaminen ei ole perusteltua yrityksille aiheutuvien kustannusten tai palvelua koskevien markkinoiden kannalta. Esityksessä annettujen tietojen valossa sitä ei voida perustella myöskään julkisen talouden sopeuttamisella.

Osakeyhtiölain ja osuuskuntalain tarkistaminen

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Osakeyhtiöitä ja osuuskuntia koskevan sääntelyn uudistaminen perustuu hallitusohjelmaan ja oikeusministeriön johtaman työryhmän valmistelemaan esitykseen. Työryhmämuistiossa ehdotetuissa muutoksissa on kyse mm. yhtiön purkamismenettelyn ja eräiden yritystoiminnan aloittamiseen liittyvien toimien sujuvoittamisesta sekä eräistä muista sääntelyä selkeyttävistä muutoksista. Yrittäjät on osallistunut työryhmän jäsenenä valmisteluun.

Hallituksen esitys on tarkoitus esitellä valtioneuvostolle viikolla 25/2026.

Yrittäjien kanta

Muutosten tavoitteena on keventää yritysten hallinnollista taakkaa, parantaa yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä sujuvoittaa osakeyhtiön ja osuuskunnan rekisteristä poistamista ja purkamista koskevaa menettelyä. Työryhmäehdotus koostuu useista yksittäisiä muutosehdotuksia, joilla tavoitteisiin pyritään. Suomen Yrittäjät pitää työryhmäehdotuksen tavoitteita oikeina ja näitä koskevia muutosehdotuksia kannatettavina.

Ehdotus EU-tason yhtiömuodoksi kasvuyrityksille

Euroopan komission ehdotus valmisteilla

Mistä on kyse?

Euroopan komission omien selvitysten perusteella EU:n jäsenvaltioissa kasvuyrityksiä perustetaan määrällisesti enemmän kuin useilla verrokkimarkkinoilla, mutta tarkasteltaessa kasvuyritysten menestystä niiden elinkaaren myöhäisemmissä vaiheissa (yli 3 vuotta) eurooppalaisten kasvuyritysten suhteellinen määrä laskee merkittävästi verrokkeja enemmän. Yhtenä syynä tähän ovat EU:n jäsenvaltioiden keskinäiset erot yhtiöoikeudellisissa kysymyksissä.

Komission ratkaisuehdotuksena on säätää uudesta yhteiseurooppalaisesta yhtiömuodosta (28. regiimi), joka soveltuisi erityisesti kasvuyrityksiin.

Komissio tulee julkaisemaan lainsäädäntöehdotuksensa 18.3.2026.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät pitää komission esiin tuomia huolia huomionarvoisena. Kasvuyritysten menestystä tukeva toimintaympäristö ja yhteismarkkinoiden kyky houkutella kansainvälistä pääomaa ovat erityisen tärkeitä Suomen kaltaisille pienille markkinoille. Kasvuyritysten menestys tukee myös muuta yritystoiminnan menestystä.

Suomen Yrittäjät katsoo, että 28. regiimin toteutuksessa tulisi ensisijaisesti tarkastella ratkaisuja kasvuyritysten ja pääomamarkkinoiden integroinnin näkökulmasta. Tärkeää on myös, että 28. regiimin lähtökohtana on vaihtoehtoinen ja vapaaehtoinen yhtiömuoto. Aloite 28. regiimistä ei saa johtaa siihen, että harmonisoinnin nimissä luodaan uusia rajoitteita tai yritysvelvoitteita nykyiseen kansalliseen yhtiöoikeuteen.

Patenttilain kokonaisuudistus ja hyödyllisyysmallilaki

Hallituksen esitys annettu (HE 204/2025 vp)

Mistä on kyse?

Suomen kansallinen patenttilaki on vuodelta 1967 ja sen sisältö on osoittautunut paikoin vanhentuneeksi. Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys patenttilain uudistamiseksi on annettu eduskunnalle. Valmistelussa on tarkasteltu myös koko keksintöihin liittyvää suojajärjestelmää, mihin liittyen ministeriössä on arvioitu hyödyllisyysmallilain (ns. pikkupatentti) tarvetta. Hallituksen esityksessä ei ole ratkaistu vielä hyödyllisyysmallin tulevaisuutta.

Yrittäjien kanta

SY pitää patenttilain uudistusta tarpeellisena, jotta keksintöjen suojaamista koskeva sääntely-ympäristö on ajantasainen ja turvaa keksijöiden oikeudet. SY pitää tarpeellisena myös hyödyllisyysmallilain säilyttämistä ja modernisointia. Hyödyllisyysmalli on erityisesti yksittäisille keksijöille ja vain kotimarkkinoilla toimiville pk-yrityksille tärkeä suojamuoto keksinnön suojaamiseksi.

EU:n tavoitteissa kuluttajille turvallisempi verkko

Komission ehdotus julkaistaan Q4/2026

Mistä on kyse?

Digital Fairness Act –säädöksellä on tarkoitus selvittää useita asiakkaiden verkossa kohtaamia ongelmia, kuten petollisia käytäntöjä, sosiaalisen median vaikuttajien käyttämistä markkinoinnissa, digitaalisten tuotteiden riippuvuuteen johtavaa suunnittelua sekä personointikäytäntöjä, joissa hyödynnetään kuluttajien haavoittuvuutta. Säädöksellä pyritään myös selventämään yritysten velvollisuuksia erityisesti tietynlaisiin sopimuksiin tarvittavien kuluttajatietojen osalta.

Yrittäjien kanta

Koska aloitetta ei ole vielä julkaistu, SY:n kanta on vielä yleisellä tasolla.

SY kannattaa sääntelyä, joka on mahdollista sovittaa myös uusiin ilmiöihin, ja joka ei vanhene digitaalisen ympäristön kehittyessä. Yrityksiin on kuitenkin viime vuosina kohdistunut runsaasti sääntelyä, minkä takia uuden lisäämistä pitäisi välttää. Sen sijaan tulisi keskittyä aiemman sääntelyn tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja kokemuksen keräämiseen sen toimivuudesta.

Sääntelyn sirpaloitumista tulee välttää, jotta se pysyy myös pienimpien yritysten hallittavissa. Haavoittuvimpien kuluttajien suojeleminen ei saa johtaa eurooppalaisten pk-yritysten hallinnollisen taakan kasvuun, varsinkin, kun ne eivät SY:n näkökulmasta ole kuluttajien kohtaamien ongelmien varsinainen lähde.

Digital Fairness Actin tulisi suojella EU:n pk-yrityksiä epäreilulta kilpailulta verkkokaupassa, erityisesti niiltä EU:n ulkopuolisilta myyjiltä, jotka eivät noudata EU:n turvallisuuteen, työoloihin ja ympäristöön liittyviä standardeja.

Neuvottelut viherpesun estämisen keinoista jatkuvat

Trilogit jatkuvat neuvoston muodostettua kantansa

Mistä on kyse?

Ympäristöväitedirektiivi (Green Claims) tähtää viherpesun estämiseen ja sen varmistamiseen, että yritysten esittämät ympäristöön liittyvät väittämät ovat luotettavia, tarkastettavissa ja keskenään verrannollisia kaikkialla EU:ssa. Direktiivi velvoittaa yritykset perustelemaan kaikki esittämänsä ympäristöväittämät tieteellisillä todisteilla, minkä lisäksi väitteiden tulee olla riippumattomasti vahvistettuja. Direktiivin yhtenä tavoitteena on sääntöjen yhtenäistäminen EU:n jäsenvaltioissa, jotta kuluttajien on helpompi luottaa tuotteiden ympäristöystävällisyydestä kertoviin merkintöihin ja markkinointiin. Tämä edesauttaa myös todistetusti kestäväällä tavalla toimivien yritysten kykyä osallistua reiluun kilpailuun. Direktiivi tähtää siis ympäristömarkkinoinnin totuudenmukaisuuteen, läpinäkyvyyteen ja vastuullisuuteen.

Yrittäjien kanta

On tärkeää, että ympäristöväittämien esittäminen pysyy yrityksille vapaaehtoisena. Näin luodaan yrityksille tasapuoliset toimintaedellytykset sekä varmistetaan sääntöjen selkeys ja oikeudenmukaisuus.

Mikroyritykset on jätettävä direktiivin ulkopuolelle – näin helpotetaan kaikista pienimpien yritysten hallinnollista taakkaa. Direktiiviehdotus ei myöskään ota huomioon pk-yritysten rajallisia resursseja väittämien todentamiseen, tai sitä, että direktiivin tulisi olla käyttökelpoinen ja suhteellinen kaiken kokoisille yrityksille.

Jää epäselväksi, mitä lisäarvoa ympäristöväitedirektiivi tuo maaliskuussa 2026 käyttöönotettavaan kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia vihreässä siirtymässä lisäävään direktiiviin.

SY tukee direktiiviehdotuksen pois vetämistä. Ennen kuin mietitään uuden sääntelyn käyttöönottoa, on annettava yrityksille ja valvoville tahoille mahdollisuus kerätä kokemusta siitä, mitä vaikutuksia nyt toimeenpantavalla sääntelyllä on. Kaiken EU-sääntelyn pitäisi olla pienimpienkin yritysten toteutettavissa, miksi on tärkeää, että ehdotusta toteutettaessa muistetaan ”pienet ensin”-periaate. Pk-yritykset tarvitsevat tukea ja vaihtoehtoisen todentamismenetelmän, jonka toteuttamiseen yritysten resurssit riittävät.

Kuluttajansuojalaki edistämään vihreää siirtymää*

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Komissio on antanut vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin ja tavaroiden korjauttamisdirektiivin.

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin tavoitteena on estää viherpesua ja antaa kuluttajille mahdollisuus tehdä tietoon perustuvia ostopäätöksiä ja näin edistää kestävämpää kulutusta sekä puuttua harhaanjohtaviin ympäristöväitteisiin ja kestävyysmerkintöihin.

Tavaroiden korjauttamisdirektiivin osalta uutta olisi muun muassa, että määrättyjen tavaroiden valmistajille asetettaisiin velvollisuus tarjota kuluttajille korjauspalveluita tietyssä laajuudessa silloinkin, kun kyse ei ole myyjän tai valmistajan vastuulla olevasta tavarán vikaantumisesta.

Oikeusministeriö asetti työryhmän, joka valmisteli hallituksen esityksen muotoon laaditun mietinnön sekä lainsäädäntöä täydentävän valtioneuvoston asetuksen muistioineen direktiivien täytäntöön panemiseksi tarvittavista säännöksistä sekä muista toimista. Työryhmän toimikausi päättyi 30.9.2025.

Yrittäjien kanta

SY oli mukana oikeusministeriön työryhmässä valmistelemassa ehdotusta.

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin soveltamisala on laaja ja eikä ole tarkkaa tietoa, mitä merkintöjä ja siten mitä tuotteita muutos koskee. Tuotevalikoiman tarkastelu, ohjeistuksen antaminen ja tuotteiden poistaminen vaativat merkittäviä resursseja ja johtavat väistämättä tuotehävikkiin ja jopa tuotteiden tuhoamiseen, mikä on täysin vastoin direktiivin tarkoitusta.

Direktiivissä ei ole siirtymä-aikaa, joten 27.9.2026 alkaen kaikkien kuluttajille tarjolla olevien tuotteiden, pakkausten tai palveluiden sekä verkkomateriaalin tulee olla uusien merkintöjä ja väittämiä koskevien vaatimusten mukaisia. Pakkausmuutoksia voidaan pitää epärealistisinä annetussa aikataulussa. Muutokset voivat johtaa tuotepuutteisiin ja myynnin menetyksiin sekä henkilöstö- ja muihin kustannuksiin. Kustannusten on arvioitu nousevan useisiin satoihin miljooniin euroihin.

Yrittäjät vaikuttaa yhdessä muiden elinkeinoelämän järjestöjen sekä SMEunitedin kanssa siihen, että Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin soveltamiseen saadaan joko komissiolta tai kansallisesti siirtymäaika ainakin varastoissa jo olevien tuotteiden osalta.

Vaihtoehtoista kuluttajariitaratkaisua koskeva direktiivi

EU:n lainsäätäjät ovat päässeet ehdotuksesta yhteisymmärrykseen

Mistä on kyse?

ADR-direktiivi on annettu noin kymmenen vuotta sitten, minkä vuoksi direktiiviä on komission mukaan aiheellista päivittää vastaamaan kuluttajamarkkinoiden uusia kehityssuuntia. EU:n alueella asuvat kuluttajat ostavat kulutushyödykkeitä yhä enemmän verkkokaupoista EU:n ulkopuolisista maista. Samalla kuluttajat altistuvat verkkorajapinnoilla niin kutsutuille pimeille käytännöille, jotka vääristävät tai heikentävät olennaisesti kuluttajien kykyä tehdä itsenäisesti ja tietoisesti valintoja tai päätöksiä, piilomainonnalle, harhaanjohtaville hinnoille tai puutteelliselle tiedonantovelvollisuuden täyttämiseksi. ADR-direktiivin suppeasti määritelty soveltamisala ei kata kaikkia riita-asioita, joita syntyy erityisesti digitaalisilla markkinoilla. Tavoitteena on muuttuneiden kuluttajamarkkinoiden huomioon ottamisen lisäksi yksinkertaistaa vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä muun muassa vähentämällä vaihtoehtoisten riidanratkaisuelinten raportointivelvoitteita sekä kannustaa elinkeinonharjoittajia lisäämään osallistumistaan vaihtoehtoisiin riidanratkaisumenettelyihin ottamalla käyttöön vastausvelvollisuus.

Yrittäjien kanta

SY piti tärkeänä, ettei direktiivin soveltamisalaa laajennettu sopimuksen ulkopuolisiin asioihin, ja ettei yrityksille aseteta pakollista vastausvelvollisuutta. Tärkeää oli myös, ettei hyvin toimiva Kuluttajariitalautakunnan toiminta vaarannu.

Direktiivin implementointi kansalliseen lainsäädäntöön alkanee vuoden 2026 alkupuolella. Direktiivin implementoinnissa tulee välttää kansallista lisäsääntelyä.

”Temuttamista” pyritään suitsimaan

Työryhmätyö on kesken

Mistä on kyse?

Suurten kansainvälisten ja erityisesti kiinalaisten verkkokauppa-alustojen lisääntynyt ja laajentunut tarjonta sekä aggressiivinen markkinointi on johtanut tavaratulvaan EU:n ja Suomen markkinoille. Tullin arvion mukaan kiinalaisista verkkokaupoista tuli Suomeen jo 50 miljoonaa lähetystä 2025 aikana. Suomi menettää lisääntyvän Kiina-kaupan vuoksi merkittävän määrän verotuloja ja työpaikkoja. Tuotteet eivät useinkaan täytä EU:n ja Suomen tuoteturvallisuus- tai ympäristövaatimuksia. Tilanne on aiheuttanut epäoikeudenmukaisen kilpailuasetelman Suomessa toimiville erikoiskaupan yrityksille.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti työryhmän ajalle 7.11.2025-31.1.2026 pohtimaan ratkaisuja halpatuontiin liittyviin ongelmiin. Virkamiestyöryhmän tehtävänä on kartoittaa niitä kansallisen ja EU-tason ratkaisukeinoja, joilla voidaan puuttua verkkokaupan kautta tapahtuvan halpatuonnin aiheuttamiin ongelmiin. Työryhmän raportti valmistunee helmikuussa 2026.

[Halpatuontiin liittyvien ongelmien ratkaisuja pohtiva työryhmä - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)
[Suomeen ”temutetaan” tänä vuonna 50 miljoonaa pakettia – Näin Yrittäjät suitsisi tavaratulvaa Kiinasta - Yrittajat.fi](#)

Yrittäjien kanta

SY kutsuttiin pyöreän pöydän keskusteluun aiheesta.

Halpatuonnin ongelmiin tulee nopeasti löytää ja toimeenpannaan tehokkaat kansalliset ja unionin tasoiset ratkaisut suomalaisten pk-yritysten kilpailukyvyn turvaamiseksi.

Suomessa toimivien yritysten kannalta keskeistä on, että kaikkien EU:n markkinoille tuotteita myyvien yritysten tuotteiden alkuperän, turvallisuuden ja laadun tulee vastata niin EU:n kuin Suomen vaatimuksia. Suomeen kuluttajatuotteita myyvien yritysten pitää myös osallistua tuotteiden ja pakkausten kierrätys- ja ympäristömaksuihin samalla tavalla kuin kotimaassa toimivat yritykset. Myös muiden maksujen ja velvoitteiden tulee vastata maassamme toimivien yritysten velvoitteita.

Halpatuontiin liittyvät ongelmat eivät ole enää myöskään ainoastaan yksittäisten kuluttajien tuoteturvallisuutta tai asiakassuhdetta koskevia kysymyksiä. Niistä on muodostumassa laajempi ilmiö, joka koskettaa suomalaisen yhteiskunnan ja kansallisen turvallisuuden keskeisiä osa-alueita.

SY luovutti TEM:lle 13 kohdan toimenpidelistan ”temutuksen” suitsimiseksi.

Sanna Lempiäinen, asiantuntija, sanna.lempiainen@yrittajat.fi, 040 9693 112

EU:n kuluttaja-asioiden toimintaohjelma 2025–2030

Julkaistu 19.11.2025

Mistä on kyse?

Komissio julkaisi marraskuussa 2025 kuluttaja-asioiden toimintaohjelman 2025–2030, joka on yhteinen visio ja yhteinen kehys kuluttajapolitiikalle vuoteen 2030 saakka uuden kuluttaja-asioiden toimintaohjelman pohjalta. Toimintaohjelmassa on määritelty pääpainopisteet ja esitetty aikataulutettu luettelo kuluttajiin liittyvistä aloitteista ja toimista, joissa hyödynnetään erilaisia EU:n politiikkavälineitä. Olennainen osa toimintaohjelmaa on kuluttajia sisämarkkinoilla koskeva toimintasuunnitelma.

Yrittäjien kanta

Toimintaohjelma ei ota pk-yritysten hallinnollisen taakan vähentämistä ja unionin kuluttajansuojasääntelyn sirpaloitumista huomioon.

Osana komission yksinkertaistamis- ja sääntelynpurkuohjelmaansa komission tulee huomioida myös pk-yrityksille kuluttajansuojalainsäädännön aiheuttaman kohtuuttoman hallinnollisen taakan.

Tuotevastuudirektiivi pannaan kansallisesti täytäntöön

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Tuotevastuudirektiivi annettiin lokakuussa 2024 ja se on pantava kansallisesti täytäntöön viimeistään joulukuussa 2026. Tuotevastuudirektiivillä päivitetään sääntöjä, jotka koskevat valmistajan ja eräiden muiden tahojen vastuuta turvallisuudeltaan puutteellisista tuotteista sekä seikkoja, jotka tulee ottaa huomioon tuotteen puutteellista turvallisuutta arvioitaessa. Korvaukselle ei saisi jatkossa asettaa alarajaa ja korvauksen saamista helpotettaisiin. Myös vanhentumissäännöksiä tarkistettaisiin. Lisäksi turvallisuudeltaan puutteellisen tuotteen aiheuttamasta vahingosta voisi jatkossa joutua vastuuseen useampi toimija kuin ennen.

Yrittäjien kanta

Direktiivin implementoinnissa kansalliseen lainsäädäntöön tulee huomioida kansallinen joustovara ja välttää kansallista lisäsääntelyä.

Ehdotus matkapakettidirektiivin muuttamiseksi

Trilogeissa saavutettiin sopu 2.12.2025

Mistä on kyse?

Komissio on antanut ehdotuksen matkapakettidirektiivin muuttamisesta. Matkapakettidirektiivin tarkistamisen tavoitteena on vahvistaa kuluttajansuojan tasoa, myös vakavan kriisin sattuessa, ja samalla parantaa pakettimatkailun sisämarkkinoiden toimintaa. Voimassa oleva direktiivi sisältää matkapaketteja koskevat yksityiskohtaiset säännökset, ja se on tuonut merkittäviä etuja kuluttajansuojaan ja sisämarkkinoiden toimintaan. Komission tekemä arviointi osoittaa kuitenkin, että direktiivi täyttää vain osittain tavoitteensa ja kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien tarpeet. Direktiivissä on tarvetta parannuksille ja selkeyttämiselle.

Ehdotuksella muutettaisiin matkapaketin määritelmää. Direktiiviä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että artiklassa täsmennettäisiin säännöstä matkustajan oikeudesta purkaa matkapakettisopimus väistämättömien ja poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi peruutusmaksua maksamatta. Direktiiviin ehdotetaan lisättäväksi uusi artikla, joka koskee matkakuponkeja. Ehdotus sisältää myös sääntelyä maksukyvyttömyyssuojan laajentamisesta.

Yrittäjien kanta

Sääntelyllä ei tule rajoittaa alalla toimivien pk-yritysten mahdollisuuksia, erityisesti pienempien matkanjärjestäjien toimintamahdollisuuksia. Olennaista tässä yhteydessä on ennakkomaksujen perintään esitetyt tiukennukset.

Ehdotus lisäisi elinkeinonharjoittajien tiedonantovelvoitteita, jotka ovat jo nykyisellään hyvin laajat. Niitä ei tule jatkossa ainakaan lisätä. Kuluttajat ovat jo nyt ”informatioähyssä”, minkä vuoksi kuluttajat eivät tutustu tietoihin asianmukaisesti ja kunnolla. Lisäksi tiedonantovelvoitteiden lisääminen on vastoin komission tavoitetta vähentää ja yksinkertaistaa elinkeinonharjoittajille sääntelystä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Kuluttajansuojaa koskeva direktiivi ei ole myöskään oikea instrumentti säädellä yritysten välisiä sopimussuhteita ja puuttua yritysten väliseen sopimusvapauteen.

Matkustajien oikeudet multimodaalisissa matkoissa

Euroopan parlamentin käsittelyssä

Mistä on kyse?

Komissio on antanut ehdotukset matkustajanoikeusasetuksen muuttamisesta sekä asetukseksi matkustajien oikeuksista multimodaalisissa matkoissa. Ehdotuksen tavoitteena on matkustajan oikeuksien parantaminen matkalla, jossa yhdistetään vähintään kaksi nykyisen matkustajansuojasäännösten soveltamisalaan kuuluvaa matkaa, esimerkiksi lento- ja junamatka.

Yrittäjien kanta

Sääntelyssä tulee matkustajien oikeuksien lisäksi ottaa huomioon eri palveluntarjoajien ja toimijoiden edut ja tasapuoliset kilpailuedellytykset. Kuluttajaoikeuden pääasiallinen sääntelykohde eli kuluttajakaupassa toimiva elinkeinonharjoittaja jää liian vähäiselle huomiolle. Onnistuneen ja tasapainoisen sääntelyn tulisi yhtäläisesti turvata myös elinkeinonharjoittajalle ennakoitavissa oleva, tasapainoinen liiketoimintaympäristö. Toimivat sisämarkkinat tarvitsevat tasapainoista sääntelyä, joka ottaa huomioon kaikkein pienempien yritysten aseman ja mahdollisuudet toimia markkinoilla, myös matkustusosalalla. Sääntelyn kumulatiivinen vaikutus, yritysten velvollisuus olla selvillä kaikista velvoitteista sekä sääntelyn aiheuttama hallinnollinen taakka ovat pienyrittäjille paikoin kohtuuttomia ja riskinä on, että erityisesti pieniä yrityksiä poistuu markkinoilta.

Ehdotuksesta yrityksille aiheutuva hallinnollinen taakka ei ole linjassa komission sitoumuksen kanssa vähentää yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja vähentää yritysten raportointivelvoitteita 25 prosenttia.

Matkustajanoikeuksien tehokkaampi toimeenpano

Euroopan parlamentin käsittelyssä

Mistä on kyse?

Komissio on antanut ehdotuksen asetukseksi erinäisten matkustajanoikeusasetusten muuttamiseksi matkustajanoikeuksien toimeenpanemiseksi. Tavoitteena on matkustajan oikeuksien parantaminen ennen matkaa, sen aikana ja sen jälkeen.

Yrittäjien kanta

Säännösten tulee turvata tasapaino liikkeenharjoittajien ja muiden toimijoiden velvollisuuksien ja matkustajien oikeuksien välillä. Kuluttajasääntelyn tavoitteeksi nähdään liian usein pelkästään kuluttajan oikeuksien suojelu. Kuluttajaoikeuden pääasiallinen sääntelykohde eli kuluttajakaupassa toimiva elinkeinonharjoittaja jää liian vähäiselle huomiolle. Onnistuneen ja tasapainoisen sääntelyn tulisi yhtäläisesti turvata myös elinkeinonharjoittajalle ennakoitavissa oleva, tasapainoinen liiketoimintaympäristö. Toimivat sisämarkkinat tarvitsevat tasapainoista sääntelyä, joka ottaa huomioon kaikkein pienempien yritysten aseman ja mahdollisuudet toimia markkinoilla, myös matkustuslalla. Sääntelyn kumulatiivinen vaikutus, yritysten velvollisuus olla selvillä kaikista velvoitteista sekä sääntelyn aiheuttama hallinnollinen taakka ovat pienyrittäjille paikoin kohtuuttomia ja riskinä on, että erityisesti pieniä yrityksiä poistuu markkinoilta.

Tietosuoja-asetuksen velvoitteita kevennettävä (GDPR)

Komissio on julkaissut ehdotukset

Mistä on kyse?

Komissio ehdottaa sääntöjen yksinkertaistamiseksi ja byrokratian vähentämiseksi sisämarkkinoilla julkaisemassaan Omnibus IV -paketissa, että alle 750 työntekijän yritykset eivät olisi velvollisia pitämään tietosuoja-asetuksen 30 artiklassa säädettyä selostetta käsittelytoimista, paitsi jos niiden henkilötietojen käsittelyä voidaan pitää korkeariskisenä.

Lisäksi komissio julkaisi marraskuussa 2025 Digital Package-lainsäädäntöehdotuksen, jonka kokonaisuus pyrkii yhdistämään ja yksinkertaistamaan useita EU:n digisääntöjä sisältäen myös muutoksia tietosuoja-asetukseen. Tietosuoja-asetuksen osalta mm. selkeytetään henkilötietojen pseudonymisointia ja luodaan selkeämmät säännöt henkilötietojen käsittelystä tekoälyjärjestelmiä ja –malleja kehitettäessä sekä tieteellisen tutkimuksen ja innovoinnin yhteydessä. Myös evästevaatimuksia yksinkertaistetaan ja luodaan ”valkoinen luettelo” vaarattomista käyttötarkoituksista, joihin yritysten ei tarvitse pyytää käyttäjiltä suostumusta.

Yrittäjien kanta

Yleisen tietosuoja-asetuksen soveltaminen on osoittautunut pk-yrityksille hankalaksi, koska asetukset on laadittu suurten yritysten näkökulmasta. Asetus asettaa yrityksille raskaita hallinnollisia velvoitteita eikä se huomioi pk-yritysten rajallisia resursseja näiden velvoitteiden noudattamisessa. Asetusta tulisi keventää siten, että pk-yrityksille asetuksessa asetettuja vaatimuksia kevennettäisiin erityisesti matalariskisten henkilötietojen käsittelyn osalta.

Komission tavoite olisi voinut olla kunnianhimoisempi, mutta nyt tehdyt ehdotukset yritysten sääntelytaakan vähentämisestä tulee kuitenkin saattaa mahdollisimman pian voimaan.

Pienten riita-asioiden menettely

Hallituksen esitys eduskunnassa

Mistä on kyse?

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi pienten riita-asioiden menettelystä. Käräjäoikeudessa noudatettavassa menettelyssä käsiteltäisiin asuinhuoneiston vuokrasuhteeseen perustuvat riita-asiat, jos riitaa olisi enintään 10 000 eurosta tai jos riidalla ei olisi rahamääräistä arvoa. Lisäksi edellytettäisiin, että asia olisi riitainen ja se laadultaan ja laajuudeltaan soveltuisi pienten riita-asioiden menettelyyn.

Menettelyä olisi yksinkertaistettu ja asianosaisen oikeudenkäyntikuluriski olisi matala.

Yrittäjien kanta

SY oli edustettuna pienten riita-asioiden menettelyn valmistelua varten asetetussa seurantaryhmässä.

Ehdotus säätää pienten riita-asioiden menettelystä on kannatettava. Yrittäjien oikeusturvan kannalta myös muiden kuin asuinhuoneiston vuokrasuhteeseen perustuvien pienehköjen riitojen asianmukainen, nopea ja kustannustehokas ratkaiseminen olisi tärkeää. Myös muut asuinhuoneiston vuokrasuhteeseen perustuvien riitojen kanssa luonteeltaan samantyyppiset jutut, kuten mm. liikehuoneiston vuokrasopimukseen sekä yksinkertaiset, yritysten välisiin tai yritysten ja kuluttajien välisiin sopimuksiin perustuvat riidat soveltuisivat hyvin nyt ehdotettuun menettelyyn.

On ensiarvoisen tärkeää, että pienten riita-asioiden menettelyn kehittämiseksi ja soveltamisalan mahdolliseksi laajentamiseksi laista tehdään kattava vaikutusarviointi mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 2–3 vuoden kuluttua lain voimaantulon jälkeen.

Välimiesmenettelylain uudistaminen

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Hanke perustuu hallitusohjelmaan, jonka mukaan selvitetään välimiesmenettelylain uudistamistarpeet ja valmistellaan tarpeelliset säädösmuutokset Suomen välimiesmenettelytoiminnan kilpailukyvyyn edistämiseksi. Välimiesmenettelylakia modernisoidaan teknisiltä osin vastaamaan parhaita kansainvälisiä käytäntöjä.

Yrittäjien kanta

SY oli välimiesmenettelylain uudistamista valmistelevan työryhmän seurantaryhmässä, jonka toimikausi päättyi 31.10.2025.

Välimiesmenettelylain uudistaminen on tärkeää vastaamaan yhteiskunnan ja liike-elämän kehitystä sekä kaupallisen riidanratkaisutoiminnan kansainvälistymistä.

Säätelyssä tulee huomioida, että elinkeinonharjoittajien väliset kaupalliset sopimukset eivät useinkaan ole kahden yhdenvertaisen toimijan välisiä sopimuksia. Mikro- ja pienyrittäjien taloudelliset resurssit ja yritysten ominaispiirteet tulee huomioida erityisesti menettelyn kustannusten jakautumisessa.

Tartuntatautilain kokonaisuudistus on käynnistynyt

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt tartuntatautilain kokonaisuudistuksen. Hankkeen päämääränä on kehittää ja tehostaa tartuntatautien torjuntaa sekä varautumista tartuntatautiepidemioihin ja pandemioihin. Lainsäädännön uudistuksen tavoitteena on vastata toimintakentän tarpeisiin muun muassa toimivaltuuksien selkeyttämiseksi, riittävien ja oikea-aikaisten tartuntatautien torjuntakeinojen säätämiseksi lakiin sekä toimeenpanna Suomea koskevat EU- ja kansainväliset tartuntatauteja koskevat velvoitteet kansallisesti. Hankkeen tuotoksena syntyisi uudistettu tartuntatautilaki sekä siihen liittyvät asetukset.

Yrittäjien kanta

Tartuntatautisääntely on uudistettava. Tavoitteena on oltava selkeä ja ymmärrettävä sekä oikeudenmukainen kokonaisuus.

Mahdollisissa tulevaisuuden epidemiatilanteissa on tärkeää pyrkiä siihen, että yhteiskunta pysyy auki ja yritykset voivat harjoittaa normaalia liiketoimintaa. Mahdollisten rajoitustoimien tulee olla täsmällisesti kohdennettuja ja elinkeinonharjoittajien yhdenvertainen kohtelu on varmistettava. Elinkeinoonharjoittamiseen kohdistuvien rajoitusten kustannukset on korvattava.

Tartuntatautisääntelyn yhteydessä on arvioitava myös työ- ja sosiaalioikeudellisen sääntelyn toimivuus pandemiatilanteissa sekä sääntelyn muutostarpeet.

Sääntelyuudistuksen yhteydessä pitää myös pohtia, onko ja millä edellytyksillä mahdollista säätää normaalioloissa jonkin alueen rajojen sulkemisesta. Tärkeää on, että sääntely on yhdenmukaista muun Euroopan kanssa. Maahantulorajoitukset eivät perusteettomasti saa olla muuta Eurooppaa tiukemmat. Mahdollisten matkustusrajoitusten tulee olla oikeasuhtaisia, selviä ja yksiselitteisiä.

Terveystensuojelulainsäädännön kokonaisuudistus

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt terveystensuojelulainsäädännön kokonaisuudistuksen, jossa uudistetaan terveystensuojelulaki ja sen nojalla annetut asetukset. Uudistuksen tavoitteena on ajanmukaistaa sääntely vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä, parantaa lainsäädännön selkeyttä ja johdonmukaisuutta sekä vahvistaa terveystensuojelun vaikuttavuutta ja kriisinkestävyyttä.

Yrittäjien kanta

Uudistuksen tavoitteena tulee olla selkeä ja ymmärrettävä sekä oikeudenmukainen kokonaisuus yhdessä muun uudistettavan lainsäädännön kanssa.

Valmiuslain kokonaisuudistus on käynnistynyt

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Valtioneuvosto on asettanut työryhmän valmistelevaan valmiuslain kokonaisuudistusta. Hankkeen tavoitteena on arvioida valmiuslain ajantasaisuus, toimivuus ja kehittämistarpeet sekä valmistella uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat säädösehdotukset. Tavoitteena on johdonmukainen, ajantasainen ja perustuslain kanssa sopusoinnussa oleva sääntelykokonaisuus, joka tarjoaa edellytykset tehdä erilaisten poikkeustilanteiden hallitsemiseksi oikea-aikaiset päätökset sekä sisältää asianmukaiset ja riittävät toimivaltuudet näiden päätösten toteuttamiseksi.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle alkusyksystä 2026.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu valmiuslain uudistamiseen myönteisesti, sillä Covid-19-pandemia osoitti, että valmiuslain sotilaallisten kriisien painopiste on puutteellinen esimerkiksi elinkeinoelämän ja kokoontumisten rajoittamisten osalta.

Uudistuksen tavoitteena tulee olla selkeä ja ymmärrettävä sekä oikeudenmukainen kokonaisuus yhdessä muun uudistettavan lainsäädännön kanssa

Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain uudistus

Hallituksen esitys eduskunnassa

Mistä on kyse?

Esityksen tavoitteena on perustaa virastomuotoinen Huoltovarmuuskeskus, joka vastaisi paremmin muuttuneen turvallisuus- ja toimintaympäristön vaatimuksiin sekä selkeyttäisi Huoltovarmuuskeskuksen viranomaisasemaa.

Huoltovarmuuskeskuksen ja huoltovarmuustoimenpiteiden rahoitusmalli uudistettaisiin siten, että osa rahoituksesta tulisi valtion talousarviosta ja osa huoltovarmuusmaksusta. Muutosten tavoitteena on varmistaa Huoltovarmuuskeskuksen ja huoltovarmuusrahaston riittävä rahoitus.

Valtion varmuusvarastoja koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin määrittelemällä valtion varmuusvarastojen perustamisen sekä käyttöönoton menettelyt. Lakiin lisättäisiin säännökset tuotantovarauksista ja suorituskyykyvarauksista.

Julkisen sektorin, elinkeinoelämän ja järjestöjen yhteistyömalliin ei tehtäisi merkittäviä muutoksia.

Yrittäjien kanta

Huoltovarmuus on vahvasti sidoksissa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin, minkä vuoksi huoltovarmuusneuvoston kokoonpanossa tulee huomioida pk-yritykset.

Yritysten osallistumisen huoltovarmuustoimintaan tulee perustua vapaaehtoisuuteen ja yhteistoimintaan, eikä yrityksille tule kohdistaa uusia velvoitteita ilman perusteltua tarvetta ja kattavaa vaikutusarviota.

Huoltovarmuusjärjestelmän kehittämisessä on erittäin tärkeää kiinnittää erityistä huomiota pk-yritysten asemaan, resursseihin ja toimintaympäristöön. Pk-yritykset muodostavat merkittävän osan kriittisestä toimitusketjusta, mutta niillä ei ole suuryritysten varautumiskykyä. Lainsäädännön tulee tukea pk-yritysten osallistumista huoltovarmuuteen mahdollistavasti eikä velvoittavasti.

Pk-yritysten merkitys huoltovarmuudessa on suuri ja ne tulee tavalla tai toisella kytkeä aiempaa paremmin ja laajemmin huoltovarmuustyöhön, jotta niillä on kyky ja motivaatio varautua kriiseihin ja poikkeusoloihin. Pk-yritysten kannalta oleellista on alueellinen huoltovarmuustyö.

Huoltovarmuustyön johtamisen on oltava yksinkertaista ja selkeää.

Suomen standardisointistrategia kasvun tueksi*

Strategiatyö on alkanut

Mistä on kyse?

Orpon hallitus on luvannut laatia kansallisen standardisointistrategian, joka määrittelee kansalliset standardoinnin painopistealueet ja vahvistaa standardisoinnin roolia yritysten kilpailukyvyn tukemisessa. Strategiatyö on alkanut syyskuussa 2025 TEM:n asettaessa selvityshenkilön tekemään sisäisen selvityksen asiasta. Strategiaa valmistellaan työ- ja elinkeinoministeriössä yhteistyössä muiden ministeriöiden ja sidosryhmien kanssa. TEM on julkaissut Standardisointistrategian taustaselvityksen 20.2.2026. Strategiavalmistelua seuraa standardisointistrategian seurantaryhmä, jonka toimikausi on 1.2.-31.12.2026.

Yrittäjien kanta

Standardisointistrategian luominen on niin Suomen kuin pk-yritystenkin kasvun ja kilpailukyvyn tukemiseksi tärkeää. Pk-yritysten ääni tulee kuulua sekä strategiassa että standardoinnissa.

Suomen Yrittäjät on mukana standardisointistrategian seurantaryhmässä.

Standardointiasetus tarkistetaan

Komissio antaa ehdotuksensa Q2/2026

Mistä on kyse?

Komissio ilmoitti tarkistavansa standardointiasetusta vuoden 2025 EU:n kilpailukykykompassin yhteydessä tavoitteenaan tehdä standardointiprosesseista nopeampia ja helpommin saavutettavia erityisesti pk-yritysten ja startup-yritysten kannalta. Kuten vuonna 2022 annetussa EU:n standardointistrategiassa todetaan, EU:n kilpailukyky, teknologinen suvereniteetti ja kyky suojella arvojaan ja etujaan perustuvat yhä enemmän sen rooliin maailmanlaajuisena standardien asettajana.

Yrittäjien kanta

Pk-yritykset tulee ottaa vahvemmin mukaan eurooppalaiseen ja kansainväliseen standardointiprosessiin, jotta standardeja ei luoda vain suurten yritysten ehdoilla. Pk-yritysten osallistuminen standardointiin tulee aidosti mahdollistaa, mikä vaatii tarpeellisia resursseja, kohdennettua tukea ja käytännöllisiä mekanismeja osallistumisen kynnyksen madaltamiseksi. Pk-yrityksiä tulee tukea myös standardien tehokkaassa toimeenpanossa ja käytössä. Pk-yritysten ääni tulee kuulua selkeästi sekä standardointiin liittyvissä strategioissa että käytännön standardointityössä.

Standardointiprosessien tulee olla tehokkaita ja nopeita, jotta Euroopalla on mahdollista vastata nopeasti teknologiseen kehitykseen ja globaaliin kilpailuun. Euroopan tulee olla standardoinnin etulinjassa ja varmistaa vahva osallistuminen kansainväliseen standardointiin.

Uuden tuotelainsäädäntökehysten tarkistaminen (NLF)*

Komissio antaa ehdotuksensa Q3/2026

Mistä on kyse?

Uusi tuotelainsäädäntökehys (NLF) on EU:n tuotelainsäädännön perusta, mutta vuoden 2022 arvioinnin mukaan sitä on päivitettävä vastaamaan digitalisaatiota, kiertotaloutta ja markkinoiden muutoksia. Tavoitteena on vähentää tarpeetonta byrokratiaa, tehostaa menettelyjä ja parantaa tuotteiden vaatimustenmukaisuutta erityisesti tiedon saatavuuden, kiertotalouden edellytysten ja CE-merkinnän ymmärrettävyyden osalta, hyödyntäen synergioita standardointi- ja markkinavalvontasäätelyn kanssa.

Yrittäjien kanta

Uusi lainsäädäntökehys (NLF) on keskeinen EU:n sisämarkkinoiden toimivuudelle, ja sen uudistaminen on tarpeen digitalisaation, kiertotalouden ja verkkokaupan kasvun vuoksi. Uudistuksen on kuitenkin noudatettava Think Small First- ja Once Only -periaatteita eikä se saa lisätä pk-yritysten hallinnollista taakkaa.

Digitaalinen tuotepassi (DPP) tarjoaa mahdollisuuden vähentää päällekkäistä raportointia ja tukea kestävyttä, korjausta ja uudelleenkäyttöä, mutta velvoitteiden ja kustannusten on oltava pk-yrityksille kohtuullisia, eikä vastuuta tiedon saatavuudesta saa siirtää epäreilusti arvoketjussa alaspäin.

CE-merkinnän säilyttäminen ja keskeisten käsitteiden, erityisesti ”olennaisen muutoksen”, selkeyttäminen on tärkeää, jotta korjaus-, päivitys- ja uudelleenvalmistustoimintaa ei tarpeettomasti rajoiteta ja pk-yritysten rooli kiertotaloudessa turvataan.

EU:n markkina- ja valvonta-asetuksen uudistaminen*

Komissio antaa ehdotuksensa Q3/2026

Mistä on kyse?

Markkina- ja valvonta-asetus (EU) 2019/1020 varmistaa, että EU:n markkinoille saatettavat muut kuin elintarviketuotteet täyttävät EU:n vaatimukset, erityisesti turvallisuuden osalta, myös silloin kun tuotteet tulevat EU:n ulkopuolelta. Asetusta on sovellettu vuodesta 2021 lähtien, ja sitä valvovat markkina- ja valvontaviranomaiset ja tulliviranomaiset EU:n ulkorajoilla.

Asetusta arvioidaan parhaillaan, jotta sen toimivuutta ja kehittämistarpeita voidaan tarkastella, mukaan lukien mahdollisuus vahvistaa EU-tason markkina- ja valvonnan koordinaatiota erityisesti verkkokaupan kasvun vuoksi.

Arviointi tukee EU:n sisämarkkinastrategiaa ja täydentää yleistä tuoteturvallisuusasetusta, NLF:n uudistusta ja standardisointisääntöjen tarkistamista. Arvioinnissa tarkastellaan asetuksen vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta ja EU-lisäarvoa sekä sen vaikutuksia pk-yrityksiin ja kilpailukykyyn.

Yrittäjien kanta

Tasapuolisten toimintaedellytysten merkitys markkina- ja valvonnessa korostuu. Kaikkien EU-markkinoille saatettavien tuotteiden on noudatettava samoja turvallisuus- ja vaatimustenmukaisuussääntöjä alkuperästä riippumatta. Valvonta on kuitenkin puutteellista erityisesti kolmansista maista verkkokaupan ja drop-shippingin kautta tulevien tuotteiden osalta, mikä vaarantaa kuluttajaturvallisuuden ja heikentää EU-yritysten kilpailuasemaa.

Vaadimme vastuuaukkojen sulkemista ja verkkoalustojen vastuun selkeyttämistä. Tuemme vahvempaa EU-tason koordinaatiota ja resurssien yhdistämistä, mahdollisesti EU-tasoisien markkina- ja valvontaviranomaisen avulla, jotta valvonta ulkorajoilla olisi tehokkaampaa ja sisämarkkinoiden toimivuus turvataan.

Kaavoittamista sujuvoitetaan

HE annetaan eduskunnalle alkuvuodesta

Mistä on kyse?

Ympäristöministeriön alueidenkäyttötyöryhmä valmisti mietinnön uudeksi alueidenkäyttölaiksi. SY oli mukana työryhmässä. Työryhmä esitti muun muassa kaavoituksen sujuvoittamista, valitusoikeuden rajaamista sekä maanomistajan kaava-aloiteoikeuden säätämistä. Työryhmän esitys saatettiin suurelta osin hallituksen esitykseksi mutta muuttui hieman kielteisempään suuntaan tuulivoiman etäisyyssääntelyn osalta poliittisella päätöksellä. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle alkuvuodesta.

Yrittäjien kanta

Esitys on monilta osin tavoitteidemme mukainen ja investointeja vauhdittava, pl. tuulivoimaetäisyyssääntely.

Ympäristöluvittamisen sujuvoittaminen

SY:n esitys

Mistä on kyse?

Useat toimialat ja yritykset ovat huolissaan ympäristöluvittamiseen liittyvistä epäkohdista sekä niiden vaikutuksista investointeihin ja yritystoimintaan. Olemme tehneet Romukauppiaiden kanssa aihetta koskeva kyselyn. Saman toimialan sisällä lupavaatimukset voivat vaihdella merkittävästikin riippuen investoinnin sijainnista. Myös lupien pitkät käsittelyajat ja valitusten tuomat epävarmuudet hidastavat hankkeita.

Osa yritysten kokemista haasteista ratkeaa uuden lupa- ja valvontaviraston myötä. Lupa-käsittelyn sujuvoittamisen turvaamiseksi virastolle tulee ohjata riittävät resurssit. Hallitus-ohjelmakirjausten toteuttamiseksi tämä ei kuitenkaan yksin riitä.

Yrittäjien kanta

Ympäristönsuojelulakia tulisi uudistaa siten, että sekä valtion että kuntien ympäristöluvittamiselle asetetaan lakisääteinen enimmäiskäsittelyaika. Samalla on perusteltua selvittää, voidaanko ympäristölupien muutoksenhaluoikeutta rajata turhien valitusten suitsimiseksi. Lisäksi on perusteltua selkeyttää, mistä asioista luvalla voidaan määrätä ja mistä ei.

Lyhytmajoitusta koskeva esitys*

Esitys annetaan eduskunnalle maaliskuussa

Mistä on kyse?

Rakentamislakiin ehdotetaan säännöstä siitä, että rakennusta olisi käytettävään rakentamisluvan mukaisen käyttötarkoituksen mukaisesti. Asuinrakennusten ja asuntojen kohdalla tämä tarkoittaa, että asuinrakennusta tai asuntoa tulisi käyttää jatkuvaan asumiseen. Sellaisen asunnon lyhyt vuokraaminen, jossa omistaja itse on kirjoilla, ei olisi asunnon käyttötarkoituksen vastaista. Oman asunnon lyhyt vuokraus olisi näin ollen sallittua rajoituksetta ja omaa asuntoa voisi vuokrata esimerkiksi lomamatkan ajaksi.

Ehdotetussa sääntelyratkaisussa sijoitusasunnon tai ”kakkosasunnon” lyhyt vuokraaminen olisi sallittua 90 päivää eli noin kolme kuukautta vuodessa. Tällaisen asunnon lyhyt vuokraaminen olisi näin ollen rajatumpaa kuin oman vakituisen asunnon. Kunta voisi kuitenkin rakennusjärjestyksessään sallia lyhyt vuokrauksen 180 päivänä kalenterivuodessa. Ehdotettuihin vuorokausirajoihin on haettu mallia muista Pohjoismaista.

Uudet säännökset eivät koskisi loma-asuntoja tai haja-asutusalueiden asuntoja.

Esitys annetaan eduskunnalle maaliskuussa.

[Ympäristöministeriö viimeistelee rakentamislakiin säännöksiä lyhyt vuokrauksesta - Valtioneuvosto](#)

Yrittäjien kanta

Esitys on herättänyt keskustelua ja erimielisyyttä järjestössä. Esimerkiksi osa ammattimaista majoitustoimintaa harjoittavat tahot kannattaa esitystä, kun taas matkailualan ja mökkivuokrausta harjoittavat yritykset vastustavat. SY on antanut asiassa lausuntonsa, jossa peräänkuulutamme tarkkoja yritysvaikutusarvioita ennen lopullista päätöstä lain sisällöstä.

Pidämme tärkeänä, että kaikilla ammattimaisesti toimivia yrityksiä kohdellaan samalla tavalla. On kuitenkin kannatettavaa ja perusteltua, ettei laki koske haja-asutusalueella sijaitsevia loma-asuntoja.

Tiina Toivonen, lainsäädäntöasioiden päällikkö, tiina.toivonen@yrittajat.fi, 0415285679

Jätealan hallitusohjelman toimeenpano*

Valmistelussa

Mistä on kyse?

Jätelaki II -hanke etenee. Tarkoituksena on saattaa lakiluonnos lausuntokierrokselle mahdollisimman pian. Esitys pitää sisällään yrittäjille myönteisiä muutosesityksiä, kuten esimerkiksi hankintayksiköiden ulosmyyntirajan laskemisen nykyisestä 10 prosentista viiteen prosenttiin/500 000 euroon. Esityksessä halutaan parantaa yritysten kilpailuneutraliteettia lisäksi tarkentamalla ns. TSV-jätehuoltovelvollisuuden käyttömahdollisuutta, rajaamalla kuntayhtiöiden osingonjako-oikeutta sekä asettamalla kunnille velvollisuus kilpailuttaa kuljetukset aina markkinoilta.

Ympäristöministeriön asettaman kiertotalouslakityöryhmän työ on päättynyt ja mietintö julkaistiin 10.2. Mietinnön ehdotukset siirtyvät seuraavaksi virkavalmisteluun. Ehdotukset on tarkoitus toteuttaa vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan jätelain ja asetusten muutoksina kiireellisimmät toimet erityisesti koskien kierrätysasteen nostamista ja polton hillintää, SER-keräysasteen nostamista sekä mahdolliset muut tärkeäksi/kiireelliseksi katsottavat asiat (HE syksy 2026). Kiertotalouslain eli jätelain kokonaisuudistuksen valmistelu jatkuu, mutta sen säätäminen siirtyy seuraavalle hallituskaudelle. Vaiheistus ja sen sisältö täsmentyvät ja voivat muuttua lähiaikoina poliittisen priorisoinnin perusteella

Yrittäjien kanta

Pidämme jätelaki II –hanketta ja sen yhteydessä tehtäviä hankintoihin ja kilpailuneutraliteetin parantamista koskevaa valmistelua tärkeänä. Peräänkuulutamme, että valmistelun tulee vastata hallitusohjelmassa sovittuja linjauksia muun muassa siitä, että toimialaa koskeva ulosmyyntiraja lasketaan 5 prosenttiin ja 500 000 euroon.

Kiertotalouslakia koskevassa valmistelussa tulee tehdä sääntelyä, joka avaa toimialan markkinoita ja tukee alan yritystoimintaa. Yrityksille ei pidä asettaa uusia tarpeettomia velvoitteita tai kustannuksia tuovaa sääntelyä. Jätimme kiertotalouslakityöryhmän mietinnöstä eriävän mielipiteen sekä täydentäviä lausumia. Yrittäjät katsoo, ettei lailla tule lisätä yrittäjille suunnattuja perusteettomia kustannuksia ja muita velvollisuuksia.

Yhteistyötä huijausten torjumiseksi edistetään

Suunnitteluvaiheessa

Mistä on kyse?

SY:n tammikuussa 2025 teettämän Yrittäjägallupin mukaan 38 prosenttia vastanneista yrittäjistä raportoi joutuneensa huijauksen kohteeksi.

Yritykset kohtaavat elinkeinotoimintaa hankaloittavia huijauksia ja petoksia jatkuvasti. Olemme kartoittaneet mahdollisuutta tehokkaan huijausten vastaisen verkoston perustamiseksi. Verkoston kautta levitettäisiin tietoa huijauksista ja niiden tekijöistä. Verkostossa voisivat olla mukana etujärjestöjen lisäksi esimerkiksi poliisi, KRP ja tarpeelliset ministeriöt. Verkoston suunniteltu aloitusajankohta olisi keväällä 2026.

Yrittäjien kanta

Huijauksista ja petoksista sekä niiden taustalla olevista toimijoista on saatava kattavasti tietoa. Saatua tietoa on pystyttävä levittämään tehokkaasti. Viranomaisten välistä yhteistyötä on parannettava.

Vaadimme, että yrityksiin kohdistuvasta petosrikollisuudesta on laadittava kansallinen tilannekuva. Tilannekuvan perusteella on laadittava petosten torjuntasuunnitelma.

Yrityslähestymiskielto

Valmistelussa

Mistä on kyse?

Oikeusministeriössä on valmisteltu vaihtoehtoja, miten yrityslähestymiskieltoa koskeva hallitusohjelmakirjaus laitetaan täytäntöön. Jatkotyö käynnistyi keväällä 2025 virkamiesvalmisteluna, jota ohjaa sitä varten perustettava seurantaryhmä. Asiasta linjataan poliittisesti helmikuussa 2026. SY on mukana seurantaryhmässä. Hallituksen esitys olisi tarkoitus antaa eduskunnalle 2026.

Yrittäjien kanta

Yrityslähestymiskieltoa tarvitaan vastaamaan lisääntyneeseen häiriökäyttäytymiseen kaupan alalla. Erityisesti kaupan alan työntekijät ja kauppiasyrittäjät joutuvat kohtaamaan työssään väkivaltaa, uhkauksia, häirintää ja seksuaalista häirintää. Kaupan alan työnantajat tarvitsevat keinon suojata henkilökuntaansa toistuvilta ja vakavalta häirinnältä.

Pidämme tärkeänä, että yrityslähestymiskiellosta säädetään kaupan henkilökuntaan ja yrittäjiin kohdistuvien toistuvien uhkaavien tilanteiden, väkivallan ja häirinnän torjumiseen. Yrityslähestymiskielto tulee toteuttaa niin, että se koskee vain yksittäisiä myymälöitä ja niiden välitöntä läheisyyttä. Henkilöstön turvaamiseen liittyvänä toimenä yrityslähestymiskiellon hakemisesta ei tule periä erillistä käsittelymaksua. Yrityslähestymiskiellon rikkomista pitää ehkäistä selkeillä ja vaikuttavilla sanktioilla. Yrityslähestymiskiellon oikeuskäsittely on syytä olla mahdollisimman jouheva.

Määräaikaiset työsopimukset, lomautusilmoitusaika ja takaisinottovelvollisuus*

Hallituksen esitys eduskunnassa (HE 199/2025 vp)

Mistä on kyse?

Hallitus antoi esityksensä eduskunnalle tammikuussa. Esityksen mukaan jatkossa sallittaisiin maksimissaan vuoden määräaikaiset työsopimukset ilman erityistä perustetta. Lisäksi säädettäisiin kahden vuoden aikaraja edellisen työsuhteen päättymisestä määräaikaisen sopimuksen tekemiselle, työnantajan erityisestä selvitysvelvollisuudesta liittyen mahdollisuuteen jatkaa työsopimusta määräajan jälkeen sekä työnantajan työntarjoamisvelvollisuudesta työsuhteen päättymisen jälkeen. Lisäksi säädettäisiin määräaikaisen työsopimuksen irtisanomisoikeudesta.

Lain mukainen lomautusilmoitusaika esitetään lyhennettäväksi 14 päivästä seitsemään päivään ja lisäksi asiasta olisi jatkossa mahdollista sopia toisin työehtosopimuksen kirjauksesta poiketen.

Laista poistettaisiin takaisinottovelvollisuus alle 50 työntekijän yrityksistä. Työnantajalla olisi kuitenkin edelleen velvollisuus noudattaa mahdollisen työehtosopimuksen kirjauksia takaisinottovelvollisuudesta.

Yrittäjien kanta

SY pitää esitettyjä muutoksia erittäin tärkeänä. Hallituksen esittämät muutokset ovat lähtökohtaisesti oikeansuuntaisia ja toteuttavat osaltaan hallitusohjelman kirjausta työllistämisen esteiden purkamisesta. Ehdotukset jäävät kuitenkin osaltaan puutteellisiksi ja riittämättömiksi erityisesti lomautusilmoitusajan lyhentämisen sekä takaisinottovelvollisuuden poistamisen osalta, eivätkä sellaisenaan kokonaisuudessaan toteuta hallitusohjelmaan kirjattuja tavoitteita.

Työaikaliitännäisten kanneaikojen yhdenmukaistaminen

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä valmistelu työaikaliitännäisten kanneaikojen yhdenmukaistamiseksi. Valmistelu ei perustu hallitusohjelmaan, vaan sen taustalla on korkeimman oikeuden ja työtuomioistuimen erilaiset tulkinnat siitä, mitä kanne- tai vanhentumisaikaa sovelletaan työehtosopimukseen perustuviin työaikasaataviin. Työ- ja elinkeinoministeriön työryhmässä on valmisteltu mallia, jonka mukaan työaika- ja vuosilomalain mukaiset kanneajat muutettaisiin katkaistavissa oleviksi vanhentumisajoiksi, jotka olisivat nykyisiä kanneaikoja pidemmät.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu kriittisesti työryhmässä valmistettavaan malliin, sillä kanneaikojen muuttaminen vanhentumisajoiksi ja niiden pidentäminen heikentäisivät työnantajan asemaa tilanteissa, joissa työ- tai työehtosopimukseen perustuvat palkan osat ovat olleet epäselviä. SY pitää valmistelua sinänsä tarpeellisena, muttei kannata mallia, joka pidentäisi ajallisesti työnantajan vastuita. SY:n näkemys perustuu siihen, ettei korkeimman oikeuden ja työtuomioistuimen väliset tulkintaerot käytännössä näyttäyty ongelmaksi SY:n jäsenyrityksissä, vaan ongelmat tulevat enemmän esiin järjestäytyneissä yrityksissä.

Alustatyödirektiivin kansallinen täytäntöönpano

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä valmistelu EU:n ns. alustatyödirektiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä. Alustatyödirektiivi sisältää määräyksiä alustatyötä tekevän henkilön ja alustayrityksen oikeussuhteen määrittelystä sekä tiettyjä vähimmäisehtoja alustatyöhön. Direktiivin tarkoituksena on parantaa työehtoja ja työoloja sekä henkilötietojen suojaa alustatyössä.

Valmisteilla on kansallinen alustatyötä koskeva laki, joka soveltuisi vain alustatyössä. Laissa keskeistä on direktiivin mukaisesta työsuhteolettamasta säätäminen. Direktiivin mukaan oikeussuhde on oletettava työsuhteeksi, jos havaitaan johtoa ja valvontaa osoittavia tosiseikkoja. Olettaman soveltuessa todistustaakka kääntyisi, eli alustayrityksen olisi osoitettava, että kyse ei ole työsuhteesta. Työsuhteen olemassaolo arvioitaisiin kuitenkin aina työsopimuslain mukaisten tunnusmerkkien perusteella.

Yrittäjien kanta

SY pitää tärkeänä, että alustatyödirektiivi pannaan täytäntöön niin sanottuna minimi-implementointia, eli lakiin otetaan vain direktiivin kannalta välttämättömät säännökset. SY suhtautuu ministeriössä valmisteltuun työsuhteolettamasäännökseen lähtökohtaisesti myönteisesti, sillä olettaman kytkeminen todistustaakan kääntymiseen on käytännönläheinen tapa ratkaista olettaman täytäntöönpano. SY pitää tärkeänä, ettei työsuhteen tunnusmerkistöä muuteta eikä alustatyötä koskeva sääntely vaikuta siihen, milloin lain mukaan oikeussuhdetta pidetään työsuhteen ja milloin kyse on yritystoiminnasta tai elinkeinonharjoittamisesta.

Hallintoedustuksen soveltamisrajan lasku

Työryhmän mietintö lausuntokierroksella

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä valmistelu yhteistoimintalain hallintoedustusta koskevien säännösten muuttamiseksi. Hallituksen puoliväliriihessään keväällä 2025 tekemän päätöksen mukaan hallintoedustuksen soveltamisraja lasketaan 150 työntekijästä 100 työntekijään, ja hallintoedustus olisi toteutettava hallituksessa tai johtoryhmässä. Tulevan hallituksen esityksen mukaan hallintoedustusta ei voisi jatkossa enää toteuttaa sopimusperusteisesti.

Yrittäjien kanta

SY vastustaa esitettäviä muutoksia ja jätti yhdessä EK:n kanssa eriävän mielipiteen muutosta valmistelevan työryhmän mietintöön.

Työnantajalle oikeus vaikuttaa säästövapaan ajankohtaan

Työryhmän mietintö lausuntokierroksella

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä valmistelu vuosilomain muuttamiseksi säästövapaan osalta. Hallituksen puoliväliriihessään keväällä 2025 tekemän päätöksen mukaan työnantaja päättäisi säästövapaan pitämisen ajankohdan kuten muidenkin vuosilomien kohdalla, ellei muuta sovita. Työryhmässä on valmistelu malli, jonka mukaan säästövapaan ajankohdasta olisi ensisijaisesti sovittava työntekijän kanssa. Jos sopimusta ei ole, työnantajalla olisi oikeus kieltäytyä työntekijän esittämästä säästövapaan ajankohdasta, jos siihen suostuminen aiheuttaisi haittaa työnantajan tuotanto- tai palvelutoiminnalle.

Yrittäjien kanta

SY kannattaa säästövapaata koskevaa muutosta. SY:n näkemyksen mukaan työnantajalla tulisi olla mahdollisuus vapaasti kieltäytyä säästövapaan antamisesta työntekijän esittämänä ajankohtana ilman säännökseen sisältyvää haittakriteeriä.

Uutta EU-sääntelyä työmarkkinoille

 EU-työmarkkinaosapuolet neuvottelevat työohjelmasta tuleville vuosille & komissio käynnistänyt 1. vaiheen kuulemisen

Mistä on kyse?

Komissio julkaisi laadukkaita työpaikkoja koskevan tiekartan (Quality jobs roadmap) 4.12.2025. Samalla komissio käynnisti EU-työmarkkinaosapuolten ensimmäisen vaiheen kuulemisen mahdollisista lainsäädäntöaloitteista, jotka voivat koskea seuraavia teemoja: etätyö ja oikeus olla tavoittamattomissa (ns. right to disconnect), eräiden työsuojeludirektiivien päivitys, algoritmijohtaminen sekä alihankinnan rajoittaminen. "Tiekartan" nojalla komissio valmistelee "Quality Jobs Act" -nimellä kulkevaa lainsäädäntöpakettia, joka annettaisiin loppuvuonna 2026.

Parhaillaan käydään neuvotteluja EU:n työmarkkinaosapuolten työohjelmasta tuleville vuosille. Työohjelmassa määritellään, mitä työmarkkinaosapuolet tekevät tulevina vuosina ja mistä asioista on mahdollista laatia sitovaa lainsäädäntöä.

EU:n ns. harjoittelijadirektiivi on parhaillaan trilogineuvotteluissa.

Yrittäjien kanta

SY suhtautuu kaikkeen uuteen EU-työlainsäädäntöön varauksellisesti. Tavoitteena EU:n tasolla tulisi olla sääntelyn vähentäminen ja uuden sääntelyn laatimisen pitää perustua aina selvään tarpeeseen.

SY osallistuu EU:n työmarkkinaosapuolten neuvotteluihin osana SMEunitedin delegaatiota.

SY suhtautuu harjoittelijadirektiiviin kriittisesti siltä osin kuin se vaikeuttaisi oppisopimuksen ja erilaisten harjoitteluohjelmien käyttöä yrityksissä ja vaikuttaisi työsuhteen olemassaolon määrittelyyn kansallisesti.

Palkka-avoimuusdirektiivin implementointi

Hallituksen esitysluonnos valmisteilla

Mistä on kyse?

Lausuntokierros palkka-avoimuusdirektiivin kansallista täytäntöönpanoa koskevan hallituksen esitysluonnoksen osalta päättyi helmikuussa. Esitys on tällä hetkellä jatkovalmistelussa.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, lakia tasa-arvovaltuutetusta, lakia tilastokeskuksesta, lakia tulotietojärjestelmästä ja lakia sakon täytäntöönpanosta. Direktiivi pantaisiin täytäntöön pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjaukseen perustuen minimisäännösten mukaisesti.

Yrittäjien kanta

SY:n jätti asiaa valmistelleen työryhmän mietintöön eriävän mielipiteen. Lausunnoille lähetetty esitysluonnos on kuitenkin poliittisessa valmistelussa muuttunut työryhmän mietinnöstä ja esitysluonnos vastaa aiempaa paremmin SY:n näkemyksiä.

SY on korostanut, että hallitusohjelman mukaisesti direktiivi implementoidaan minimisääntelynä.

Tasa-arvolain muuttaminen (raskaus syrjintä)*

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

STM:n asettaman raskaus- ja perhevapaasyrjintään liittyviä tasa-arvolain muutoksia valmistelleen työryhmän toimikausi päättyi 28.11.2025. Työryhmän tehtävänä oli valmistella ehdotukset tasa-arvolain täsmentämiseksi. Työ perustui viiteen kolmikantaisen työryhmän keväällä 2025 antamaan ehdotukseen. Esitysluonnosta koskeva lausuntokierros päättyi helmikuussa.

Esityksessä ehdotetaan, että tasa-arvolain syrjintäperusteita täsmennettäisiin lisäämällä niihin määräaikaisuus, vanhemmuus ja perheenhuoltovelvollisuus. Työnantajalle lisättäisiin kirjallinen selvitysvelvollisuus määräaikaisuuden päättymisen syistä tai palvelussuhteen jatkamatta jättämisen syistä, jos määräaikaisessa palvelussuhteessa oleva on palvelussuhteen aikana ilmoittanut raskaudesta, synnytyksestä tai perheenhuoltovelvollisuudesta. Työhönottotilanteita koskeva vuoden kanneaika poistuisi, jolloin kahden vuoden kanneaika koskisi myös työhönottotilanteita. Kanneajan kulumisen keskeytyisi asian tultua vireille yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnassa. Lisäksi tasa-arvolain mukainen hyvitysvelvollisuus ulotettaisiin laajemmin työvoimaa toiselta työnantajalta vuokraavaan yritykseen.

Yrittäjien kanta

SY vastustaa esitettyjä muutoksia. Ehdotukset lisääisivät tarpeettomasti työnantajien hallinnollista taakkaa ja kustannuksia.

Hallitusohjelman tavoite raskaus- ja perhevapaasyrjinnän ehkäisemisestä on tärkeä ja kannatettava. Esitetyt muutokset eivät kuitenkaan ole kokonaisuutena tarkastellen oikea ja tarkoituksenmukainen keino esitettyjen tavoitteiden toteuttamiseksi.

[Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta \(raskaus- ja perhevapaasyrjintä\) - Yrittajat.fi](#)

Niko Nurmela, asiantuntija, niko.nurmela@yrittajat.fi, 050 571 9009

Työneuvoston ja yt-asiamiehen tehtävien muutokset

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Työ- ja elinkeinoministeriön asettama työelämän sääntelyyn liittyviä valtionhallinnon säästötoimia ja toiminnan tehostamistarpeita käsittelevä työryhmä käsitteli kolmea toimenpide-ehdotusta: työneuvoston lakkauttamista, yhteistoiminta-asiamiehen tehtävien muutoksia ja koulutuskorvauksen lakkauttamista.

Työneuvoston lakkauttamisen osalta esitetään, että työneuvoston lausuntotehtävistä luovuttaisiin ja oikaisuvaatimustehtävät siirrettäisiin Lupa- ja valvontavirastolle. Yt-asiamiehen tehtävien muutoksien osalta esitetään, että laki yt-asiamiehestä kumottaisiin ja yt-asiamiehen toimisto lakkautettaisiin. Yt-lainsäädännön valvontatehtävät siirrettäisiin työsuojeluviranomaisella ja henkilöstörahastoihin liittyvät tehtävät PRH:lle.

Ei-verovelvollisten työnantajien koulutuskorvauksen lakkauttamiseen liittyvät lakimuutokset tulivat voimaan 1.1.2026. Esitys työneuvoston lakkauttamisesta on valmisteilla ja yt-asiamiehen tehtävien muutoksia koskevaksi lainsäädännöksi on lausuntokierroksella.

Yrittäjien kanta

SY kannattaa työneuvoston lakkauttamista ja lausuntotehtävistä luopumista. Työneuvosto on antanut vuosittain keskimäärin neljä lausuntoa, eikä lausunnoille muutoinkaan ole erityistä tarvetta. Työneuvoston oikaisuvaatimustehtävien siirtäminen poikkeuslupa-asian ratkaisevalle Lupa- ja valvontavirastolle on kannatettava ehdotus.

SY kannattaa myös yhteistoiminta-asiamiehen viran ja toimiston lakkauttamista. Yhteistoimintalainsäädännön valvontatehtävien siirtäminen työsuojeluviranomaiselle ja henkilöstörahastoihin liittyvien tehtävien siirtäminen PRH:lle on perusteltu ratkaisu.

Psykososiaalisen kuormituksen sääntely ja rikosoikeudellinen rangaistusvastuu

Valmistelutyö on päättynyt

Mistä on kyse?

STM:n valmistelemaa luonnosta hallituksen esitykseksi työturvallisuuslain muuttamisesta ja ehdotusta valtioneuvoston asetukseksi työn psykososiaalisista haitta- ja vaaratekijöistä on käsitelty työturvallisuussäännöksiä valmistelevassa neuvottelukunnassa, mutta sitä ei ole hyväksytty. Neuvottelukunta oli erimielinen sääntelytarpeesta ja ehdotusten sisällöstä. Poliittista päätöstä valmistelun jatkamisesta ei ole tehty.

Psykososiaaliseen kuormitukseen ja laajemminkin koko työturvallisuussääntelyyn liittyen on erittäin ongelmallista, että kaikki uusi työturvallisuussääntely on automaattisesti rikoslain nojalla työnantajan tai työnantajan edustajan rangaistusvastuun piirissä.

Yrittäjien kanta

SY vastustaa valmistelun jatkamista ja sitä, että työnantajalle asetettaisiin uusia velvoitteita. Työturvallisuuslaissa on kuormituksen hallinnasta jo nyt paljon sääntelyä.

SY pitää erittäin tärkeänä, että oikeusministeriössä aloitettaisiin viipymättä työturvallisuussääntelyyn liittyvää rikosoikeudellista rangaistusvastuuta koskeva selvitys. Selvityksessä tulisi arvioida ainakin rikoslain työturvallisuusrikosta koskevan sääntelyn suhdetta perustuslakiin ja laillisuusperiaatteeseen. Lisäksi tulisi arvioida kriminalisoinnin laajuutta, seuraamusjärjestelmän kohtuullisuutta työnantajan ja esihenkilöiden näkökulmasta sekä sitä, onko rangaistusvastuun laajuutta muutettava. Selvityksen ja pohjoismaisen vertailun perusteella tulisi valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset.

Työelämän tietosuojalain uudistaminen

Muutostarpeen arviointihanke on päättynyt, varsinainen muutoshanke ei ole vielä käynnistynyt

Mistä on kyse?

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen 22.-23.4.2025 puoliväliiriihessä tehdyn linjauksen mukaan työelämän tietosuojan sääntelyä selkeytetään. Linjauksen mukaan ”selvitetään työelämän tietosuojalain muutostarpeet ja mahdollisuudet hallinnollista taakkaa aiheuttavan Suomi-lisän kumoamiseksi”. Työ- ja elinkeinoministeriö perusti työelämän tietosuojalain muuttamista arvioivan työryhmän, jonka tehtävänä oli arvioida hallituksen puoliväliiriihessä linjaamien seikkojen suhdetta EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen ja tunnistaa linjauksessa kuvattu hallinnollista taakkaa aiheuttava ”Suomi-lisä”.

Työntekijän henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU 679/2016) ja sitä täydentävää tietosuojalakia (1050/2018) sekä erityislakina yksityisyyden suojasta työelämässä annettua lakia (759/2004, työelämän tietosuojalaki). Työntekijän yksityisyyden suojaan liittyvää lainsäädäntöä on myös muussa lainsäädännössä.

Työelämän tietosuoja-laissa säädetään työntekijää koskevien henkilötietojen käsittelystä, työntekijälle tehtävistä testeistä ja tarkastuksista sekä niitä koskevista vaatimuksista, teknisestä valvonnasta työpaikalla sekä työntekijän sähköpostiviestin hakemisesta ja avaamisesta.

Yrittäjien kanta

SY oli mukana työryhmässä, joka tuotti selvityksen tietosuojalain mahdollisista muutostarpeista.

Työelämän tietosuojalakia tulee tarpeellisilta osin muuttaa ja tarvittavia muutoksia tulee ryhtyä valmistelemaan viivytyksettä. Laki sisältää EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ylittävää sääntelyä. Lakia tulee keventää ja selkeyttää.

Kansalliset tiukennukset ja poikkeaminen EU:n yleisestä tietosuoja-asetuksesta haittaavat yritys- ja innovaatiotoimintaa ja työpaikkojen luomista sekä pysymistä Suomessa. Tiukkaa kansallista lainsäädäntöämme voidaan pitää kasvun hidasteena tai jopa esteenä. Vain Suomessa sovellettava asetusta tiukempi tai rajoittavampi lisäsääntely vaikuttaa Suomen kilpailukykyyn ja aiheuttaa ongelmia useissa maissa toimiville yrityksille. Kansainvälisten yritysten tulee kehittää erillisiä toimintatapoja Suomen toimintoja varten, mikä lisää yritysten hallinnollista taakkaa ja aiheuttaa kustannuksia.

Varsinainen lainsäädännön muutostyön tulee alkaa pikimmin ja tarkoituksenmukaisessa laajuudessaan.

Yrittäjän eläkelain (YEL) uudistaminen*

Poliittisessa valmistelussa

Mistä on kyse?

Hallitusohjelman mukaan ”käynnistetään arviointi YEL-järjestelmän kehittämistarpeista”. Hallituksen asettaman selvityshenkilö Jukka Rantalan selvitys julkaistiin joulukuussa 2025. Tämän jälkeen ministeri Sanni Grahn-Laasonen käynnisti ”yrittäjävuoropuhelun”, jonka tavoitteena on etsiä ratkaisuja YEL-järjestelmän kehittämiseksi. Hallituksen tavoitteena on saada muutokset toteutettua vielä kuluvan vaalikauden aikana.

Yrittäjät ovat kriittisiä YEL-järjestelmää kohtaan useista syistä. Näitä ovat mm. yleinen epäluottamus eläkejärjestelmään, liian korkeaksi koetut maksut ja niiden suuret korotukset sekä erityisesti usein mielivaltaisia työtuloehdotuksia tarjoava työtulolaskuri ja eläkeyhtiöiden lain soveltamista koskevat käytännöt.

Julkisen talouden lähes olematon liikkumatila vaikeuttaa yrittäjämyönteisen YEL-uudistuksen toteuttamista.

Helmikuussa käynnistettiin kansalaisaloite, jossa vaaditaan, että YEL-maksun pitäisi perustua ”tosiasiallisesti saatuun yrittäjätuloon”. Aloite keräsi nopeasti tarvittavat 50 000 allekirjoitusta.

Yrittäjien kanta

Yrittäjän eläkelain uudistaminen on yrittäjille erittäin tärkeä, koska YEL määrittää työuran aikaista sosiaaliturvaa ja sen jälkeistä eläketurvaa. Se vaikuttaa myös yrittäjyyden edellytyksiin laajalti. SY on pitänyt uudistustyössä esillä seuraavia asioita:

Yrittäjän vapautta määrittää omaa eläke- ja sosiaaliturvaansa pitää lisätä.

Yrittäjän eläkelain mukaisen pakollisen vakuuttamisen alaraja tulisi nostaa nykyiseltä tasolta vähintään yrittäjän ansiosidonnaisen työttömyysturvan alarajalle.

Vakuuttamisvelvollisuuden täyttymisen ja YEL-työtulon pitää edelleen perustua yrittäjän työpanokseen.

Nykyinen työtulolaskuri tulee haudata ja mahdollisen laskurin asema tulee kirkastaa apuvälineeksi.

Järjestelmää on tehostettava. Yrittäjät kannattaa hallitusohjelmaan kirjattua selvitystä siitä, pitäisikö yrittäjillä olla oma eläkelaitos.

SY on tehnyt tiivistä yhteistyötä hallituksen kanssa asian valmistelussa ja esittänyt omat näkemyksensä tarvittavien lainsäädäntömuutosten edistämiseksi.

Atte Rytkönen-Sandberg, johtaja, atte.rytkonen-sandberg@yrittajat.fi, 040 3591986
Harri Hellsten, työmarkkina-asioiden päällikkö, harri.hellsten@yrittajat.fi, 050 502 0111

Yhdistelmävakuutus*

Hallituksen esitys valmisteilla

Mistä on kyse?

Yrittämisen ja työsuhteisen työn ansiosidonnaisessa työttömyysturvassa yhdistävän niin kutsutun yhdistelmävakuutuksen osalta Orpon hallitus linjasi puoliväliriihessä, että se toteutetaan. Hallituksen esitystä valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä ja asiaa koskeva hallituksen esitysluonnos on tällä hetkellä lausuntokierroksella. Tarkoituksena on säätää kolmas työssäoloehto nykyisten yrittäjän ja palkansaajan työssäoloehtojen rinnalle, jossa voi yhdistää erilaista työskentelyä.

Yrittäjien kanta

Tavoitteenamme on, että malli toteutetaan siten, ettei luoda kolmatta työssäoloehto vaan yhdistetään nykyiset palkansaajan ja yrittäjän työssäoloehdot muistiossa kuvailluksi yhdistelmävakuutukseksi. Tämä ei tule toteutumaan.

4. Elinkeinpolitiikka

Elinkeinpolitiikassa analysoidaan yrittäjyyden toimintaympäristöä aivan lähiympäristöstä aina kansainväliselle tasolle saakka. Monet yrittäjyyden edellytyksiin vaikuttavat tekijät päätetään kunta- ja aluetasolla, mutta myös valtakunnalliset ja EU-tasoiset päätökset heijastuvat paikallistasolle saakka.

Kunnat ovat edelleen elinkeinopolitiikan ykköstekijöitä monille jäsenyrityksillemme. Suhtaudutaanko kunnissa yritystoimintaan kannustavasti? Ymmärtävätkö paikalliset poliittiset päättäjät yrittäjyyttä? Onko kunnassa tai alueella otettu käyttöön yritysvaikutusten arviointi? Annetaanko markkinoiden toimia vai perustaako julkinen sektori omia yrityksiään? Toimiiko tonttipolitiikka? Viihtyvätkö osaajat? Onko elinkeinopolitiikka vireää?

Aluetason merkitys yritystoiminnalle on korostunut viime vuosina. Vuonna 2023 perustettiin ylikunnalliset hyvinvointialueet, jotka huolehtivat sosiaali- ja terveydenhuollosta. Vuonna 2025 perustettiin työllisyysalueet huolehtimaan työn tarjonnan ja kysynnän yhteensovittamisesta. Vuoden 2026 alussa perustettiin uudet Elinvoimakeskukset tukemaan yritysten kasvua. Avaavatko hyvinvointialueet omaa palvelutuotantoaan siten, että myös yritykset voivat tarjota omaa osaamistaan? Mikä on uusien Elinvoimakeskusten rooli yritysten kasvussa? Kykenevätkö uudet työllisyysalueet yhdistämään elinkeino- ja työllisyyspolitiikan?

Valtakunnan tasolla elinkeinopolitiikan ajankohtaisia kysymyksiä ovat esimerkiksi Team Finland -uudistus, Finnveran uusi strategia, Teollisuussijoituksen uusi sijoituspolitiikka sekä uusi valtakunnallinen lupa- ja valvontavirasto. EU-tasolla elinkeinopolitiikasta keskustellaan esimerkiksi hankintadirektiivin uudistamisen, kilpailulainsäädännön ja norminpurkutalkoiden osalta.

Harri Jaskari
johtaja
050 512 2874
harri.jaskari@yrittajat.fi

Frida Sigfrids
asiantuntija
050 533 8853
frida.sigfrids@yrittajat.fi

Hannamari Heinonen
kehittämispäällikkö
hannamari.heinonen@yrittajat.fi

Katja Rajala
asiantuntija
050 505 4422
katja.rajala@yrittajat.fi

Yrittäjien hyvinvointialuevaikuttamiseen ei ole perinteitä edunvalvonnan näkökulmasta. Tähän asti on pyritty osallistumaan keskusteluun muutamista teemoista, kuten monituottajamallin kehittäminen, palvelusetelien käyttö ja yksikkökustannuslaskennan edistäminen. Koko systemaattinen ja tavoitteellinen vaikuttamistyö on vielä lähtökuopissaan eikä yhteisiä toimintamalleja ole.

Hyvinvointialueiden edunvalvonnassa yhteistyömallin rakentaminen on tärkein tavoite. Aluejärjestöjä tuetaan asioiden edistämisessä heidän tarpeidensa pohjalta. Hyvinvointialueiden johdon tapaamiset tehdään yhteistyössä aluejärjestöjen kanssa.

Omistajanvaihdokset ovat tutkitusti merkittävä yritysten uudistumisen, kasvun ja kansainvälistymisen lähde. Omistajanvaihdoksilla on merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Ne vahvistavat alueiden elinvoimaa työllisyyden, verotulojen sekä pito- ja vetovoiman kautta. Yrittäjien tavoitteena on nostaa omistajanvaihdokset yhdeksi elinkeinopolitiikan kärkiteemaksi.

Yrittäjät edistää omistajanvaihdospoliittisia tavoitteitaan yhteistyössä 25 asiantuntijaorganisaation kanssa. Ne muodostavat yhdessä valtakunnallisen Omistajanvaihdosfoorumi-verkoston. Omistajanvaihdosfoorumin tavoitteena on lisätä tietoisuutta omistajanvaihdosten merkityksestä kaikkialla Suomessa.

Julkisissa hankinnoissa on tarjolla kauppaa noin 35 miljardilla eurolla Suomessa. Ne tarjoavat yrityksille lukuisia mahdollisuuksia, mikäli kilpailutukset hoidetaan siten, että pienemmätkin yritykset pääsevät mukaan ja markkinat ovat avoimet. Laki turvaa pienille ja keskisuurille yrityksille pääsyn muiden tarjoajien kanssa tarjouskilpailuihin.

Julkinen toimija on tullut markkinoille yhä enenevin määrin inhouse-yhtiöiden kautta. Hankinnat voidaan tehdä ilman kilpailutusta näistä yhtiöistä. Markkinoilla toimii inhouse-yhtiöitä myös aloilla, joilla on perinteisesti ollut yrittäjien tuottamia palveluja hyvin saatavilla. Tämä estää terveen kasvun, verovarojen kustannustehokkaan käytön ja heikentää yrittämisen mahdollisuuksia.

Kristiina Nyholm
verkostopäällikkö
050 564 1664
kristiina.nyholm@yrittajat.fi

Marianne Ruusunhelmi
asiantuntija
050 559 9225
marianne.ruusunhelmi@yrittajat.fi

Inkeri Sundberg
omistajanvaihdostoiminnan
päällikkö
050 511 6600
inkeri.sundberg@yrittajat.fi

Tiina Hämäläinen
projektipäällikkö (Restartup-hanke)
tiina.hamalainen@yrittajat.fi

Itä-Suomi strategia ja erityistalousalueet*

Selvitystyö erityistalousalueiden perustamisesta käynnissä

Mistä on kyse?

Itäisen Suomen tilannekuvan tarkentamiseksi Petteri Orpon hallitus on jatkanut Itäisen Suomen kehittämisvisiota. Keväällä 2025 valmistui Itäisen Suomen ohjelma. Osana ohjelmaa hallitus päätti selvittää erityistalousalueen kokeilemista. Toimeksiannossa haetaan kahden erityistalousalueen perustamista itäiseen Suomeen ja kahta seuraavan aallon erityistalousaluetta.

Tällä hetkellä keskustellaan siitä, mitkä alueet Itä-Suomessa valitaan erityistalousalueeksi kahdessa kategoriassa. Kattegoria A:ssa on positiivisen rakennemuutokseen/merkittävään elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn kasvuun tähtäävät alueet. Kattegoria B:ssa on negatiivisesta taloudellisesta rakennemuutoksesta toipumiseen ja elinvoiman kasvuun tähtäävät alueet (kasvukäänteen tavoittelu).

Helmikuussa 2026 EU:n komissio julkaisi EU:n itäisten raja-alueiden strategian. Jäsenmaita kehotetaan tunnistamaan itäisten raja-alueiden erityisasema omissa kansallisissa ja alueellisissa strategioissaan sekä varaamaan niille kohdennettuja resursseja. Rahoitusratkaisuksi komissio esitti niin sanottua EastInvest-järjestelyä, jonka kautta raja-alueille voisi saada liikkeelle jopa 28 miljardia euroa lainarahaa. Kyse ei ole uudesta tuesta, vaan jäsenmaiden mahdollisuudesta käyttää olemassa olevien aluekehitysvaroja takauksina rahoituslaitoksille.

[Valtiovarainministeriön tiedote: Erityistalousalueita voitaisiin kokeilla Suomessakin](#)

Yrittäjien kanta

Mielestämme valinnassa on otettava huomioon seuraavia seikkoja:

- Vahvistetaan itäisen Suomen vahvuuksia, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja kiinnostavaa osaamista. Esimerkiksi Kymessä on logistiikka-alaa ja elintarviketeollisuutta, Etelä-Karjalassa vetytaloutta, Etelä-Savossa vesiosaamista, Pohjois-Savossa terveysteknologiaa ja digitaloutta, Pohjois-Karjalassa metsä- ja biotaloutta sekä ftoniikkaa sekä Kainuussa metalliteollisuusjohdannaisia, puolustusteknologiaa ja datakeskusten ympärille syntynyt peliteollisuus.
- Heikommassa asemassa olevat maakunnat edellä. Ensimmäisessä aallossa on tärkeä pystyä tukemaan tällä hetkellä heikommassa asemassa olevia maakuntia, joissa on kuitenkin omat elinkeinoelämän vahvuutensa. Tällä hetkellä haasteellisimmassa asemassa maakunnista ovat Pohjois-Karjala, Etelä-Karjala ja Kymenlaakso.
- Lisäksi tarvitsemme koko Itä-Suomelle toimia, jotka tukevat erityistalousalueiden menestymistä. Kuten kansainväliset kokemukset osoittavat, mikäli institutionaaliset asiat koko maassa eivät ole kunnossa, eivät toimi myöskään erityistalousalueet.

Harri Jaskari, johtaja, harri.jaskari@yrittajat.fi, 050 512 2874

Valtion aluehallintouudistus*

Hallituksen esitys hyväksyttiin eduskunnassa. Laki toteutusvaiheessa.

Mistä on kyse?

Valtion aluehallinnon uudistuksessa koottiin valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä uuteen valtakunnalliseen virastoon alkaen 1.1.2026. Samalla muodostettiin uudet alueelliset elinvoimakeskukset.

Uudistuksessa sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira, aluehallintovirastot sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten eli ELY-keskusten ympäristöasioiden vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät yhdistettiin. Uudessa valtakunnallisessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden. Uuden viraston päätoimipiste sijaitsee Tampereella.

ELY-keskusten jäljelle jääneet tehtävät koottiin kymmeneen elinvoimakeskukseen. Elinvoimakeskusten johtajat valittiin 1.12.2025 ja ne aloittivat toimintansa 1.1.2026.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät kannatti uutta valtakunnallista lupa- ja valvontavirastoa. Hajautettu lupamalli aiheutti viime vuosina monia haasteita. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon Soteri-rekisterin pulmat vuoden 2024 aikana ovat osoittaneet, että tehokkuus katoaa, mikäli samaa lupaprosessia hoitaa Valvira ja seitsemän aluehallintovirastoa.

Toivomme, että yrityksiä ja yrittäjiä koskevat päätökset tehdään jatkossa nopeasti ja ennustettavasti, jotta yritystoiminta ei kohta tarpeettomia viivytyksiä hitaan byrokratian vuoksi. Monimutkainen hallintorakenne viraston sisällä kuitenkin huolettaa, samoin organisaation sisällä oleva yleisen edun valvontayksikkö. Siirtyvätkö valitukset ainoastaan organisaation sisälle?

Elinvoimakeskus-uudistuksen tavoitteena oli luoda vahvat kymmenen elinvoimakeskusta nykyisten ELY-keskusten sijaan tukemaan alueiden elinvoimaa. On kuitenkin kysyttävä, ovatko kaikki elinvoimakeskukset kykeneviä tehtäväänsä. Lisäksi Elinvoimakeskukset tarvitsevat uusia työkaluja tukemaan yrityksen kasvua. Viime vuosina monista yrityksille tärkeistä palveluista luovuttiin (KEHPA, innovaatioaseteli jne.).

Ensimmäisten kuukausia tuloksena voi sanoa, että esimerkiksi Soterin jonot eivät ole purkautuneet riittävän nopeasti. Toiseksi eri alueilta on kuulunut huolestuneita puheita, että uusi lupa- ja valvontavirasto on etääntynyt alueiden hyvinkin erilaisista todellisuuksista.

Harri Jaskari, johtaja, harri.jaskari@yrittajat.fi, 050 512 2874

Team Finland –uudistus*

Hallituksen esitys hyväksyttiin eduskunnassa. Laki toteutusvaiheessa.

Mistä on kyse?

Hallituksen työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä linjasi 14.6.2024 Team Finland -verkoston johtamisrakenteen uudistamisesta sekä Business Finlandin ulkomaantoimintojen integroinnista ulkoasiainhallintoon.

Uudistuksen tavoitteena oli yhdistää ulkoministeriön ulkopolitiikan asiantuntemuksen ja Business Finlandin ulkomaantoimintojen kaupallisen osaamisen entistä vahvemmin. Tavoitteena oli luoda järjestelmä, joka tukee kansainvälistyviä yrityksiä tehokkaimmalla ja asiakaslähtöisimmällä tavalla ja on kilpailukykyinen suhteessa vertaismaihin.

Vuonna 2025 uudistuksessa oli vielä siirtymäaika, jolloin yritysten ulkomailla olevat kansainvälistymispalvelut ostettiin Business Finlandilta. 1.1.2026 vastuu Team Finlandin ulkomaantoiminnoista siirtyy ulkoministeriölle.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät ovat toivoneet tehokkaampia julkisia vienninedistämispalveluita. Uudistus antaa tähän mahdollisuuksia, mutta luo myös uhkia. Tärkein kysymys on, kuinka yrityslähtöisesti uudistus tehdään.

Yrittäjäjärjestö on korostanut edunvalvonnassa seuraavia seikkoja:

- Vientiyritysten määrän lisääminen on otettava tärkeäksi tavoitteeksi. Nyt Yrittäjiltä on alettu kysymään ehdokasyrityksiä esimerkiksi presidentin ja ministerien vienninedistämismatkoille.
- Julkisia vienninedistämisen palvelujen laatua on lisättävä sekä kohdemaissa (close the deal –palvelut) että kotimaassa. Palvelujen uudistaminen on edelleen Ulkoministeriön valmistelussa.
- Viennin koulutuspalveluja on kehitettävä nykyisin hyvin hajaantuneista toimintavoista yhtenäisemmiksi (Team Finland Vientiakatemia). Tällä hetkellä Yrittäjät neuvottelevat uuden asiakaslähtöisen alustan perustamisesta Sitran ja Elinvoimakeskusten kanssa.

Team Finland johtoryhmä on helmikuussa 2026 perustanut kaikkiaan 11 toimialaryhmää, jotka oman toimialansa osalta miettivät parhaita ratkaisuja vienninedistämiseen. Yrittäjät ovat nimenneet oman edustajansa jokaiseen toimialaryhmään.

Harri Jaskari, johtaja, harri.jaskari@yrittajat.fi, 050 512 2874

Kuntabarometri 2026

Tutkimus käynnistyi 11. helmikuuta

Mistä on kyse?

Suomen Yrittäjät toteuttaa Kuntabarometrin joka toinen vuosi. Seuraava Kuntabarometri toteutetaan keväällä 2026. Tutkimuksen toteuttajaksi on valikoitunut Taloustutkimus.

Kuntabarometrilla kartoitetaan kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja kuntakohtaisesti. Kuntia palkitaan kolmessa luokassa: Suuret (yli 50 000 asukkaan kunnat), keskikokoiset (10 000-50 000 asukkaan kunnat) sekä pienet (alle 10 000 asukkaan) kunnat. Tulokset julkistetaan Kunnallisjohdon seminaarissa toukokuussa 2026.

Kysely toteutetaan 11.2.-16.3.2026. Tavoitteena on kerätä 9 500 vastaajaa.

Yrittäjien kanta

Suomessa on 308 kuntaa. Yrittäjäjärjestön tavoitteena on tehdä kuntien ja yritysten yhteistyöstä mahdollisimman toimivaa. Vain yhteistyön avulla yrityksillä on mahdollisuus menestyä ja kunnalla kyky kasvaa vahvaksi ja kilpailukykyiseksi.

Kuntabarometrin avulla mittaamme kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja kuntakohtaisesti. Kuntabarometrin avulla pystymme tarjoamaan ajankohtaista tietoa kuntavaikuttamisen tueksi.

Kuntien tärkeiksi tehtäviksi ovat tulleet yrittäjyyteen, koulutukseen, varhaiskasvatukseen, maankäyttöön, kaavoitukseen, ympäristöön, kulttuuriin ja liikuntaan liittyvät asiat. Kunnat ovat muuttuneet "elinvoimakunniksi". Tämän pitää näkyä niin kuntapäätäjien kuin virkahenkilöiden profiilissa ja osaamisessa. Yrittäjämyönteinen elinvoimakunta syntyy aina kokonaisuudesta. Siihen vaikuttavat esimerkiksi lapsiperheiden palveluiden saatavuus, asuinympäristön viihtyvyys, lähiluonto, yrittäjien toivomusten kuuntelu ja yhteisöllisyys. Kunnan pitää nähdä, mikä oikeasti lisää elinvoimaa juuri omassa kunnassa ja panostaa siihen.

Hyvinvointialueiden yksikkökustannuslaskenta*

Valtiovarainministeriön hanke on päättynyt. Asian kehittämistyö kuitenkin jatkuu.

Mistä on kyse?

"Yksikkökustannusten kehittäminen on keskeinen askel kohti entistä kustannustehokkaampaa ja laadukkaampaa palvelujärjestelmää. Haasteena on ollut, että hyvinvointialueilla ei lähtötilanteessa ollut kattavaa kuvaa oman palvelutuotannon kustannuksista. Siihen tässä työssä on nyt haettu ratkaisuja yhdessä hyvinvointialueiden kanssa. Juuri tässä hetkessä, kun hyvinvointialueet kehittävät toimintaansa voimakkaasti, on välttämätöntä, että ne voivat pohjata päätöksentekoa tietoon", sanoo kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen.

Yksikkökustannukset päivitetään ja julkaistaan jatkossa vuosittain. Niiden ohella julkaistaan myös päivitetty menetelmäkuvaus THL:n toteuttamasta yksikkökustannusten kansallisesta laskennasta. Uusien palveluluokkien laskentaa jatketaan. Laskentaohjeet ovat nyt ensimmäisiä versioita. Näitä tullaan täydentämään ja kehittämään.

- Alueille yksikkökustannuslaskenta ei ole velvoittavaa, mutta suositeltavaa.
- Iso haaste edelleen on alueiden eiralaiset kirjaamis- ja raportointikäytänteet.

Yrittäjien kanta

Yksikkökustannuslaskenta on oleellinen osa hyvinvointialueiden palveluverkkosuunnittelua ja kustannussäästöjen toteuttamista. Ilman tätä tietoa on tiedolla johtaminen mahdotonta.

Nyt vaarana on, että laskenta jätetään vain alueiden väliseen keskiarvolaskentaan. Tämä ei riitä siihen, että politiikot ja viranhaltijat kykenisivät tekemään päätöksiä yksikkötasolla/palveluluokittain ja vertailemaan oman tuotannon ja ostetun palvelun hintaa.

Yrittäjät jatkavat edunvalvontaa siihen suuntaan, että laskenta viedään yksikkötasolle. Tavoitteemme on, että laskenta on suosituksen sijaan velvoittavaa.

Pyrimme löytämään ratkaisun hintojen julkistamiseen liittyen, johon KKV otti haitallisen ja kielteisen kannan.

Omistajanvaihdosfoorumilta tavoitteita hallitusohjelmalle

Tavoitteet hyväksytään maaliskuussa 2026 foorumin kumppaneiden kesken

Mistä on kyse?

Valtakunnallinen Omistajanvaihdosfoorumi on 25 asiantuntijaorganisaation muodostama verkosto, jonka tavoitteena on edistää onnistuneita omistajanvaihdoksia kaikkialla Suomessa. Verkoston sisäinen Yhteiskuntavaikuttamisen teemaryhmä valmistelee foorumin keskeisiä hallitusohjelmataavoitteita, jotka hyväksytään maaliskuussa 2026 Omistajanvaihdosfoorumin kumppanikokouksessa.

Hallitusohjelmataavoitteiden keskiössä on luoda Omistajanvaihdosfoorumin kumppaneiden yhteinen kanta erityisesti omistajanvaihdospalveluiden ja toiminnan kehittämiseen valtakunnallisesti.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät ajaa Omistajanvaihdosfoorumin hallitusohjelmataavoitteissa alueellisen omistajanvaihdosasiantuntijan mallia, jossa kokopäiväinen omistajanvaihdosasiantuntija edistää alueellista elinvoimatyötä, tarjoaa yrityksille yhdenvertaista, jatkuvaa ja hankeriippumatonta tukea omistajanvaihdosten ennakointiin ja toteuttamiseen. Asiantuntijan rahoituksesta vastaavat kunnat.

Lisäksi Yrittäjät ajaa mallia, jossa valtakunnallinen Omistajanvaihdosfoorumi tunnustetaan myös valtion taholta keskeisenä toimijana, jonka tavoitteena on koordinoida asiantuntijoiden ja toimijoiden yhteistyötä, kehittää yhteisiä toimintamalleja ja vahvistaa omistajanvaihdososaamista eri sektoreilla. Tätä työtä myös tuetaan valtiovallan puolelta.

Omistajanvaihdoksista lausuntopyyntö

Lausunto jätetty tammikuussa 2026

Mistä on kyse?

Pääministeri Petteri Orpon hallitus linjasi syksyn 2025 budjettiriihen työllisyyspaketissa yrittäjyyttä edistävistä toimenpiteistä, joiden tavoitteena on vahvistaa yritysten toimintaedellytyksiä ja edistää työllisyyttä. Työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla ovat muun muassa budjettiriihen kirjaukset yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista.

Työ- ja elinkeinoministeriö on toteuttanut lausuntokierroksen hallituksen 2023-2027 kirjauksista tavoitteenaan kerätä eri toimijoilta näkemyksiä ja ehdotuksia keinoihin helpottaa sukupolven- ja omistajanvaihdoksia liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjät on lausunnossaan tuonut esille merkittävimpiä esteitä, jotka hankaloittavat yritysten omistajanvaihdoksia. Näitä ovat mm. rahoituksen pullonkaulat ja omapääomaehtoisen rahoituksen saatavuus, omistajanvaihdospalveluiden pirstaleisuus ja keskeisten toimijoiden yhteistyön kehittäminen, verotuksen ennakoinnattomuus, omistajanvaihdoksiin liittyvä osaoptimointi ja puutteet omistajanvaihdososaamisessa ja ymmärryksessä.

Suomen Yrittäjien näkemys on, että esteitä voidaan purkaa kehittämällä yrityskauppa- ja markkinan kehittymistä, purkamalla perintö- ja lahjaverotuksen kiristyksiä (valtion talouden salliessa), omistajanvaihdostilastointia kehittämällä, ov-osaamista lisäämällä niin opettajien kuin neuvojen keskuudessa, lisäämällä teeman ymmärrystä myös yrityskasvatuksessa, kehittämällä rahoitusratkaisuja sekä vahvistamalla restartup-yrityskulttuuria.

Restartup-yrityshautomo -hankkeelle rahoitus

Hanke on käynnistynyt

Mistä on kyse?

Yrittäjien hakemalle Restartup yrityshautomo yritysten kasvun ja kansainvälistymisen lisäämiseksi –hankkeelle on myönnetty EAKR-rahoitus Hämeen ELY-keskukselta. Hankkeen projektipäälliköksi on valittu Tiina Hämäläinen, joka aloittaa tehtävässä tammikuussa 2026.

Hankkeen myötä Fennian tiloihin Pasilassa perustetaan ensimmäinen omistajanvaihdoksiin keskittyvä Restartup-yrityshautomo, jonka jälkeen konseptia on tarkoitus levittää ympäri Suomen.

Yrittäjien kanta

Suomen Yrittäjien keskeinen tavoite on muuttaa suomalaista yrityskulttuuria restartup myönteiseksi. Yksi konkreettinen keino tavoitteen saavuttamiseksi ovat Restartup-yrityshautomot.

Hankintalaki eduskunnan käsittelyssä*

Hallituksen esitys lähti 5.2 eduskuntakäsittelyyn

Mistä on kyse?

Kansallisen hankintalain uudistus on edennyt.

Tiedotustilaisuudessa 5.2.2026 ministeri Marttinen esitteli hankintalain lopullisen esityksen ja se lähetettiin eduskuntakäsittelyyn. Tavoitteena on, että laki saadaan voimaan kevään aikana. Esityksessä on kirjattu yrittäjien vaatimat keskeisimmät tavoitteet.

Eduskunta kävi lähetekeskustelun 12.2.2026. Siinä nimettiin mietintövaliokunnaksi talousvaliokunta. Lasunnon antavat perustuslaki-, maa- ja metsätalous-, sosiaali- ja terveys-, sekä hallintovaliokunta.

Suomen Yrittäjät kutsuttiin 4.3.2026 talousvaliokunnan kuultavaksi. Samalla jätettiin myös kirjallinen lausunto.

Edunvalvontatyö jatkuu. Tavoitteena on, että esitys ei muutu yrittäjien kannalta epäsuotuisampaan suuntaan eduskuntakäsittelyn aikana. Edunvalvonnan tueksi on kirjoitettu myös taustamuistio, jossa Q&A mallilla vastataan uudistuksesta esitettyihin kysymyksiin.

Yrittäjien kanta

Yrittäjät ovat antaneet asiasta virallisen lausunnon 2025 keväällä. Pääpaino Yrittäjien edunvalvonnassa on kiteytynyt seuraavasti:

- Lisää kilpailua. Julkisten hankintojen räätälöinnit on estettävä yhden tarjouksen kilpailun uusimisvelvoitteella.
- Hankinnat on lähtökohtaisesti jaettava osiin, jotta pk-yrityksillä on aidot mahdollisuudet tarjota osaamistaan julkiselle sektorille.
- Markkinakartoituksen on oltava pakollinen osa kansalliset kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa. Markkinavuoropuhelun roolia on vahvistettava.
- Tukipalveluiden tuottamisen inhouse-yhtiöillä on edellytettävä vähintään 10 prosentin omistusta. Keinotekoiset järjestelyt kilpailuttamisen kiertämiseen on estettävä.
- Tuomme vahvasti esille, että lainsäädännön lisäksi tarvitsemme hankintakulttuurin muutosta.

Onnistu hankinnoissa – hyvän hankkijan tutkinto

Markkinointi maalis-huhtikuu 2026

Mistä on kyse?

Uusi koulutus on kohdennettu kuntien ja hyvinvointialueiden hankinoista vastaaville. Se auttaa ottamaan hankintataidot haltuun markkinoita ymmärtäen. Koulutus antaa käytännön työkaluja julkisten hankintojen kehittämiseen yrityskenttää ymmärtävällä otteella. Osallistujat oppivat, miten hankinnoilla voidaan vahvistaa alueen elinvoimaa, lisätä tarjousten määrää ja tuottaa kustannustehokkaita palveluja. Koulutuksen aikana jokainen laatii oman organisaation kehittämissuunnitelman, joka toimii konkreettisena työkaluna muutoksen jalkauttamiseen.

Kohderyhmä: Kuntien ja hyvinvointialueiden hankinnoista vastaavat

Aika: touko-elokuu 2026

Toteuttaa: Sypoint

Yrittäjien kanta

Uuden hankintalain myötä on oleellista vaikuttaa uuden hankintakulttuurin luomiseen. Suomen Yrittäjät osaltaan haluaa olla tarjoamassa työkaluja markkinaymmärryksen lisäämiseen, jotta hankinnoissa olisi pk-yrityksillä paremmat mahdollisuudet pärjätä.

Yksinyrittäjäbarometri

Valmistelu alkuvuodesta, julkaisu keväällä/kesällä

Mistä on kyse?

Yksinyrittäjäbarometri on Yrittäjien uusi keväällä toteutettava kysely, joka kartoittaa yksinyrittäjien ajankohtaista tilannetta, näkymiä ja haasteita.

Barometrin tavoitteena on tuottaa tietoa yksinyrittäjien taloudellisesta tilanteesta, hyvinvoinnista ja toimintaympäristön muutoksista sekä tuoda yksinyrittäjien ääni päätöksenteon ja julkisen keskustelun tueksi.

Uutena työkaluna Yksinyrittäjäbarometri korvaa aiemman Yksinyrittäjäkyselyn ja tuottaa jatkossa säännöllisesti vertailukelpoista tietoa muodostaen keskeisen pohjan yksinyrittäjyyttä koskevalle vaikuttamistyölle.

Yrittäjien kanta

Suomessa on noin 230 000 yksinyrittäjää. Yrittäjät pitää Yksinyrittäjäbarometria tärkeänä ja tarpeellisena välineenä, joka tuo esiin yksinyrittäjien todellisen arjen, haasteet ja kehitysnäkymät. Barometrin avulla voidaan vaikuttaa päätöksentekoon, kehittää yrittäjille suunnattuja palveluja ja parantaa yksinyrittäjien asemaa.

Barometri antaa ajankohtaista ja luotettavaa tietoa, jota hyödynnetään konkreettisissa toimissa yksinyrittäjyyden edellytysten vahvistamiseksi.

Barometrin kilpailutus on käynnissä. Barometrin alustava lähetysaika on huhtikuun puolessa välissä.

5. Mediaviestintä

Vahvistamme Suomen Yrittäjien medianäkyvyyttä hyödyntämällä valtakunnallista läsnäoloamme, laajaa luottamushenkilöverkostoa ja asiantuntijoitamme. Mediaviestinnällä vaikutamme yrittäjyyttä koskevaan julkiseen keskusteluun ja päätöksentekoon pitäen erityisesti pk-yrittäjyyden vahvasti esillä.

Vaikuttamiskatsauksessa raportoimme edellisen yhteiskuntavaikuttamisen tapaan pääosin Suomen Yrittäjien medianäkyvyyttä eli esiintymistä julkisessa keskustelussa.

Lisäksi Yrittäjät julkaisee neljännesvuosittain erillisen kaupallisen ja viestinnän raportin, jossa seurataan mm. jäsenviestinnän tuloksia, kuten verkkosivujen kävijäkehitystä, sovelluksen käyttöä sekä sosiaalisen median ja sisäisen viestinnän avainlukuja.

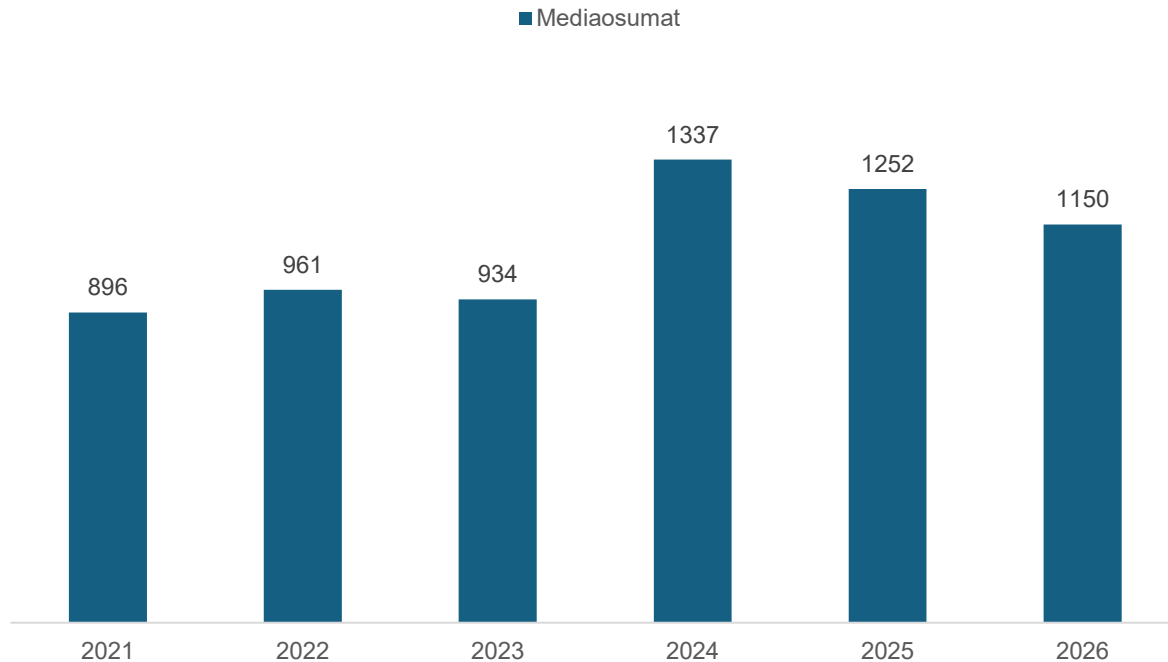
Raportti toimitetaan hallitukselle tuoreeltaan ja viimeisimpänä vuoden 2025 loppuraportti.

Janika Tikkala
viestintäjohtaja
046 923 4386
janika.tikkala@yrittajat.fi

Suomen Yrittäjien medianäkyvyys 2026

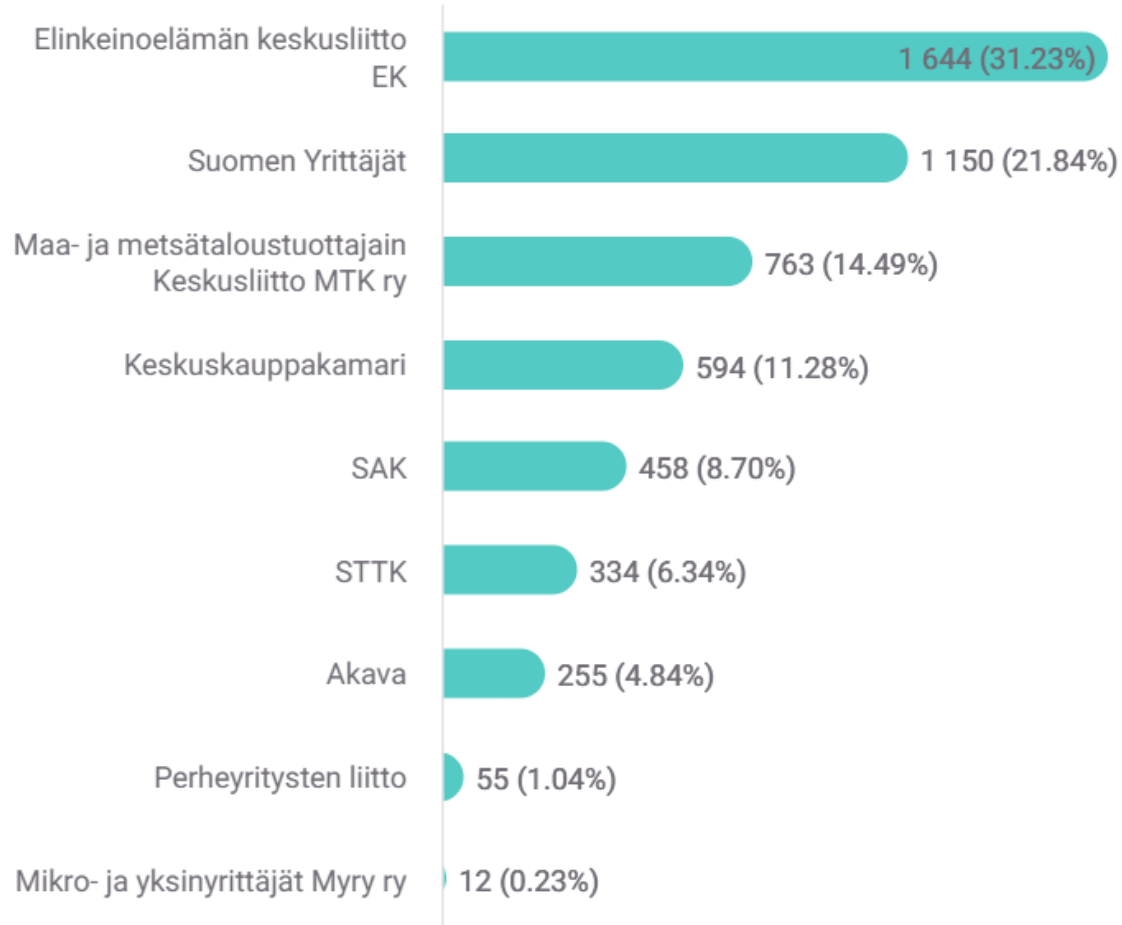
Suomen Yrittäjien mediaosumat 1.1. - 28.2. 2021 - 2026

- Suomen Yrittäjien medianäkyvyys helmikuun loppuun mennessä 2026 oli 1150 osumaa, mikä on 8 % vähemmän kuin edellisvuonna.
- Eniten näkyvyyttä yrittäjille toi pk-yritysbarometri, joka käsittelee yritysten taloudellista tilannetta ja tulevaisuuden näkymiä. Barometri sai laajaa mediahuomiota koko maassa. Kyseessä oli yhteinen operaatio aluejärjestöjen kanssa: alueet järjestivät omia mediainfojaan ja lähettivät tiedotteita, ja Suomen Yrittäjät piti valtakunnallisen tiedotustilaisuuden, jossa esiintyi myös ministeri Sakari Puisto.
- Tammi–helmikuun aikana yrittäjien asiantuntijoita haastateltiin sähköiseen mediaan kahdeksan kertaa. Helmikuussa Ylen televisiouutiset haastatteli asiantuntijaa Donald Trumpin tullipolitiikasta.

Yrittäjät toisena kilpailijavertailussa

- Suomen Yrittäjät oli toisena elinkeinoelämän ja työmarkkinajärjestöjen tammikuussa 2026 (1.1. – 28.2.2026).
- EK 31,23 %, SY 21,84 % ja MTK 14,46 %.

